

ŠOLSKI CENTER VELENJE
POKLICNA IN TEHNIŠKA ŠOLA ZA STORITVENE DEJAVNOSTI
Trg Mladosti 3, Velenje
MLADI RAZISKOVALCI ZA RAZVOJ ŠALEŠKE DOLINE

RAZISKOVALNA NALOGA

MLADI IN TURIZEM
Zakaj bi prišel/la v Velenje?

Tematsko področje: EKONOMIJA IN TURIZEM

Avtorji: Nika Rakuša
Lidija Celcer
Irma Selimović

Mentor: Alojz Hudarin

Velenje, 2009

Raziskovalna naloga je opravljena na Šolskem centru Velenje, med organizacijami za mlade, lokalno mladino ter turističnimi agencijami in ponudniki programov Mestne občine Velenje.

Mentor: Alojz Hudarin Višji referent za turizem

Datum predavitve:

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

KG Mladi/ turizem/ Velenje

AV Rakuša,Nika/ Celcer,Lidija/ Selimović,Irma

SA HUDARIN, Alojz mentor

KZ 3320 Velenje, SLO

ZA Šolski center Velenje,Poklicna in tehniška šola za storitvene dejavnosti

LI 2009

IN MLADI IN TURIZEM, Zakaj bi prišel/la v Velenje?

TD RAZISKOVALNA NALOGA

OP VI, 64 s., 31 grafov., 1 tabela

IJ SL

JI sl / en

AI POVZETEK

V raziskovalni nalogi z naslovom Mladi in turizem smo preučevale mlade med 15. in 26. letom starosti, njihov pogled na turizem splošno in na turizem v Mestni občini Velenje.

Poglobile smo se v vprašanje kako mladi preživljajo svoj prosti čas in v kolikšni meri jih turizem zanima.

V raziskovalni nalogi smo se ukvarjale zlasti s problematiko infrastrukture, organizacijo izletov in prireditvami za mlade, slabo promocijo Mestne občine Velenje po drugih regijah (Celje, Ljubljana, Maribor) ter s slabo tehniko osveščanja mladih o turizmu.

To temo raziskovalne naloge smo si izbrale zlasti iz dveh razlogov. Prvi je, da se vse rade zabavamo in družimo ob zanimivih programih – tako kulturnih kot turističnih in posledično smo se zamislile kaj je problem Mestne občine Velenje, da zabava za mlade kar izginja.

Drugi razlog za obravnavo pa je, da smo po pregledu ponudb drugih občin zasledile, da nimajo težav z ohranjanjem zadovoljstva mladih in to nas je spodbudilo, da tudi same storimo kaj za našo občino na tem področju.

Skozi raziskovalno nalogo smo prišle do sklepa, da bi mestna občina Velenje morala v svoj razvojni načrt vključiti več za mlade in se jim bolje posvetiti, saj vemo, da na mladih svet stoji in mesto brez mladine nima svojega čara in s tem izgublja temelje razvoja.

Pri izdelavi naloge smo poleg razno razne literature pregledale tudi ponudbo pomembnejših turističnih agencij v Sloveniji, spletne strani in forume kjer mladi debatirajo o temi, kaj bi lahko storili, da bi bil turizem mladim bližje. Opravile smo veliko razgovorov in zbrale odgovore s pomočjo anketnih vprašalnikov.

S tem želimo javnosti približati problematiko organizacije prireditev oziroma izletov za mlade in problematiko osveščanja na področju turizma. Kaj si želi vsak najstnik? Seveda, da bi čim več užival ter izkusil najstništvo v najlepši in najboljši luči. Se da mogoče to zamenjati z zabavo na področju turizma?

Mladi in turizem, Zakaj bi prišel v Velenje?

Rakuša N., Celcer L., Selimovič I.

Raz.nal., ŠCV, Poklicna in tehniška šola za storitvene dejavnosti. Velenje, 2009

SEZNAM OKRAJŠAV

Oz.	oziroma
Itd.	In tako dalje
t.i.	tako imenovano
Npr.	na primer

KEY WORDS DOCUMENTATION

ND Rn

CX Youth/ tourism/ Velenje/ festivals

AU RAKUŠA, Nika/ Celcer, Lidija/ Selimović, Irma

AA HUDARIN, Alojz mentor

PP 3320 Velenje, SLO

PB Šolski center Velenje, Poklicna in tehniška šola za storitvene dejavnosti Velenje

PY 2009

TI Survey research

DT Youth and tourism Why should I come to Velenje?

NO VI, 64 p., 31 fig., 1 table

LA Sl.

AL Sl/En

AB In the research task entitled Youth and Tourism, we examined the youth between 15 and 26 years, their vision of tourism in general and tourism in the City of Velenje.

We explored the question how young people spend their free time and the extent to which they are interested in tourism.

The research task addresses the problems of infrastructure, organization of trips and events for young people, poor promotion of the city Velenje in other regions (Celje, Ljubljana, Maribor), and the poor technique of raising young on tourism.

The theme of the research task was chosen for two reasons. The first is that we like to combine fun with interesting programs – both cultural tourism and tourism in general. We think the problem in Velenje is that fun for young people just keeps disappearing.

The second reason is that after reviewing other cities' programs, we have noticed that they are able to keep young people satisfied and that encouraged us to do something for our local community.

Through the research task we concluded that Velenje should include in its development plans more programs for young people and focus more on them, because we know that it is the young who hold the future in their hands.

In the research task we have used various sources; offers of major travel agencies in Slovenia, websites and forums where young discuss the topic, what can be done to bring tourism closer to younger people. We did a lot of interviews and collected the answers through a survey questionnaire.

What do teenagers want? Of course, to experience and enjoy their beautiful teenage-years in the best way possible. So, can that be replaced with entertainment within of tourism?

KAZALO VSEBINE

1. UVOD	1
1.1 Izbira teme	1
1.2 Namen in cilji	1
1.3 Hipoteze.....	2
2. PREGLED OBJAV	3
3. METODOLOGIJA	4
3.1 Čas raziskovanja.....	4
3.2 Metoda dela	4
3.3 Timsko delo v prostoru.....	4
4. MLADI IN TURIZEM	5
4.1 Mestna občina Velenje	5
4.2 Prireditve v mestni občini Velenje	9
5. TURISTIČNO POVPRASEVANJE IN PONUDBA.....	21
5.1 Opredelitev osnovnih pojmov v turizmu	21
5.2 Turistični motivi	23
5.3 Dejavniki turističnega povpraševanja.....	23
5.4 Turistična ponudba	24
5.5 Turistična agencija.....	24
6. ANKETNI VPRAŠALNIK ZA PREBIVALCE VELENJA.....	26
6.1 Primer anketnega vprašalnika za mlade v Velenju.....	26
6.2 Primer anketnega vprašalnika za mladino izven Velenja	27
6.3 Primer anketnega vprašalnika za naključno izbrane prebivalce Velenja.....	31
6.4 Poročila vprašanj turističnih agencij skozi elektronske naslove.....	36
7. INTERVJU:.....	38
7.1 Intervju z g.Markom Pritržnikom, direktor Mladinskega centra Velenje.....	38
7.2 Intervju z gospo Poštner Silvijo iz Managerja.....	40
7.3 Intervju z gospodom Damijanom Kljajičem iz Muzeja na Velenjskem gradu.....	41
7.4 Intervju z gospo Klemenčič Matejo, ravnateljico Šolskega centra Velenje	42
7.5 Intervju z gospodom Dimitrij Amonu (mladinski svet)	43
8. MLADIM PRIMERNA SPLOŠNA INFRASTRUKTURA V VELENJU.....	44
8.1 Pregled stanja ustreznosti infrastrukture v Velenju za mlade.....	44
8.2 Primerna infrastruktura za mlade, a še neizkoriščena	45

9. PROBLEMATIKA TURISTIČNEGA UDEJSTVOVANJA MLADINE	46
9.1 PREDSTAVITEV PROBLEMATIKE MLADIH OSEB OZ. MLADINE.....	46
9.1.1 Uvod.....	46
9.1.2 Opredelitev mladine	46
9.1.4 Pomen mladinskih organizacij	47
9.2 OSVEŠČANJE MLADIH NA PODROČJU TURIZMA	48
9.3 Primer anketnega vprašalnika preživljanje prostega časa mladostnikov različnih starosti .	51
9.4 POROČILO ANKET IZ OSNOVNE ŠOLE ANTONA AŠKERCA	52
9.5 POROČILO ANKET IZ ŠOLSKEGA CENTRA VELENJE.....	55
10. RAZPRAVA IN SKLEPI.....	60
11. ZAHVALA.....	62
12. VIRI IN LITERATURA.....	63
13. PRILOGE.....	64
13.1 MOV statistika	64
13.2 SWOT ANALIZA	66
13.3 Strategija razvoja turizma v Mestni občini Velenje	68
Priloga 1: Swot analiza	
Priloga 2:MOV statistika	
Priloga 3:Strategija razvoja MOV	
Priloga 4:Slike Mestne občine Velenje	
Priloga 5:Slike primerna mesta za mlade v Mestni občini Velenje	
 KAZALO TABEL	
Tabela 1: Ostali ponudniki za mlade v MO Velenje.....	12

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Spol anketirancev	29
Graf 2: Starost anketirancev.....	29
Graf 3: Ali poznaš kaj kulturnih ali naravnih znamenitosti Mestne občine Velenje?	29
Graf 4: Kako pogosto obiščeš Velenje?.....	29
Graf 5: Zakaj obiščeš Velenje?.....	30
Graf 6: Katere znamenitosti v Velenju bi si rad/a ogledal/a?	30
Graf 7: V katerem letnem času navadno obiščeš Velenje?.....	30
Graf 8: Katere lokale/prireditve v Velenju poznaš?	30
Graf 9: Katere od teh obiskuješ ti?	30
Graf 10: Ali se ti zdi, da ima Velenje dovolj primerno infrastrukturo za mlade?	30
Graf 11: Kako izveš za dogajanje v Velenju?.....	31
Graf 12: Kaj bi spremenil v Velenju, da bi ga pogosteje obiskoval/a?.....	31
Graf 13: Katere turistične programe v Velenju poznaš?.....	32
Graf 14: Kateri izmed teh so za mlade?.....	33
Graf 15: Po kateri poti izveš za dogajanje v Velenju?.....	33
Graf 16: Katere programe si že obiskal/a oziroma jih redno obiskuješ?	34
Graf 17: V kateri program bi se vključil/a	34
Graf 18: V katerem programu bi ti sodeloval/a?	34
Graf 19: Kateri letni čas je po tvojem mnenju za turizem pri nas najbolj primeren?	34
Graf 20: Česa oziroma kaj v Velenju za mlade še primanjkuje?.....	35
Graf 21: Spol.....	35
Graf 22: Starost.....	35
Graf 23: Izobrazba	36
Graf 24: Naštej svoje hobije?.....	52
Graf 25: Prosti čas med tednom preživljam....?	53
Graf 26: Prosti čas med počitnicami in vikendi preživljam....?	53
Graf 27: Kaj pogršaš v Velenju?.....	53
Graf 28: S katerimi dejavnostmi, bi se ukvarjal v prostem času, če bi imel več časa na razpolago?	54
Graf 29: Kaj navadno počneš s prijatelji?.....	54
Graf 30: Kje se dobivaš s prijatelji?.....	54
Graf 31: Koliko časa meniš, da preživiš v klubih, lokalih, Mladinskem centru?	55
Graf 32: Spol anketirancev	55
Graf 33: Naštej svoje hobije?.....	55
Graf 34: Prosti čas med tednom preživljam.....?	56
Graf 35: Prosti čas med počitnicami in vikendi preživljam...?	56
Graf 36: Kaj pogršaš v Velenju?.....	56
Graf 37: S katerimi dejavnostmi bi se ukvarjal v prostem času, če bi ga imel več na razpolago?	57
Graf 38: Kaj navadno počneš s prijatelji?.....	57
Graf 39: Kje se dobivaš s prijatelji?.....	57
Graf 40: Koliko časa meniš, da preživiš v klubih, lokalih, Mladinskem centru?	58
Graf 41: Spol anketirancev	58
Graf 42: Starost anketirancev.....	58

1. UVOD

1.1 Izbira teme

K raziskovalni temi »Mladi in turizem« nas je pritegnilo spoznanje, da naša generacija sedaj živi v popolnoma drugačnih razmerah, kot so živeli npr. naši starši ali starejši. Sedaj namreč izginja to veselje in brezskrbnost, ki so jo imeli naši starši v naših letih. Včasih sploh ni bilo potrebno postaviti vprašanje »No kaj bomo pa danes počeli?« saj je bilo zabave in igre vedno dovolj za cel dan in mogoče še za jutri. Torej kaj je problem današnjega časa, da v mladih izginja ta žilica izvirnosti?

Avtorice raziskovalne naloge smo dijakinje programa Turistični tehnik, zato nas zlasti zanima kako je v Velenju poskrbljeno za mlade, ki se želijo udeležiti turistične dejavnosti. Same rade potujemo, spoznavamo nove kraje in prijatelje ter se ob tem zabavamo in po vseh naših izkušnjah smo videle, da mesta kot so Maribor, Celje, Ljubljana nimajo takšnih problemov s katerimi se sooča zadnje čase Velenje. V nalogi se ukvarjamo zlasti s problematiko organizacije izletov, posebnosti turističnega vodenja in animacije za mlade ter pregledom splošne in turistične infrastrukture v vidiku zanimivosti za mlade, kjer bi jih pritegnilo še nekaj poleg kavice in cigarete.

Do odločitve o temi naše raziskovalne naloge smo prišle zlasti zato, ker zasledile, da v Velenju obratuje turistična agencija, ki se ukvarja z organiziranjem programov potovanj posebej za mlade. Torej kakšna je problematika Velenja, da kljub temu, da imamo agencijo, ki je specializirana za mlade, je mladi ne obiskujejo in se ne zanimajo za njeno ponudbo. Problematiko smo raziskale, predvsem v tem kako mladi preživljajo svoj prosti čas, kaj jih zanima in v kolikšni meri so pripravljeni pomagati pri oblikovanju ponudb namenjenih posebej zanje.

1.2 Namen in cilji

Raziskale smo, ali je splošna in turistična infrastruktura v Velenju prilagojena mladini. Zanimalo nas je tudi ali so turistični vodniki in animatorji usposobljeni za delo z mladimi pri nas. Ugotovile smo, da v Velenju je turistična agencija, ki ima pripravljene programe za mlade, Kažipot in da je infrastruktura v Velenju mladini še kar dobo prilagojena. Do teh ugotovitev smo prišle s pomočjo anket, številnih intervjujev, internetnih objav in pregleda razpoložljive literature in dokumentacije.

1.3 Hipoteze

Za raziskavo tematike smo si v nalogi zastavile naslednje hipoteze, ki jih želimo z raziskovanjem potrditi ali ovreči:

- V Velenju ni nobena turistična agencija, ki organizira prilagojene izlete ali počitnice za mladino,
- poslovanje specializirane turistične agencije za mlade bi bilo uspešno
- V Velenju je za mlade dobro poskrbljeno od zabave do športa
- Splošna infrastruktura Velenje ni primerna za mlade
- Problem Velenja je slabo oglaševanje
- Turizem je napačno predstavljen mladim
- Kako informacije spraviti do mladih?
- Ali mlade sploh zanimajo turistični programi?
- Predlogi za dopolnitev ponudb za mlade

2. PREGLED OBJAV

Našle smo številne članke o problematiki mladih, na raznih forumih, spletnih straneh. Zasedile smo tudi kar nekaj raziskav v Ljubljani ter Mariboru na temo mladi in kako preživljajo prosti čas.

Pri sestavljanju teoretičnega dela smo si najbolj pomagale z naslednjimi viri:

- ustni viri;
- anketni vprašalnik;
- spletne strani na internetu;
- pošiljanje elektronskih pisem
- intervjuji

3. METODOLOGIJA

3.1 Čas raziskovanja

Raziskovanje je potekalo skozi skoraj celotno šolsko leto, od oktobra 2008 do marca 2009.

3.2 Metoda dela

Metode dela, na kateri je zasnovana raziskovalna naloga so:

- a) Anketni vprašalnik,
- b) Intervju,
- c) Pregled razpoložljivih sekundarnih virov podatkov (spletne strani, tiskani izvodi, dokumentacija...),
- d) Statistične obdelave.

3.3 Timsko delo v prostoru

Spoznavale smo teorijo o:

- odnosih okolice (javnosti) do mladih
- ustreznosti in prijaznosti turističnih organizacij, zlasti turističnih agencij do mladih
- prilagojenosti splošne in turistične infrastrukture za mlade
- metodologiji raziskovanja,
- metodi anketiranja,
- oblikovanju raziskovalne naloge (urejanje besedila...).

4. MLADI IN TURIZEM

4.1 Mestna občina Velenje

Mestna občina Velenje leži v vzhodnem delu Šaleške doline na nadmorski višini 396 m. Osrednji del občine predstavlja dolinski del ob reki Paki. Ves vzhodni dolinski del Šaleške doline je urbaniziran, saj se je mesto, ki je po številu prebivalcev peto največje v Sloveniji, v svojem razvoju zadnjih 50 let razširilo med nekdanjimi naselji in zaselki Škale, Stara vas, Staro Velenje, Šalek in Šmartno.

Severno obrobje občine sega v hribovit svet, ki se razteza od Razborja do Graške Gore in preko prebojne doline Pake v Hudi luknji do Paškega Kozjaka. Vzhodna meja občine poteka po Dobrnskem podolju, preko potoka Pirešica, proti jugu na Ponikovsko planoto in Ložniško gričevje, ki Šaleško dolino ločujeta od Spodnje Savinjske doline. Zahodna meja občine razpolovi Šaleško dolino v smeri sever-jug na območju nekdanje vasi Preloge, kjer danes pod dolinskim dnem poteka v Premogovniku Velenje najintenzivnejši odkop lignita. Meja se nadaljuje po spodnjem toku potoka Velunja do podnožja Graške Gore.

Središče občine je mesto Velenje, ki je izrazito industrijsko središče (Gorenje, Premogovnik Velenje, Vegrad, Esotech, ...) in prerašča v regionalni savinjsko-šaleški center z razvito trgovino in ostalimi upravnimi, izobraževalnimi ter drugimi dejavnostmi. Velenje ima status mestne občine.

KAKO PRITI V VELENJE?

Najceneje boste v Velenje pripotovali z vlakom. Žal ob sobotah in nedeljah vlak na relaciji Celje – Velenje ne vozi. Takrat vam ne preostane drugega, kot da to razdaljo premagate z rahlo dražjim avtobusnim prevozom.

Če se odločite za prihod z avtomobilom, potem morate na avtocesti Ljubljana-Maribor uporabiti izvoz Žalec. Od izvoza je nato še 15 minutna vožnja do Velenja. Prvi markantnejši objekt, ki ga ob prihodu v naše mesto ne boste mogli zgrešiti, je stavba, imenovana Rdeča dvorana. Razlog za to žal niso arhitekturne odlike, ampak močna rdeča barva, po kateri je stavba dobila ime. Stavba vam lahko služi kot dobra orientacijska točka, ob njej pa boste lahko tudi brezplačno parkirali svojega jeklenega konjička.

ZGODOVINA MESTA

Predvsem po letu 1950 se je ob bistveno povečanih zahtevah po premogu vedno bolj kazala potreba po postavitvi sodobnega mesta, ki naj bi nadomestilo sprva planirane male vrstne hiške za številne rudarje iz celotne Jugoslavije. Pod vodstvom tedanjega direktorja Rudnika Velenje Nestla Žganka so se ob sodelovanju projektantov Slovenija projekta iz Ljubljane z arhitektom Janezom Trenzem na čelu začeli oblikovati načrti za sodobno mesto, ki naj zagotovi domovanje za približno 30.000 prebivalcev. Na žalost kasnejši urbanisti tega koncepta iz številnih razlogov niso ustrezno nadaljevali, kljub temu pa jim je uspelo ohraniti arhitekturni izraz ožjega centra kot stilsko čist pozni modernizem, kakršnih v Evropi ni prav veliko. Neverjetna rast naselja, ko je v borih dveh letih konec šestdesetih sredi zelenice zraslo več kot 20 mesto tvornih objektov, je čudila vso tedanjo domovino, ki mu je 20. septembra 1959 podelila mestne pravice, na ta dan pa v Mestni občini Velenje praznujemo svoj občinski praznik.

Danes, 50 let kasneje je mesto doseglo meje svojega planiranega razvoja. Ob tej obletnici se z občudovanjem oziramo na prehojeno pot, ko je našim staršem nekaj skromnih naselij, raztrošenih po vzhodnem delu Šaleške doline, z zagnanostjo, odrekanjem in izkoriščanjem političnih razmer uspelo strniti v danes peto največje mesto v Sloveniji.

Vzgoja in izobraževanje

V Mestni občini Velenje so občanom zagotovljene vse stopnje izobraževanja. V samem mestu je možno najti Vrtec Velenje, šest osnovnih šol, Center za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje Velenje, srednje šole v sklopu Šolskega centra Velenje, na katerem se lahko dijaki izobražujejo v naslednjih programih: gimnazija, tehniška gimnazija, umetniška gimnazija, poklicna in tehniška elektro in računalniška šola, poklicna in tehniška strojna šola, poklicna in tehniška rudarska šola, poklicna in tehniška šola za storitvene dejavnosti ter na višji strokovni šoli, kjer se lahko študentje izobrazijo za pridobitev naziva inženir elektronike ter inženir rudarstva in geotehnologije. Kot enota v Šolskem centru Velenje pa deluje tudi dijaški in študentski dom. Velik pomen za izobraževanje v Mestni občini Velenje ima tudi Ljudska univerza Velenje s številnimi programi (programi za pridobitev izobrazbe, jezikovno izobraževanje, Središče za samostojno učenje, učna pomoč za brezposelne ...), vrtci ,osnovne šole ,glasbene in druge umetniške šole, visoka šola za varstvo okolja ter fakulteta za oskrbo v ustanavljanju.

Krajevne skupnosti

Mestna občina Velenje je razdeljena na 19 delov - 3 mestne četrti in 16 krajevnih skupnosti. Taka delitev zagotavlja veliko stopnjo lokalne demokracije, saj združuje interese prebivalcev na lokalni ravni. Predstavitve posameznih mestnih četrti in krajevnih skupnosti vključuje sestavo njihovih svetov, kontaktne podatke predsednika, zemljevid krajevnih skupnosti in poročila o opravljenih in načrtovanih dejavnostih po posameznih delih občine.

Naravna in kulturna dediščina

- Gradovi
- Cerkev
- Arhitekturni spomeniki
- Etnološki spomeniki
- Spomeniki- skulpture
- Naravna dediščina
- Spomeniška območja
- Jezera

Arhitekturni spomeniki

Dom Kulture Velenje

Dom Kulture Velenje je namenjen izvedbi kulturnih prireditev, kino predstav, simpozijev ipd. Gre za avtorsko delo arhitekta Otona Gasparija, pozidano leta 1959.

Objekt stoji na severozahodu Titovega trga v Velenju, moderno in izrazit geometrijsko zasnovane mestne ploščadi, ki jo prostorsko definirajo avtorsko oblikovane, moderne stavbe javnega značaja.

Objekt Dom Kulture v Velenju vsekakor sodi med najkvalitetnejše, celostno zasnovane objekte povojne, moderne arhitekture v Slovenji. Arhitekturni izraz zunanosti in notranosti vključno s tlorisnim konceptom ter z vsemi detajli in opremo, je izrazita in dosledna moderna arhitektura petdesetih let 20. stol. Reprezentančnost objekta, ki jo zahteva funkcija, pa je ustvarjena predvsem z izbiro bogatih materialov in s kvalitetnim, avtorskim oblikovanjem številnih detajlov. Dom Kulture Velenje je bil obnovljen leta 2003, ki je zajemala menjavo napušča, stenskih oblog pročelja, vitražnih sten z vhodom, sanacijo stranskih stopnišč, podesta pred vhodom, strehe nad upravnim delom, elektro instalacijska dela in razsvetljavo

Vila Herberstein

Gre za enonadstropno stavbo z razgibanim tlorisom in razgibanimi slemeni, kovanimi okenskimi mrežami v pritličju in lesenim balkonom nad vhodno lopo. Arhitekturni členi – profili oken, leseni konzolni nosilci strehe, so izjemno kvalitetno oblikovani. V notranjosti vile so v pritličju bogato kasetirani in profilirani leseni stropi, v stavbi pa so tudi bogata stopnišča z balustradnimi orglami ipd. Stavba predstavlja tip odlične primestne vile iz ok. leta 1900 z intaktno ohranjeno zunanostjo in kvalitetnimi, intaktnimi interierji, kakršni so v našem prostoru izjemno redki,

Vila Bianca

Vila, ki jo je okoli leta 1855 pozidal grof Hubert d'Harmoncourt-Unverzagt, tedanji lastnik velenjskega gradu, je značilna predmestna vila, grajena v duhu starih fevdalnih dvorcev. Stavba je pozidana v neogotskem slogu in je pomembna tako zaradi svoje vloge v prostoru, kjer zamenjuje staro trški ambient, kot zaradi arhitekturnih ambicij – te se kažejo v zavestnem naslonu na tradicijo starih fevdalnih grajskih stavb.

Jezer

Šaleška jezera so posledica izkopavanja lignita, ki ga v Šaleški dolini izkoriščajo že sto trideset let. Premogovniške ugreznine so nastale sredi kotlinskega dna Šaleške doline, ki je bilo pred tem v veliki meri v kmetijski rabi, delno pa seveda tudi poseljeno. Tam, kjer so danes jezera, je bilo več podeželskih naselij, ki so delno ali v celoti izginila (Škale, Družmirje, Preloge). Podoba doline se zaradi premogovništva še vedno spreminja, prav tako se spreminjajo tudi Šaleška jezera.

Osnovne poteze jezer

Šaleška jezera so nastala iz istega razloga in na enak način. Prostorsko so blizu, a so zanimiva tudi zato, ker se po številnih značilnostih med seboj precej razlikujejo. Skladno s temi razlikami je določena oziroma predvidena tudi različna raba jezer in njihovih bregov. Ker se dolinsko (kotlinsko) dno od Šaleka na vzhodu proti Šoštanju na zahodu spušča, so različne tudi nadmorske višine gladin jezer. Najvišje, na nadmorski višini 372 m, leži Škalsko jezero, približno šest metrov niže Velenjsko, Družmirsko jezero pa še nadaljnjih šest metrov niže (360 m).

Prvo je med Šaleškimi jezери nastalo **Škalsko jezero**, ki se je začelo oblikovati že pred drugo svetovno vojno, a je bilo še takoj po njej približno polovico manjše kot danes. Njegova oblika je dokončna, saj je izkopavanje lignita v tem predelu doline že zaključeno. Ker je posledica začetnega, manj intenzivnega obdobja premogovništva v Šaleški dolini, je najmanjše med tremi jezeri (meri 16 hektarov, vsebuje pa manj kot milijon kubičnih metrov vode). Škalsko jezero leži v porečju Lepeneč.

Velenjsko jezero je s površino blizu 1,4 km² in s prostornino 30,5 milijonov m³ največje v dolini in med večjimi v Sloveniji. Jezerski breg je slabo razčlenjen, zato je jezero skoraj pravilne pravokotne oblike, njegov obseg je dobrih 5 km. Večina obrežja je že delno ali povsem umirjena, saj je izkopavanje premoga zelo intenzivno le še pod zahodnim bregom, kjer ugreznino sproti zasipavajo z elektrofiltrskim pepelom. Velenjsko jezero ima dva pritoka, Lepeno, ki pred tem napaja že Škalsko jezero, in Sopoto.

Družmirsko jezero se je sredi istoimenskega polja pojavilo najkasneje. Nastajati je pričelo leta 1975, leta 2005 pa je obsegalo več kot 63 ha in vsebovalo skoraj 15,3 milijonov m³ vode. Ima največje pojezerje (čez 30 km²). Ker je nad jezerom večje strnjeno naselje (Gaberke) z intenzivnim kmetijstvom, obstaja nevarnost, da se stanje jezera poslabša. Glavna jezerska kotanja leži v smeri vzhod-zahod in je podobno podolgovata kot kotanja Škalskega jezera. Bregovi so nekoliko bolj razčlenjeni kot pri Velenjskem jezeru, obseg je 3,4 km, jezero pa se bo zaradi nadaljnega izkopavanja lignita še bistveno povečalo

Mladi in turizem, Zakaj bi prišel v Velenje?

Rakuša N., Celcer L., Selimović I.

Raz.nal., ŠCV, Poklicna in tehniška šola za storitvene dejavnosti. Velenje, 2009

Nastanitev v mestni občini Velenje

Cenovno najugodnejša možnost prenočitve je v dijaškem domu. Dijaški dom se nahaja pod Šaleškim gradom, ki zaradi svoje trikotne oblike velja za edinstven primerek v Sloveniji.

Info: **Dijaški dom, Efenkova 61, 3320 Velenje, tel: 03-898-7550.**

Za tiste, ki so pripravljene seči malo globlje v žep, so na voljo zasebna prenočišča ter hotelske storitve.

PRIVATNA PRENOČIŠČA:

Prenočišče Rajh, Partizanska 1, 3320 Velenje, tel: 03-897-1690 ali 041-686-156 ali e-mail: breda.rajh@siol.net

Prenočišče Ostrovršnik, Partizanska 52, 3320 Velenje, tel: 03-891-9340

Prenočišče Mraz, Lipa 54, 3300 Velenje, tel: 03-898-3100

HOTELA:

Hotel Paka – poslovno konferenčni hotel, Rudarska 1, 3320 Velenje, tel: 03-898-0700,

Hotel Razgoršek- Stari trg 33, 3320 Velenje

Vila Herberstein- Kopališka cesta 1, 3320 Velenje

RESTAVRACIJE

Za lačne je poskrbljeno skoraj na vsakem koraku. Pri iskanju ustreznega lokala ne bodo imeli težav niti tisti z bolj "plitkim" - študentskim žepom. Na voljo je več lokalov s fast food prehrano (npr. Mc Donald's), pa tudi drugih cenovno ugodnih restavracij. Glede slednje restavracije je potrebno omeniti, da je od vseh lokalov v našem mestu največkrat odprta tako po delovnih dneh kot po odpiralnem času. Zatorej, če bodo vsi drugi lokali zaprti, Mc Donald's verjetno ne bo. Za tiste, ki radi okušajo kulinarične posebnosti, predlagamo, da poskusijo **rudarsko bržolo**, ki jo najbolje pripravijo v restavraciji **JEZERO** ob Velenjskem jezeru.

Statistika Mestne občine Velenje se nahaja v **PRILOGI ŠT. 2**

4.2 Prireditve v mestni občini Velenje

V mestni občini Velenje se skozi vso leto odvijajo razne prireditve, od športnih do kulturnih, koncertov, sejmov in razno raznih ogledov. Za organizacijo poskrbijo različni objekti, ki jih mladi lahko najdejo znotraj občine. Za organizacijo koncertov se mladi lahko obrnejo na Mladinski center ali klub Max, Kunigunda in ostali. Za ogled in razne organizacije sejmov, koncertov, športnih prireditev in ostalo pa se mladi lahko obrnejo na Turistično informativni center v Rdeči dvorani in Festival Velenje.

TIC (Turistično informativni center)

Turistično informacijski in promocijski center Velenje deluje v okviru Urada za gospodarstvo in finance Mestne občine Velenje. Osnovne naloge TIC-a so predvsem sprejemanje obiskovalcev in nudenje brezplačnih informacij obiskovalcem. Poleg osnovnih dejavnosti določenih z zakonom, TIC opravlja tudi dopolnilno dejavnost, kot je rezervacijski sistem, prodaja spominkov, kart za prireditve, promocijo. Gostom ponujajo razne izlete po mestni občini Velenje kamor so vključeni izleti kot so: Po stopinjah rudarstva, Sakratna dediščina, ogled Velenja in oklice, Velenje vabi. V ponudbi nudijo tudi sprehode po tematskih poteh, te so razdeljene na Vinsko pot in več učnih poti, ki s predvsem primerne za mlade, saj nudijo obilo zabave ter dogodivščin.

ZABAVNO ŽIVLJENJE

Za zabavo je najbolje poskrbljeno v centru mesta, kjer se nahaja veliko lokalov. V večernih urah je najbolj živahno v **Winerju, Veneziji, Markizu** ter v na novo odprti **kavarni Nova**. Tisti, ki so željni polnočnih žurov, pa se lahko odpravijo v diskoteko **Max**, ki se nahaja zraven severnega vhoda v Rdečo dvorano.

MAX KLUB VELENJE

Šaleška cesta 3a

3320 Velenje

03/ 586 25 81

naslov: www.max-klub.com

MAX KLUB v Velenju deluje od leta 1991. Že kmalu po ustanovitvi je v svojo ponudbo uvrstil glasbene koncerte različnih zvrsti. Priredili smo številne rock koncerte v Velenjski Rdeči dvorani, ob prenovi lokala pa smo postavili koncertni oder, ki je postal eno ključnih prizorišč glasbenega dogajanja v mestu. Ob nastopih večine pomembnih domačih in nekaj tujih ustvarjalcev rock in pop glasbe (Bajaga, Majke, Partibrejkers, Rambo Amadeus, Miladojka Youneed, Peter Lovšin, Magnifiko, Anja Rupel) smo pomemben del naše koncertne dejavnosti usmerili k Jazzu. Priredili smo dva Jazz festivala in v letu 2000 Max club clinic, kjer so poučevali nekateri vrhunski glasbeniki iz Avstrije, Hrvaške in Slovenije. V klubu smo priredili že nekaj večerov elektronske glasbe (techno, house in trance) na katerih so svoje znanje pokazali Bizzy, Dojaja, Umek, Aleksij. Klub se nahaja v neposredni bližini glavne avtobusne postaje v Velenju oziroma na zahodni strani športno rekreacijskega objekta Rdeča dvorana.

V klubu MAX se poleg koncertov skoraj vsak konec tedna odvijajo tudi razne zabave ob praznikih. Na 31.11 se odvija tam tudi Halloween party, kjer je naval mladih grozljivih mask, ki se pozno noč zabavajo ob glasbi in družbi prijateljev. Zabavo tudi ob pustu, kjer priredijo posebno zabavo v maskah in razna tekmovanja.

Kulturnica d.o.o. Velenje in Društvo za kulturo Velenje

Galerija in prodajalna knjig ter umetniških del. Organizirajo predstavitve različnih umetnikov, tematske večere z znanimi umetniki, pisatelji, pesniki..itd.

KUNIGUNDA

Regionalni multimedijski center Kunigunda

Izvajalec :

Mladinski center Velenje

Prešernova 8

3320 Velenje

Telefon:

03 897 16 92

naslov: www.kunigunda.org

Kunigunda – regionalni multimedijski center deluje na območju savinjske regije. Za učinkovito delo se povezuje s partnerji znotraj nje, s 15-imi slovenskimi regionalnimi multimedijskimi centri pa je povezan v mrežo m3c (www.m3c.si). Kunigunda regionalni multimedijski center je programska enota javnega zavoda Mladinski center Velenje, kultura in izobraževanje. Omogoča javni brezplačni internetni dostop in uporabo sodobnih informacijsko-komunikacijskih tehnologij, brezplačno gostovanje na »serverju« za kulturno-umetniške programe in njihove nosilce, vključitev v mrežo ustreznih pod-točk v posameznih regijah, izvaja usposabljanje in aktiviranje kadrov, ki združujejo ustvarjalnost, tehnologijo in vodenje, omogoča vključevanja in sodelovanja v mednarodnem prostoru ter nudi pogoje za kulturno umetniško in storitveno projektno delo. Izhodišče KRMC je zasledovati cilj konkurenčnega posameznika, pri čemer konkurenta razumejo kot posameznika v najbolj urbani in IKT razviti sredini. Večja informiranost in osveščenost o uporabnosti IKT bo omogočila dvig podjetniške in inovacijske kulture ter vse življenjske širitve znanja v razvojnih, ustvarjalnih in izobraževalnih procesih.

So pa poleg v mestni občini Velenje še ostali ponudniki zabave, rekreacije, kulturnega ozveščanja..., ki nudijo predvsem ponudbe za mlade

Naziv Organizacije	Naslov, Ulica	Poštna številka, kraj	Email naslov	opis
Mladinski center Velenje	Šaleška cesta 3	3320 Velenje	mc.velenje@siol.net www.kunigunda.org	Sodeluje z ZRSZ, nudi pomembne informacije o raznih poklicih, izvajalec programa KAM IN KAKO, nudi pomembne naslove za štipendije
OŠ Antona Aškercia Velenje	Jenkova cesta 2	3320 Velenje	oaavelenje.ce@guest.arnes.si	
OŠ Gorica Velenje	Goriška cesta 48	3320 Velenje	Ivan.Planinc@guest.arnes.si	
OŠ Gustava Šiliha Velenje	Vodnikova 3	3320 Velenje	info@os-gustavasilihove.com	
OŠ Livada Velenje	Efenkova 60	3320 Velenje		
OŠ Mihe Pintarja Toleda	Kidričeva 21	3320 Velenje	os.mptvelenje@guest.arnes.si	
OŠ Šalek Velenje	Šalek 87	3320 Velenje	ossalek.velenje@guest.arnes.si	
Center za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje Velenje	Kidričeva 19	3320 Velenje	cviu@guest.arnes.si	

Šolski center Velenje	Trg Mladosti 3	3320 Velenje	info@s-scv.ce.edus.si	Novosti v šolskem letu 2003/2004:-izobražujejo prvo generacijo nadaljevalnega programa poklicno-tehničnega izobraževanja rudarski tehnik;na Višji strokovni šoli so v program informatika vpisali prvo generacijo študentov;delovati je začel Medpodjetniški izobraževalni center(MIC);zaključujejo realizacijo projekta Stari jašek-nadomestne učne delavnice,graditev objekta;uredili so dodatni šolski prostor v poslovni zgradbi Farmin;posodabljali bodo specializirane učilnice in učilnice za praktični pouk ter nadaljevali investicijska vzdrževalna dela;še naprej bojo izvajali projekt Racionalna raba energije v šolskih zgradbah;vlagali bojo v urejanje šolskega okoliša(videonadzor)
Šolski center Velenje-Splošna in strokovna gimnazija Velenje		3320 Velenje	info@scv.ce.edus.si	
Šolski center Velenje-Poklicna in tehniška elektro in računalniška šola			pters@s-scv.ce.edus.si	Izobraževanje poteka v dveipolletni nižji poklicni šoli za pomočnika električarja, triletni srednji poklicni šoli za električarja elektronika,v štirilrtni tehniški šoli za elektrotehnika elektronika,elektrotehnika energetika in računalniškega tehnika
Šolski center Velenje-Poklicna in tehniška šola za storitvene dejavnosti			PTSSD@s-scv.ce.edus.si	Dijakinje in dijaki se lahko usposobijo za poklic pomočnik/pomočnica gospodinje oskrbnice,oskrbnik,prodajalec,ekonomski tehnik,gostinsko-turistični tehnik in turistični tehnik
Šolski center Velenje-Višja strokovna šola				V študijskem letu 2002/2003 je potekalo izobraževanje po dveh programih(za mladino in odrasle)-program Elektronika ter Rudarstvo in geotehnologija.Izobraževanje poteka v dobro opremljenih laboratorijih
Šolski center Velenje-Dijaški in študentski dom	Efenkova 61	3320 Velenje	Tel:03/585 51 58	
Glasbena šola Frana Koruna Koželjskega Velenje	Jenkova 4	3320 Velenje	G1-sola.velenje@guest.arnes.si	Izobraževanje za:klavir,tolkala,solopetje,orgle,harfa,klavirska harmonika,violina,violončelo,viola,kontrabas,rog,trobenta,pozavna,tuba in druga trobila,kljunasta flavta,flavta,oboa,klarinet,saksofon,fagot,citre,diatonična harmonika,synthesizer in sodobni ples
Ljudska univerza Velenje	Titov trg 2	3320 Velenje	info@lu-velenje.si	izobraževalna področja v letu 2003:študij na daljavo v dveh višješolskih programih,jezikovno izobraževanje odraslih,brezplačno učenje v Središču za samostojno učenje.Sodelovanje v dveh mednarodnih projektih:Moja kultura je drugačna od tvoje in Right to learn
IEMIC(Industrijsko-ekološko-muzejsko-izobraževalni center)				Pripravljen peturni program,ki obsega: obisk Muzeja premogovništva Slovenije,računalniško vodena predavanja ter ogled okolice velenjskih jezer
Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje	Kraigherjeva 5c	3320 Velenje	mzpm.velenje@volja.net	Nevladna,prostovoljna človekoljubna organizacija,katere temeljni cilj je dvig kakovosti življenja otrok, mladostnikov in družin,zastopanje in uveljavljanje njihovih interesov in potreb ter zaščita njihovih pravic.Njihovo delovanje temelji na razvijanju temeljnih vrednot prostovoljnega dela in negovanju dobrih medčloveških odnosov.Delujejo na območju občin Velenje,Šoštanj in Šmartno ob Paki-združujejo pa 14 društev.
Šaleški študentski klub	Titov trg 4	3320 Velenje		Članom kluba je na voljo 5 računalnikov,ki omogočajo brezplačen dostop do interneta;prostor za vodenje tečajev;kino.Izhaja tudi glasilo Ritka.Med vikendi je organizirana rekreacija,plezanje v Rdeči dvorani in plesna aerobika,med tednom pa rekreacija v Mariboru in plavanje v

				Ljubljani.
Klub študentov šmarske fare	Šmartno ob Paki 13	Šmartno ob Paki, 3327		
Društvo lokalnih turističnih vodnikov Velenje	Šaleška 3	3320 Velenje	Tel: 041 720 939	
Andragoško društvo- Univerza za III. Življenjsko obdobje Velenje	Efenkova 61	3320 Velenje		
Šolski center Velenje- Poklicna in tehniška rudarska šola		3320 Velenje		
Šolski center Velenje- Poklicna in tehnična strojna šola		3320 Velenje		

Tabela 1: Ostali ponudniki za mlade v MO Velenje

Mestna občina Velenje izvaja več vrst prireditev. Izvaja tako rekoč tekoče prireditve kamor se štejejo izobraževalne prireditve, likovne razstave, prireditve za mladino in otroke, ustvarjalne delavnice. Zabavne prireditve in ostale.

Izvajajo se tudi letne prireditve, te so razporejene preko celega leta po mesecih. Vsak mesec je Turistično informativni center izdal brošuro v kateri je seznam prireditev za celoten mesec. Sedaj izdaja zavod Festival Velenje.

KJE PREŽIVETI PROSTI ČAS?

Čeprav smo industrijsko mesto, pa je potrebno poudariti, da meščani lepo skrbimo za svoje okolje. To potrjuje tudi zlata plaketa ENTENTE FLORALE, ki smo ga prejeli kot **urejeno evropsko mesto leta 1999**. Prej zapisano je, da lahko v našem mestu na prijeten način preživeli svoj prosti čas. TRC ni najatraktivnejši tovrstni center samo na območju Šaleške doline, temveč postaja priljubljen tudi med ljudmi iz drugih regij. V tem centru lahko svoj prosti čas preživite na igriščih za odbojko, tenis, košarko, nogomet in mini golf. Lahko se odločite tudi za jadranje, čolnarjenje ali potapljanje. Ob jezeru je tudi Bela (športna) dvorana s fitness s studiem in igriščem za tenis. Zraven Bele dvorane se nahaja avto kamp z vso pripadajočo infrastrukturo. Jezero, Škalsko ter Velenjsko, sta povezani z urejenimi potkami za sprehajalce. Medtem, ko je Velenjsko jezero namenjeno bolj vodnim aktivnostim, je Škalsko primerno za ribolov. Okoli jezer sta urejeni jahalna, tekaška proga ter sprehajalna proga.

Več informacij o dogodkih ob jezerih se dobi na telefonskih številkah: 03 8983161 ali 03/5866-466, lahko pa se obrnete tudi na Turistično informativni center Velenje 03 8961 860.

ŠPORTNE AKTIVNOSTI IN OBJEKTI V VELENJU

- Športna zveza Velenje
- Atletski klub Velenje
- Plavalni klub Mladinski servis Velenje
- Rokometni klub Velenje
- Košarkarski klub Velenje
- Šaleški teniški klub Velenje
- Namizno teniški klub Tempo Velenje
- Squash klub Velenje
- Karate klub Velenje
- Golf klub Velenje
- Šaleški golf klub Velenje
- Šaleški bridge klub Velenje
- Šahovski klub Velenje
- Kolesarski klub Energija
- Konjeniški klub Velenje
- Odbojgarsko društvo
- Klub vodnih športov Velenje

- Karate klub Tiger Velenje
- Judo klub Velenje
- Taekwon-do klub Skala Velenje
- Sabljaški klub Rudolf Cvetko Velenje
- Strelsko društvo Mrož Velenje
- Smučarsko skakalni klub Velenje

SMUČARSKI SKOKI

Smučarski skoki se v Velenju dogajajo vse od leta 1955. Od večjih mednarodnih tekmovanj od leta 1988 pa do danes je bilo med nastopajočimi veliko zvencev imen skakalnega športa, nosilcev medalj s svetovnih prvenstev in olimpijskih iger, kot so: Adam Malysz iz Poljske, Andreas Goldberger in Ernst Vettori iz Avstrije, Jani Soinenin in Mika Laitinen iz Finske, Jaroslav Sakala iz Češke, Mihael Urman iz Nemčije, Roberto Cecon iz Italije, naši dobitniki olimpijskih medalj – Matjaž Debeljak, Matjaž Zupan, Miran Tepež, Primož Ulaga, Primož Peterka, Robert Kranjec, Peter Žonta in Damijan Fras ter svetovna prvaka Franci Petek in Rok Benkovič.

VELENJSKO JEZERO - Je odličen kraj za šport, rekreacijo in prosti čas. Ob samem jezeru lahko greste na tek, ob sprehodih uživajte v lepem ambientu, izvajate jogo, aerobiko, lahko se podate na pot okoli jezera peš ali s kolesom, ob dobrih vremenskih razmerah pa uživajte v jadrnanju na deski ali z jadrnicami ter katamarani. Je miren kraj za počivališče in piknike za družino in prijatelje, v bližnjem kampu pa je poskrbljeno vse za kampiranje. Da pa ne boste ostali praznih želodčkov. V bližini je tudi park in Bela dvorana s tenis igrišči in fitness centrom. Na poti proti bližnjem ribiškem jezeru, Škalskem jezeru, lahko igrate golf, ob sprehodu pri ribiškem jezeru opazujete vrline ribičev, si naberete novih moči, lastniki konjev pa lahko jezdijo na bližnjem ranču ali na poti okoli jezera.

Infratraktura:

RDEČA DVORANA

Rdeča dvorana je največji pokriti, vadbeni in prireditveni prostor ter eden centralnih športnih objektov mesta Velenje. Dvorana dimenzij 66 x 66 metrov je bil zgrajena leta 1975, kot večnamenski objekt. V času svojega delovanja je doživela nekaj rekonstrukcij in posodobitev, saj njena arhitekturna zasnova omogoča prilagajanje različnim programom.

Rdeča dvorana je locirana ob vstopu v mesto Velenje in predstavlja začetek zelenega rekreacijskega pasu, južno od centra mesta, ki je v neposredni bližini. Notranjost dvorane je organizirana kot dvoetažna dvorana s spremljajočimi prostori na obodu dvorane (lokali; MAX club, Winner, Kompas, Gras Gruber, TIC, Mladinski center,..). Glavni in servisni izhodi so locirani na več mestih na J,S in Z strani v pritličju in V na etaži. Na tem delu je dvorana naslonjena na breg in cesto.

POKRITI BAZEN

Lociran je v rekreacijskem pasu južno od Šaleške ceste, v neposredni bližini centra mesta. Bazena je bil zgrajen leta 1971. Žal izvedba del ni bila najkvalitetnejša, tako, da je zaradi napak bilo nujno del objekta odstraniti. Leta 1984 je bil zgrajen nov del oz. objekt korita bazena in strojnice.

Kljub tej posodobitvi je bazen in ponudba kmalu postala preskromna za potrebe sodobnega časa. Zaradi tega je bila v letih 2006/2007 izvedena "Prenova in razširitev pokritega bazena".

Plavalni bazen Velenje je deljen v tri tematske sklope:

- mali in veliki bazen
- fitness studio
- savna center

Plavalni bazen Velenje za svoje športno rekreativne aktivnosti uporabljajo: PK Velenje, šole, vrtci in dijaki ŠC Velenje, in rekreativci. Velik del obratovalnega časa pa se zapolni s programi preverjanja znanja plavanja in plavalnimi tečaji. Poleg vse velenjskih šol tečaje izvajajo tudi šole iz občin Mozirje, Nazarje, Šoštanj, Šmartno ob Paki, Slovenj Gradec, Rečica ob Savinji,...

MESTNI STADION VELENJE

Mestni stadion Velenje je eden največjih centralnih športnih objektov Velenje in največji odprti vadbeni prostor v mestu in za mlade.

Kompleks je lociran v neposredni bližini Škalskega jezera, oddaljen dobre 3 km od centra mesta, zgrajen pa je bil leta 1955.

Danes kompleks mestnega stadiona sestavljajo :

1. glavno travnato igrišče, ki ga obdaja atletska steza z osmimi progami, narejena iz umetne mase. Objekt ima tudi umetno razsvetlavo, ki je bila postavljena v zadnji prenovi v letu 1998,
2. pokrita tribuna z 1864 sedeži, v objektu tribun je urjen tudi manjši fitness za potrebe športnikov,
3. športne garderobe in pomožni objekt za hrambo športne opreme in strojev za vzdrževanje;
4. igrišče z umetno travo dim. 65 x 100 m , objekt je umetno razsvetljen,
5. pomožno travnato igrišče,
6. asfaltno igrišče za mali nogomet oz. rokomet,
7. asfaltno igrišče za košarko.

Mestni stadion Velenje obratuje skozi vso leto. Vadbene površine in atletska steza obratujejo od 08.00 do 20.00 ure zvečer.

KOTALKALIŠČE

Kotalkanje z zanimanjem spremlja vedno več Velenjčanov. Čeprav je ta šport razmeroma malo razširjen, Kotalkarski klub Velenje žanje vedno večje uspehe. Mladi velenjski kotalkarji vztrajno trenirajo, zato imajo pri svojem delu tudi uspehe.

kompleks sestavljajo trije deli:

- glavna ploščad kotalkališča s tribuno
- spremljajoči objekt: garderobe, sanitarije in manjša zgradba
- krožna betonska steza

Glavni del objekta je razsvetljen z reflektorji na štirih stebrih. Celoten objekt je gradbeno dotrajan in tako samo delno uporaben.

Zaradi prenehanja delovanja Kotalkarsko drsalnega kluba je bil objekt programsko nezaseden, razen občasnih prireditev.

Objekt je v največji meri namenjen rekreacijskim dejavnostim :igranjem malega nogometa in košarke

Občasno pa objekt uporabljajo tudi šole in vrtci za izvedbo svojih programov ter svet za preventivno vzgojo v prometu za tečaje varne vožnje s kolesi.

KULTURNE PRIREDITVE

Kultura slehernega mesta je predvsem kultura vsakega prebivalca v tem mestu. Kultura ni samo v sprejemanju najrazličnejših oblik kulturnih vrednot, ampak predvsem v ustvarjanju teh vrednot. Tudi v Velenju je bilo kulturno ustvarjanje vtakano v vsa prizadevanja. Ob bogati kulturni dediščini Velenja, so oblikovalci načrtno gojili in spodbujali potrebe po kulturnih dobrinah, po kulturnem ustvarjanju in poustvarjanju. To pa ni bilo storjeno le zato, da bi bil vsak Velenjčan kar najbolj kulturno izobražen, temveč tudi zato ker so kulturna izobraženost, razgledanost in ustvarjalnost pogoji za boljše delo. Tedaj je kultura tudi temeljni pogoj za večjo produktivnost dela in za večjo učinkovitost posameznika.

KULTURNI PROGRAMI

Kot kulturni programi so opredeljene dejavnosti v okviru institucij, katerih osnovni namen ustanovitve ni kultura, se pa del njihovih dejavnosti lahko opredeli kot izrazito ustvarjalne ali po ustvarjalne na področju kulture (Glasbena šola Frana Koruna Koželjskega Velenje, Mladinski center Velenje, Muzej premogovništva Slovenije, osnovne šole, Šolski center Velenje, vrtec, Univerza za III. življenjsko obdobje...)

Večino teh institucij je ustanovila Mestna občina Velenje z izjemo Muzeja premogovništva Slovenije, kjer MOV ne nastopa kot ustanovitelj, temveč preko Muzeja Velenje nudi strokovno podporo programom.

OBLIKOVALCI KULTURNE PODOBE v Mestni občini Velenje so:

- Mladinski center Velenje
- Pihalni orkester
- Pikin festival
- Razstavišča
- Zveza kulturnih društev Šaleške doline
- Mala Napotnikova galerija
- Javni sklad RS za kulturne dejavnosti
- Zasebne zbirke
- Plesni teater Velenje
- Bralna značka
- Lutkovno gledališče Velenje
- Glasbene skupine
- Muzej Velenje
- Šaleški akademski pevski zbor
- Kulturni center Ivan Napotnik Velenje
- Kino
- Glasbena šola Velenje
- Društvo Šaleških likovnikov
- Medobčinska zveza prijateljev mladine
- Festival Velenje
- Vrtec Velenje
- Osnovne šole

Kulturni objekti:

KINO

V Kinu, ki se nahaja v hotelu Paka si mladi lahko ogledajo različne predstave ali filme.

Kino odpira svoja vrata :

- petki od 18.ure dalje (načeloma 2 predstavi)
- sobote od 18.ure dalje (načeloma 2 predstavi, izjemoma še tretja-nočna predstava)
- nedelje od 16.ure dalje (3 predstave, matineja ob 16.00 ter še 2 predstavi)

Cena vstopnic je različna, gibljejo se glede na to ali je premiera ali redna vstopnica, vikend vstopnica. Cene so: REDNA PREDSTAVA 3,5 EUR / OTROŠKA MATINEJA 2,5 EUR / PIKIN KINO 2,5 EUR / PREMIERA 4,00 EUR / POČITNIŠKA PREDSTAVA 3,00 EUR

GALERIJA

Galerija Velenje

Titov trg 5

3320 Velenje

Galerija opravlja vlogo muzejsko-galerijske institucije z raziskovalnim delom. Zbira, hrani in proučuje predmete iz likovno-kulturne dediščine slovenskega in predvsem lokalnega pomena. Poudarek je na odkrivanju sodobnih likovnih ustvarjalcev, spremljanju njihovega razvoja in zbiranju sodobne likovne ustvarjalnosti.

Nahaja se na Titovem trgu in redno razstavlja slike znanih slikarjev, kiparjev, včasih pa priredi preprosto šolsko razstavo. Galerija je bila zgrajena leta 1971. Galerija je dobila svoje prostore, kateri se nahajajo na izjemni lokaciji mestnega trga, leta 1976 skupaj s knjižnico. Leta 2005 se je knjižnica preselila v nove prostore, tako da od takrat galerija deluje v večjih razstavnih prostorih. Z razširitvijo razstavnih prostorov in s tem tudi pridobitve možnosti za izvajanje večjih razstav in projektov, sedaj postaja pravo središče sodobne likovne umetnosti in večjih študijsko zasnovanih razstav v Velenju. Cilj in usmeritev programa galerije pa so predstavitve mladih lokalnih in slovenskih ustvarjalcev, ki mu sledijo vsakoletne delavnice diplomantov Akademije za likovno umetnost iz Ljubljane ter druge raznovrstne likovne razstave. V galeriji deluje tako rekoč Pedagoški program, ki nudi vodstva za vse starostne skupine po predhodni najavi, kreativne delavnice za otroke od 7 do 12 let, predavanja, sodelovanje z Univerzo za tretje življenjsko obdobje, slikarske tečaje za odrasle in druge dejavnosti. Poleg tekočih razstav pa galerija ponuja tudi stalne zbirke, ki so na ogled skozi vso leto. Galerija pa je usmerjena predvsem v razstavno, raziskovalno, dokumentacijsko, pedagoško in prodajno dejavnost z dvema zaposlenima strokovnima delavkama (vodja galerije in kustodinja). Stalna galerijska zbirka obsega 298 slikarskih, 165 grafičnih in 121 kiparskih del.

KNJIŽNICA

ODPIRALNI ČAS

vsak delovni dan od 10.00 do 19.00 ure,

v soboto od 8.00 do 13.00 ure;

časopisna čitalnica od 8.00 do 19.00 ure.

Zaradi pomena nalog, ki jih opravlja knjižnica in zaradi odpiranja mednarodnim tokovom, predstavlja knjižnična dejavnost nacionalno prioriteto, dejavnost strateškega pomena in hkrati kanal za zagotavljanje nekaterih temeljnih pravic, kot sta pravica do obveščeniosti ali pravica do izobraževanja. Bralna kultura in funkcionalna pismenost kot usposabljanje za znanje in kot usposobljenost za aktivno sodelovanje v družbenih procesih sta vgrajeni v temelje izobrazbe, komunikacije, socializacijskih procesov ipd. To velja tudi in posebej v času informacijske družbe in vse življenjskega učenja, za katerega knjižnica pomeni cenovno dostopno infrastrukturo.

Velenjska knjižnica danes predstavlja množični kulturno-informacijski dejavnik, o čemer priča 115.000 registriranih oz. 150.000 ocenjenih obiskov letno, delež včlanjenega prebivalstva in obseg posredovanega gradiva in informacij. Z delno udeležbo prebivalcev z območja sosednjih občin začinja preraščati izključno lokalni pomen.

Knjižnica z veseljem odpira svoja vrata vsem ljubiteljem kulture. Nudi široko izbiro strokovnega gradiva, gradiva za sprostitev, ima pestro izbiro knjig za mlade in najmlajše, kratka za vsakogar se vedno nekaj najde. Ponuja tudi uporabo računalnikov in čitalnice. V knjižnici se pogosto odvijajo predavanja, razstave, seminarji. Ponujajo pa tudi svojo ponudbo, pogosto prirejajo pravljíčne ure za mlade. V mesecu februarju ponujajo program Branje je žur, reading is cool, kjer poteka pogovor o literaturi. Tukaj se srečajo srednješolske bralne skupine pri projektu za promocijo branja v angleškem in slovenskem jeziku, pri katerem Knjižnica Velenje sodeluje z

velenjsko gimnazijo. Pogovor bo tekel o knjigi avtorja Marka Haddona Skrivnostni primer ali Kdo je umoril psa/ The curious incident of the dog in the night-time.

MUZEJ

Muzej Velenje, Ljubljanska cesta 54, 3320 Velenje

telefon: (03) 898 26 30

GSM: 041 398 156

faks: (03) 898 26 40

Vstopnina:

Ogled muzeja:

posamezniki skupina

odrasli 2,50 EUR 2 EUR

otroci 1,80 EUR 1,50 EUR

študenti, upokojenci 1,80 EUR 1,80 EUR

Prva urejena zbirka v muzeju je bila Zbirka slovenskih premogovnikov, ki je bila javnosti predstavljena leta 1966. V okviru te zbirke je bila kasneje izdelana tudi maketa rudniške jame, v kateri so obiskovalci lahko podoživeli rudniško okolje. Premogovniško zbirko je dopolnila zbirka ostankov mastodonta, ki so jih našli leta 1964 v Škalah. Leta 1971 je muzej pridobil še izjemno pomembno zbirko afriške umetnosti Františkega Foita, kasneje pa je svoje zbirke širil še na druga področja. Najnovejša nosi naslov Šaleška dolina od 10. do 17. stoletja in predstavlja kulturo bivanja vseh slojev prebivalstva v dolini.

Danes je v Muzeju Velenje na ogled enajst stalnih muzejskih in galerijskih zbirk. Poleg zbirk v prostorih na Velenjskem gradu predstavlja muzej tudi Kavčnikovo domačijo v Zavodnjah nad Šoštanjem, ki je zaradi svoje dinamične zasnove izjemen kulturni spomenik ljudske arhitekture, ter spominski sobi v Topolšici in na Graški Gori.

Muzej Velenje s svojim strokovnim osebjem popisuje in zbira premično kulturno dediščino mesta Velenje in Šaleške doline, jo hrani in dokumentira za prihodnje generacije ter jo prikazuje in popularizira za sodobnike. Pri tem posebno pozornost namenja tistemu delu premične dediščine, ki je kraju in območju dajala njen poseben značaj (gradovi in cerkve, industrijski razvoj od 19. stoletja dalje - usnarstvo, premogovništvo, razvoj kmetijstva, obrti in trgovine), pri čemer v skladu s cilji, postavljenimi ob ustanovitvi muzeja, evidentira, zbira, hrani, dokumentira in prikazuje premično kulturno dediščino premogovništva za celotno slovensko ozemlje.

V muzeju si je možno ogledati več razstav in posameznih enot muzeja.

Imajo na voljo splošne razstave in zbirke. Te obsegajo:

- **Zbirko ostankov mastodonta**
- **Zbirko Šaleška dolina med 10. in 17. stoletjem**
- **Zbirko baročne umetnosti iz cerkve sv. Jurija v Škalah**
- **Afriška zbirka Františkega Foita**
- **Ko je Velenje postalo mesto**
- **Zbirka slikarja Lojzeta Perka**
- **Zbirka sodobne slovenske umetnosti Gorenje**

Kakor v Galeriji tudi muzej ponuja dodatno ponudbo, ki je ustvarjena predvsem za mlade. Imajo pedagoški program imenovan Mladi muzejci. To so ustvarjalnice za Mlade muzealce - otroke od 4. do 10. leta. V ponudbi pedagoških programov vam predstavljajo dvanajst programov. Največ programov je sestavljenih iz muzejske učne ure in muzejske delavnice.

MUZEJ PREMOGOVIŠTVA

V Velenju smo ponosni, da smo uredili enega najboljših sodobnih tehničnih muzejev v Evropi. Ogled muzeja je razdeljen na dva dela. Na vodenem ogledu podzemnega dela, do katerega se v nekaj sekundah spustimo z dvigalom, obiskovalci ob pomoči vodnika in multimedijske predstavitve spoznajo nastanek, odkritje in pridobivanje premoga nekoč in danes.

Vsi obiskovalci dobijo rudarsko malico in se popeljejo s prevoznim trakom ter podzemno železnico.

Drugi del omogoča ogled stalne razstave o razvoju slovenskega premogovništva. Predstavljeni so vsi slovenski premogovniki, posebna pozornost pa je namenjena bivanjski kulturi rudarjev pred letom 1930. S pomočjo filmske zgodbe obiskovalci spoznajo nastanek kolonij in življenje v njih. Zelo pomembna pa je tudi multimedijska predstavitev scena stare rudarske tradicije - skoka čez kožo.

Muzej je tako varen, da lahko sprejme tudi invalide na vozičkih, vendar jih je treba posebej napovedati. Multimedijska zgodba v celotnem muzeju je na voljo v slovenskem, angleškem, nemškem, italijanskem in hrvaškem jeziku.

FESTIVAL VELENJE

Festival Velenje

Titov trg 4

3320 Velenje

Telefon: 03/898 25 70

Faks: 03/898 25 85

Festival Velenje ima sedež v Domu Kulture Velenje, ki se nahaja v središču mesta na Titovem trgu 4. V Domu kulture Velenje se vrstijo gledališke predstave, koncerti, proslave, kino predstave, šolske prireditve, predavanja, seje in zbori, narodno-zabavne prireditve, prireditve za mladino in žalne seje.

V sklopu festivala Velenje se odvijajo različni abonmaji.

V sezoni 2008/09 za vas pripravljajo naslednje abonmaje:

- Beli gledališki abonma
- Zeleni gledališki abonma
- Abonma Klasika
- Abonma Klub
- Pikin abonma
- Zlati abonma
- Filmski abonma

V Kulturnem domu Velenje pa se odvija tudi plesni teater.

Plesni teater Velenje je bil na pobudo plesalk in umetniške vodje Nine Mavec Krenker ustanovljen leta 1994 kot plesna skupina, ki je delovala v okviru dejavnosti Šaleškega študentskega a kluba. Ker pa je kmalu prerasla zgolj ljubiteljsko delovanje, jo je v svoje okrilje vzel Kulturni center Ivana Napotnika Velenje, danes Festival Velenje. Leta 2000 se zaradi boljše razpoznavnosti in promocije mesta Velenje, iz Plesnega teatra iN preimenuje v Plesni teater Velenje. Število plesalk se giblje med 10 in 15. Večinoma so to še študentke, ki pa se vedno aktivno izobražujejo tudi na področju baleta in sodobnega plesa v kraju študija, trudijo pa se vzgojiti nove člane. Plesni teater Velenje se ukvarja s sodobnim plesom in spodbuja kreativnost svojih plesalk. Festival Velenje pa ponuja tudi ostale kulturne ponudbe, poleg predstav odpirajo vrata tudi srednjim šolam, ki tukaj redno uprizarjajo svoje predstave, muzikle. Ob smrti našega največjega pesnika Franceta Prešerna vsako leto priredijo kratek kulturni program, ki se ga redno udeležijo vse srednje in tudi osnovne šole Velenja.

ZVEZA KULTURNIH DRUŠTEV ŠALEŠKE DOLINE

Kulturno ljubiteljstvo lahko opredelimo kot množično organizirano kulturno udejstvovanje. V Mestni občini Velenje je 23 registriranih in aktivnih kulturnih društev, ki so vključena v Zvezo kulturnih društev Šaleške doline.

GLASBENA ŠOLA FRANA KORUNA KOŽELJSKEGA VELENJE

Glasbena šola Frana Koruna Koželjskega Velenje se poleg izvajanja izobraževalnih programov ukvarja tudi z lastno produkcijo in organizacijo koncertov, glasbenih prireditev in poletnih glasbenih šol, ki po zasedbi in odmevnosti presegajo lokalno raven. Kot ena vodilnih slovenskih glasbenih šol nadaljuje petdesetletno tradicijo. Glavni poudarek sloni na izobraževanju mladih glasbenikov na osnovni in srednji stopnji, poleg tega pa podpira še mnogo drugih spremljevalnih dejavnosti.

MLADINSKI CENTER VELENJE

Mladinski center Velenje je javni zavod, ki ga je Mestna občina Velenje ustanovila za opravljanje interesnih dejavnosti za mladino na območju občine. V večini primerov nastopa Mladinski center Velenje kot »valilnica« projektov, ti pa se razvijajo z intelektualno močjo nosilca, sodelavcev v projektu in logistično podporo centra. Mladinski center Velenje se z akcijami (produkcijami) giblje na širšem trgu, med različnimi interesnimi skupinami in posamezniki.

Galerijska dejavnost

• ohranjanje ciklov likovnih razstav mladih ustvarjalcev (odpiranje prostora prihajajočim likovnim ustvarjalcem, dijakom, bodočim diplomantom, mlajšim diplomantom, ustvarjalcem-eksperimentatorjem približno 10 likovnih razstav letno);

Glasbena dejavnost

• ohranjanje ciklov nastopov mladih glasbenih skupin (okoli 20 nastopov letno, vsaj deset v produkciji Mladinskega centra Velenje, približno 40 nastopajočih skupin);

Festivalska produkcija

• povezovanje Festivala mladih kultur Kunigunda z ostalimi prireditvami; produkcija Mladinskega centra Velenje naj ostane odprta t. i. novemu valu.

Mesečni koledar prireditev

Vsi neutrudni in željni zabave se v mestu priložnosti ne morejo pritoževati, saj Velenje v zadnjih nekaj letih vsak mesec privablja obiskovalce na številne zabavne in kulturne prireditve. Ni meseca v letu, ko se v mestu na obeh bregovih Pake ne bi »zgodil« kulturni, športni ali zabavni dogodek. Skozi vse leto potekajo še neštete gledališke, glasbene in plesne predstave ter obujanje običajev. Zanimivih dogodkov pa je še mnogo več, tako da ni strahu, da ne bi vsakdo našel kaj za svojo dušo.

Več o posameznih prireditvah najdete na Turistično informativnem centru in v Festivalu Velenje obliki majhne brošure, kjer so za vsak mesec skozi vso leto nanizani dogodki in ostale prireditve, ki potekajo tisti mesec.

Obiskovalec Velenja se tako rekoč na vsakem koraku srečuje s starimi in novimi likovnimi obrežji. Skozi celoten pregled kulturne ponudbe Velenja ugotovimo, da utripa v Velenju pravo kulturno življenje, ki v določeni meri pomaga k izoblikovanju novega kulturno ustvarjalnega in izobrazbeno bogatega najstnika.

DOGODKI IN PRIREDITVE SKOZI CELO LETO

Poudarile bi, da smo mesto z mladostno energijo, ki obiskovalcu zagotavlja zanimive in pa prijetne dogodke. Torej, kdaj obiskati Velenje?

Vsak mesec se odvijajo številne prireditve, mnoge med njimi so postale že tradicionalne.

- Januar: letos je potekalo že **7. Mednarodno odprto prvenstvo Slovenije v namiznem**

tenisu.

- Maj: **cvetlični sejem** ter **Dnevi mladih in kulture**; na tej prireditvi se predstavijo uveljavljajoče glasbene skupine, mladi literati, plesalci, igralci ...
- Julij: **3. 7. - skok čez kožo** ob dnevu rudarjev. Prireditev se prične z jutranjimi budnicami, nadaljuje z dopoldansko parado po ulicah Velenja in zaključi s skokom čez kožo – dogodek, na katerem sprejmejo mlade rudarje v "rudarski stan".
- **Poletne kulturne prireditve v okviru Kulturnega centra Ivana Napotnika** se odvijajo vsak četrtek na Velenjskem gradu.
- Julij: glasbeno zabavna prireditev **Noč ob jezeru**.
- Avgust: **VIP teniški turnir, Kunigunda** (festival mladih kultur) in **Citrarski festival, Graška gora poje in igra**.
- Septembra ne smemo pozabiti na teden otroškega veselja, **Pikin festival**, ki je naša največja prireditev (po trajanju ter številu obiskovalcev).
- Oktober: jadralska regata za prehodni pokal MO Velenje.
- December: **veseli december in silvestrovanje na prostem**.

Sejmi v Velenju

Boljši sejem

Organizator sejma je Festival Velenje.

Letos je datum pričetka 14.3.2009 ob osmi uri, na Cankarjevi ulici.

Sejem pa poteka vsako drugo soboto v mesecu in to že tradicionalnih sedem let.

Na sejmu se srečujejo zbiratelji in ljubitelji starin.

Ogled prireditve je brezplačen.

Redni mesečni sejem

Poteka pod organizacijo Turističnega društva Velenje.

Sejem se odvija v središču mest – pred sodiščem.

Tam je možno kupiti oblačila, obutev, razne pripomočke za gospodinjstvo..

Knjižni sejem

Organizator je Knjižnica Velenje.

Datum začetka je 28.3.2009 ob 09:00 in poteka vsako zadnjo soboto v mesecu.

Sejem se odvija v Knjižnici Velenje (Center Nova).

Ogled prireditve je brezplačen, poteka pa že tretje leto.

V knjižnico so vabljeni vsi, ki želijo prodati ali kupiti knjige.

Cvetlični sejem

Poteka pod organizacijo Festivala in TZ Velenje.

Cvetlični sejem poteka že trinajst let. Organizatorji so sejem poimenovali Razstavno-prodajni sejem cvetja, izdelkov domače in umetnostne obrti ter kmečkih dobrot. Dogodek pripravljajo Festival Velenje, Turistično društvo Velenje in podjetje PUP iz Velenja, pri izvedbi pa sodelujejo še številne organizacije, podjetja in društva iz Velenja. Na sejmu obiskovalci lahko kupijo lončnice, balkonsko cvetje, grmovnice, sadike zelišč, dišavnic in zelenjave, izdelke domače in umetnostne obrti ter kmečke dobrote. Na sejmu sodelujejo tudi strokovnjaki, ki obiskovalcem pojasnjujejo, kako vzgajati in negovati cvetje.

Božično-novoletni sejem

Organizator tega sejma je TD Velenje.

In poteka od 14. do 19. decembra.

Jožefov sejem

Poteka od 21. – 22. marca.

Brezplačen ogled.

Jurijev sejem

Turistični teden

Katerega organizator je TZ Velenje in Tic Velenje
Turistični teden poteka od 19. - 28. junija.

Jesenski sejem

Glavni poudarek sejma je na dobrotah iz podeželja, kupiti pa je možno tudi pripomočke za vrtnarstvo in cvetličarstvo. Obiskovalci sejma lahko poskusijo razne jesenske dobrote.

Praznični sejem

Sejem drobnih daril in prazničnih dobrot, z bogatim prazničnim programom.

V svoji ponudbi ima Velenje tudi različne tematske poti, ki potekajo od Vinske gore do gradu, do jezera in okoli mesta Velenje. Velenje kot smo ugotovile skozi predstavitev ima ogromno ponudbo dejavnosti za mlade. Mladi se morejo za to samo začeti malo bolj zanimati in bodo sami videli kot smo mi, da Velenje je mesto, ki živi z mladimi. Mogoče je včasih res le treba vzeti to »litro in klopce« stran pa presedlat na kakšno kulturno prireditev ali program, saj se tudi tam najde obilo zabave.

Swot analiza Mestne občine Velenje se nahaja v **PRILOGI ŠT. 1**

5. TURISTIČNO POVPRŠEVANJE IN PONUDBA

5.1 Opredelevitev osnovnih pojmov v turizmu

Potniki

Ljudje so iz različnih razlogov in potreb potovali od nekdaj, zaradi zamenjave trgovanja, izobraževanja ali preprosto s trebuhom za kruhom. Ljudje so potovali z namenom, da bi dosegli določen cilj. Tudi danes potujejo ljudje vseh slojev in starosti iz različnih razlogov in potreb (zdravljenje, druženje, rekreacija, izobraževanje, poslovno...) in tudi danes je potovanje pogoj za doseg določenih ciljev. Vsi ljudje, ki potujejo so potniki, vendar pa vsi potniki niso turisti. O turističnem potovanju smemo govoriti, šele ko:

- si potovanje privoščijo ljudje, ki jim je družbeni razvoj zagotovil presežek prostega časa in denarja, tehnični napredek pa premagovanje razdalj med domačim in ciljnim krajem, brez večjih težav,
- udeleženci turističnih potovanj vplivajo na spremembo okolja, skozi katerega in v katerega potujejo, saj vzbudijo razcvet vrste dejavnosti, ki so potrebne za doseg cilja in zadovoljitev njihovih potreb;
- za denar, ki ga potrošijo na potovanju in v namembnem kraju

Turisti

Najstarejša doslej znana strokovna definicija s področja turizma je veljala turistu in ne turizmu. Razlaga pojma turist je zapisana v francoskem slovarju (Littre Emile: Dictionnaire de la langue française - Paris) iz leta 1889 in se glasi: »Turist: tako se reče potnikom, ki prepotujejo tuje države iz same radovednosti in brezdolja, ki napravijo neko vrsto krožnega potovanja po deželah, ki jih običajno obiskujejo njihovi rojaki.« Sprva je veljala definicija turista samo za tuje. Takšno opredelitev turista, ki je veljala samo za tuje državljane, je postavil tudi Komite statističnih ekspertov Društva narodov leta 1937. Omenjena definicija je uvrstila med turiste osebe, ki potujejo za zabavo, iz znanstvenih, družinskih in osebnih razlogov, dalje tiste, ki potujejo zaradi poslovnih razlogov in osebnih nagnjenj (športnih, verskih...), osebe na poslovnih potovanjih, osebe na krožnih potovanjih, četudi se zadržijo v določenih krajih manj kot 24 ur. Tuje potnike,

ki se zadržujejo v tujini manj kot 24 ur (danes bi jim rekli izletniki ali enodnevni obiskovalci) obravnava definicija kot ekskurzioniste.

Obiskovalci

Na Mednarodni konferenci o potovanjih in turizmu leta 1963 v Rimu so uvedli nov pojem »obiskovalec« in vanj vključili »turiste« in »izletnike« (kotčasne obiskovalce, ki se zadržujejo v obiskani državi manj kot 24 ur). Pomemben je pri tem razlog potovanja in ta je lahko oddih (kot rekreacija, zabava, zdravljenje, učenje, praznovanje, vera in šport), poslovno potovanje ali družinski razlogi. Strokovni statistiki, ki so se leta 1991 zbrali na mednarodni konferenci v Ottawi, so znova opredelili pojem **obiskovalec**: «Obiskovalec je oseba, ki potuje izven stalnega bivališča za čas, ki traja največ dvanajst mesecev, a glavni razlog za potovanje v kraj, ki ga obišče, ne sme biti opravljanje plačane dejavnosti.»

Med obiskovalce uvršča definicija dve vrsti potnikov:

-**turiste** kot obiskovalce, ki potujejo zaradi zabave, oddiha, počitnic, posla ali drugih razlogov in tudi prenočijo) in

-**dnevne obiskovalce** ki iz kraja stalnega bivanja odpotujejo in se vanj vrnejo v enem dnevu.

Kriterij delitve je čas bivanja, daljši od 24 ur in krajši od enega leta.

Definicija poudarja trajanje potovanja (do 12 mesecev) in razloge za potovanje (med njimi ne sme biti opravljanja plačanih dejavnosti).

Definicija uporablja tudi pojma:

Mednarodni obiskovalec (oseba, ki potuje v tujino) in

Domači obiskovalec (državljan, ki potuje znotraj meja svoje države):

Skladno z delitvijo obiskovalcev na turiste in dnevne obiskovalce so v rabi pojmi, ki opredeljujejo izvor turistov in smer potovanja:

Domači turist (državljan, ki kot turist ne prestopi državne meje).

Inozemski ali tuji turist (državljan države, ki kot turist potuje v druge države),

Domači enodnevni obiskovalec –izletnik, ekskurzionist (potnik, ki se s potovanja v okviru državnih meja v kraj stalnega bivanja vrne v istem dnevu).

Inozemski ali tuji enodnevni obiskovalec – izletnik, ekskurzionist (potnik, ki vstopi v državo in izstopi iz nje v istem dnevu).

Statistična opredelitev pojma turist v Sloveniji

Statistični letopis Republike Slovenije za leto 1998 opredeljuje pojem turist: »**Turist** je oseba, ki v kraju zunaj svojega stalnega bivališča prenoči vsaj eno noč v gostinskem ali kakem drugem nastanitvenem objektu, in sicer zaradi počitka ali rekreacije, zdravja, študija, športa...«. **Domači turist** je oseba s stalnim prebivališčem v Sloveniji, ki časno prebiva v kakem drugem kraju v Sloveniji ter tam prenoči vsaj eno noč v gostinskem ali drugem nastanitvenem objektu. **Tuji turist** je oseba, ki je prišla iz tujine in se je časno nastanila v kakem kraju v Sloveniji ter tam vsaj eno noč prenočila v gostinskem ali kakem drugem nastanitvenem objektu.

Turizem

Turizem je splet odnosov in pojavov, povezanih z aktivnostjo oseb, ki potujejo in bivajo v krajih izven stalnega bivališča neprekinjeno do največ enega leta zaradi preživljanja prostega časa, poslovnih in drugih razlogov.

5.2 Turistični motivi

Turistični motivi so tiste notranje vzpodbude in nagibi (sprožile so jih turistične potrebe), zaradi katerih človek v določenem času zapusti kraj stalnega bivanja in se odloči za določeno obliko turistične potrošnje. Turistični motivi se iz najrazličnejših vzrokov spreminjajo, z njimi pa se spreminjajo tudi navade turistov. V strokovni literaturi so pogosto omenjeni:

- prirojeni in
- Pridobljeni motivi.

Med prirojene motive uvrščajo avtorji nagibe oziroma notranjo nujno po gibanju, igri, počitku, samoohranitvi. Med pridobljene motive sodijo nagibi po spremembi okolja, rekreaciji, posnemanju, modnemu oblačenju, po kulturnem ali športnem udejstvovanju, utrjevanju zdravja itd. Turistični motivi spodbujajo potencialno turistično povpraševanje, spodbujajo torej ljudi k določeni turistični dejavnosti. Na odločitev za turistično potovanje in za preživljanje počitnic izven domačega kraja lahko vpliva več turističnih motivov hkrati.

V strokovni literaturi srečamo najpogosteje pet skupin turističnih motivov :

motivi, ki jih pogojuje človekova duševnost (popolna duševna sprostitvev, svobodna izbira odločitve, beg iz vsakodnevnega enoličnega okolja, okrevanje, krepitev telesa, nabiranje novih moči, uživanje, pomirjanje, zabava, ...).

Motivi, ki jih pogojuje telo (gibanje ali nasprotno mirovanje; telesna sprostitvev in počitek, obnavljanje telesne moči, preventivno ali kurativno zdravliliško zdravljenje ali bivanje v krajih s primerno klimo).

Motivi, ki se izražajo z željo po komuniciranju, druženju, prijateljevanju

(igre in druženja, več časa, namenjenega drug drugemu, spoznavanje ljudi, srečevanje s sorodniki, prijatelji, druženje z ljudmi, ki imajo iste konjičke...).

Motivi, ki se izražajo kot želja po raziskovanju, spremembah, pustolovščinah, izobraževanju, nakupovanju (pridobivanje novih izkušenj in novih znanj, učenje česa novega, doživljanje in spoznavanje pokrajine, širjenje obzorja, potovanje z namenom spoznavanja zgodovine, kulture, običajev, navad...).

Motivi, ki so povezani z naravo in vremenom (doživljanje narave, beg pred slabim vremenom, beg iz onesnaženega okolja, iskanje krajev s čistim zrakom in čistimi vodami, ribolov...).

Turistični motivi so vedno vezani na odhod od doma oziroma na obisk nekega turističnega kraja ali znamenitosti. Zato motivacija ni samo zavedanje, da na eni strani obstaja turistična potreba, temveč tudi spoznanje, da obstajajo določene oblike turistične ponudbe, ki lahko potrebe zadovoljijo.

5.3 Dejavniki turističnega povpraševanja

Dejavnike turističnega povpraševanja delimo na objektivne in subjektivne. Med **objektivne dejavnike** prištevamo denar, prosti čas, demografske značilnosti, elemente turistične ponudbe, cene, geografske značilnosti, tehnično opremljenost, varnostno - politične razmere, konkurenco, vpliv medijev, nasveti strokovnjakov in znancev. Med **subjektivne dejavnike** pa navade, vero, ugled, prestiž, modo, strah, radovednost, posnemanje, snobizem.

5.4 Turistična ponudba

Turistično ponudbo definirajo teoretiki turizma različno, vsi pa se opirajo na osnovno opredelitev, ki sta jo v knjigi Grundriss Der Allgemeine Fremdenverkehrslehre postavila že Hunziker in Krapf (l.1942, str. 264). Avtorja sta zapisala, da je treba razumeti turistično ponudbo v gospodarskem in v tržnem smislu kot tisto **količino turističnih dobrin in storitev, ki so jih ponudniki pri določenih ravni cen in določenem deviznem tečaju pripravljene prodati**. Preprosto bi lahko rekli, da pomeni pojem turistična ponudba tisto količino turističnih dobrin, ki so na voljo turistom po določenih cenah z namenom, da bi zadovoljile njihove turistične potrebe.

Elementi turistične ponudbe

Med mnogimi dobrinami, ki jih porabljajo ljudje v vsakdanjem življenju v krajih, kjer stalno bivajo in v krajih, kamor se napotijo kot turisti, ni velikih razlik. Mnogo je tudi dobrin, ki jih v domačem okolju uporabljajo redkeje ali sploh ne, kot turisti pa si jih privoščijo v večji meri oziroma se odločajo tudi za take, za katere se doma nikoli ali zelo redko (npr. obiski igralnic, nakupi spominkov, družabne igre in plesi itd).

Nekatere sestavine turistične ponudbe uporabijo ali namenijo turisti samo za določen čas, odštejejo za najem ali uporabo določene vsote denarja in praviloma nespremenjene vrnejo. Te so na voljo tudi drugim uporabnikom. Mnoge turistične dobrine pa si turisti samo ogledujejo ali uživajo v njihovem okolju in dogajanju. Prav te so najpogostejši motiv turističnih potovanj, če so prilagojene turističnemu okolju, primerno urejene in dostopne. Materialne dobrine in storitve, ki sestavljajo turistično ponudbo, so torej tiste naravne in družbene privlačnosti, ki pritegnejo ljudi v določene kraje in na določena območja, jim omogočijo prevoz, bivanje, rekreativno udejstvovanje, razvedrilo, jih obogatijo z novim znanjem in s spoznanji, novimi izkušnjami, jim širijo obzorja, obnovijo telesne moči, vrnejo zdravje itd.

Elemente turistične ponudbe razvrščajo teoretiki turizma v dve temeljni skupini:

- elemente **primarne turistične ponudbe** in
- elemente **sekundarne turistične ponudbe**.

Med elemente primarne turistične ponudbe sodijo:

- naravne dobrine (ustvarila jih je narava in niso proizvod človekovega dela) in
- družbene ali antropogene dobrine (ustvarjal jih je človek skozi stoletja in jih še ustvarja, a jih v enaki kakovosti ni mogoče ponoviti).

Med elemente sekundarne turistične ponudbe pa sodijo dobrine, ki jih človek še vedno lahko proizvede v enakem ali večjem obsegu in v enaki ali celo višji kakovosti. Med temi elementi imajo pomembno vlogo storitve, ki jih ponudniki »proizvajajo« sproti, hkrati s povpraševanjem (Zorko, 1999).

5.5 Turistična agencija

Kaj je turistična agencija?

Turistična agencija je fizična ali pravna oseba, ki poveže storitve različnih turističnih ponudnikov v turistični paket (proizvod, aranžma..) in ga posreduje potrošnikom po pavšalni ceni.

Dejavnost in naloge turističnih agencij

Glavna in osnovna dejavnost turističnih agencij je organizacija in prodaja potovanj in počitnic. Med poglavne naloge turističnih agencij spadajo:

- Svetovanje oziroma posredovanje informacij
- Rezervacija in prodaja nočitvenih zmogljivosti, vozovnic in vstopnic
- Izposoja lastnih ali tujih prevoznih sredstev (športne opreme, prevoznega sredstva..)
- Posredovanje pri zavarovanju in pri pridobitvi dokumentov
- Opravljanje menjalnikih poslov

Prednosti in pomanjkljivosti turističnih agencij

Poglavitne prednosti turističnih agencij za turiste – potrošnike

- Turistična agencija nudi varnost in ugodje v primerjavi z individualnim potovanjem
- Turistična agencija nudi informacije in nasvete glede poti, bivanja ter razmer v ciljni državi
- Turist prejme na sami poti veliko koristnih informacij od vodnika

Poglavitne pomanjkljivosti turističnih agencij za turiste

- Tveganje glede kakovosti in cen turističnih storitev
- Pogosto ni možnosti samostojnega odločanja kot pri individualnem potovanju

Poglavitne prednosti turističnih agencij za končne ponudnike turističnih storitev

- Ponudniki prihranijo čas in stroške navezovanje stikov s turisti v različnih državah
- Agencije poznajo želje svojih strank in lahki svetujejo hotelirjem kako naj spremenijo ali dopolnijo ponudbo

Poglavitne slabosti sodelovanja s turističnimi agencijami za ponudnike turističnih storitev

- **Vzroki za nastanek turističnih agencij in vloga agencij**
  - Turistična ponudba je heterogena, kar pomeni, da je sestavljena iz različnih storitev. In ker turiste običajno zanima najboljša kombinacija različnih storitev, je vloga agencije, da sestavi oziroma izdela ustrezen program potovanja
  - Turistična ponudba je po kakovosti variabilna. To pomeni, da se znotraj enega leta spreminja glede na sezono, v obdobju več let pa zaradi prilagajanja željam turistov in investicijskih posegov. Vloga turistične agencije je, da seznani turiste z aktualno ponudbo
  - Cene storitev se spreminjajo zaradi sezone. Vloga turistične agencije je, da seznani turiste s spremembami cen
  - Konkurenca med ponudniki narašča. Vloga turističnih agencij je, da turista seznani z najugodnejšo ponudbo
  - Ker naraščajo tudi zahteve turistov, mora turistična agencija sestaviti najbolj ustrezen program

Vrste turističnih agencij

Turistične agencije delimo po različnih vidikih v različne vrste.

Vidik delitve: Značaj dejavnosti

- EMITIVNE turistične agencije se ukvarjajo z organizacijo in prodajo potovanj za domače državljane v domači in tuji državi
- RECEPTIVNE turistične agencije organizirajo potovanja tujim državljanom po domači državi

- AGENCIJE KOMBINIRANEGA TIPA se ukvarjajo z organiziranjem potovanj za domačine v tujino in privabljajo tuje turiste v domačo državo

*Vidik delitve: **Območje poslovanja***

- MEDNARODNE turistične agencije imajo mrežo poslovalnic v tujini
- NACIONALNE turistične agencije imajo poslovalnice v večjih območjih države
- OBMOČNE oz. REGIONALNE turistične agencije imajo poslovalnice le v določeni regiji
- LOKALNE turistične agencije imajo poslovalnice le v enem kraju

*Vidik delitve: **Organizacijska povezanost oziroma odvisnost***

- ODVISNE turistične agencije so del poslovnega sistema, ki se ukvarja tudi z ne turističnimi dejavnostmi
- SAMOSTOJNE turistične agencije niso lastniško povezane z drugimi podjetji

*Vidik delitve: **Velikost agencije in število zaposlenih***

- MAJHNE turistične agencije imajo do 5 zaposlenih in eno poslovalnico
- SREDNJE VELIKE agencije imajo do 100 zaposlenih in poslovalnice le znotraj države
- VELIKE turistične agencije imajo več kot 100 zaposlenih in poslovalnice tudi v tujini

*Vidik delitve: **Glede na predmet poslovanja***

- GROSISTIČNE turistične agencije (Tours operatorji, "wholesalers") so turistične agencije, ki same oblikujejo aranžma in ga po pavšalni ceni prodajo v lastni mreži poslovalnic ali preko pooblaščenih posrednikov
- DETAJLISTIČNE TURISTIČNE AGENCIJE so agencije, ki nastopajo v vlogi posrednika med Tours operatorji ali končnimi ponudniki turističnih storitev in turisti kot so turistični agenti, turistični posredniki, prodajalci na drobno,...

6. ANKETNI VPRAŠALNIK ZA PREBIVALCE VELENJA

6.1 Primer anketnega vprašalnika za mlade v Velenju

ANKETNI VPRAŠALNIK

Sodelujemo pri raziskovalni nalogi Mladi in turizem in rabim tvojo pomoč. Zanima Nas kaj si misliš o ponudbi mesta Velenje za mlade, kakšna se ti zdi infrastruktura za mlade in tvoje lastne ideje za povečevanje zanimanja mladih za turizem in zabavo v Velenju.

Prosim, če odgovoriš na spodaj zastavljena vprašanja in nam pomagaš razumeti kaj mladi najbolj iščejo in želijo.

1. Ali si zadovoljen z dosedanjo ponudbo za mlade, ki jo ponuja Mestna občina Velenje?

DA

NE

2. Katere lokale najpogosteje obiskuješ v Velenju?

---

3. Kje se najpogosteje zadržuješ med počitnicami, v prostem času, vikendi?

Mladi in turizem, Zakaj bi prišel v Velenje?

Rakuša N., Celcer L., Selimović I.

Raz.nal., ŠCV, Poklicna in tehniška šola za storitvene dejavnosti. Velenje, 2009

---

4. Ali se ti zdi Velenje primerno mesto za mlade in zabavo?

DA NE

5. Kaj si ti želiš, da bi v Velenju uredili, organizirali, zgradili za mlade?

---

6. Ali sodeluješ v kakšni organizaciji, skupini, ki pomaga pri organiziranju zabav posebej za mladino?

DA NE

Kateri? _____

7. Če bi se v Velenju uveljavila nova ponudba za mlade, od festivalov, izletov ali bi bil zainteresiran in se jih udeležil?

---

8. Kakšne izlete bi se ti osebno rad udeležil?

---

9. Kakšni so tvoji predlogi za povečanje zainteresiranosti mladih po turizmu v Velenju?

---

10. Imaš kakšne posebne želje, ideje za izlete ali druge prireditve za katere bi se mladi zanimali?

Anketa je bila opravljena na vzorcu 50 oseb

Analiza anket

Mestna občina Velenje lahko za nas mlade ponudi zelo veliko, vendar mislimo, da je problem velik del neizkoriščenega prostora.

-Premalo je izkoriščeno Velenjsko jezero, saj je pomemben dejavnik za razvoj turizma in zato bi ga morali še bolj razviti. Izkoriščenost jezera bi lahko povečali tako, da bi uvedli za Slovenijo nekaj povsem novega in bi s tem povečali zanimanje predvsem mladih.

-V Velenju je zelo veliko naravnih kot kulturnih znamenitosti, ki pa bi jih lahko z boljšo promocijo bolj izkoristili.

- Mislimo, da je za nas mlade Velenjčane premalo festivalov z različnimi tematikami. Premalo je tudi prireditev, ki se jih mladi z veseljem udeležujemo.

- Bolj bi lahko izkoristili glasbeno prireditev noč ob jezeru, saj bi festival lahko trajal dlje in s tem povečal zanimanje ljudi, ki niso Velenjčani.

- Menimo, da je nastanitvenih zmogljivosti dovolj, vendar so zelo kakovostni in s tem za nas mlade veliko predragi. Zato bi lahko zgradili kakšen dober hotel s primernimi cenami za mlade.

- Lahko bi malce razširili in popestrili etnološke in zabavne prireditve. Turistične agencije bi lahko ustvarile programe namenjene samo mladim.

6.2 Primer anketnega vprašalnika za mladino izven Velenja

Opravile smo 2 ankete in sicer med naključnimi mladimi z starostjo od 15 do 30 v občinah Ljubljana, Maribor in Celje ter med naključno mladino v Velenju.

Sestavile smo anketni vprašalnik. Pri tem smo uporabile vprašanja zaprtega tipa (vprašanja z vezanimi odgovori) in odprtega tipa (vprašanja z prostimi odgovori). V vprašalniku smo torej kombinirale naloge, pri katerih so anketiranci morali izbrati med že ponujenimi odgovori ali pa ustrezen odgovor sami napisali ustrezen odgovor.

ANKETNI VPRAŠALNIK

Smo dijakinje 4. letnika programa Turistični tehnik Šolskega centra Velenje. Izdelujemo raziskovalno nalogo na temo Mladi in turizem.

Vljudno vas prosimo, da odgovorite na naslednja vprašanja, saj nam boste s tem pomagali pri izdelavi vsebinsko ustrezne naloge.

1. Ali poznaš kaj kulturnih ali naravnih znamenitosti Mestne občine Velenje?

DA

NE

2. Kako pogosto obiščeš Velenje?

- a) 1x letno   b) 1x mesečno   c) 1x tedensko   d) ga ne obiskujem

3. Zakaj obiščeš Velenje?

---

4. Katere znamenitosti v Velenju bi si rad/a ogledal/a?

---

5. V katerem letnem času navadno obiščeš Velenje?

- a) poletje   b) zima   c) jesen   d) pomlad

6. Katere lokale/prireditve v Velenju poznaš?

---

7. Katere od teh obiskuješ ti?

---

8. Ali se ti zdi, da ima Velenje dovolj primerno infrastrukturo za mlade?

DA

NE

9. Kako izveš za dogajanje v Velenju?

---

10. Kaj bi spremenil v Velenju, da bi ga pogosteje obiskoval/a?

Spol: a) ženska   b) moški

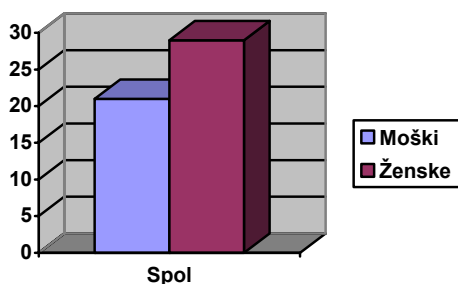
Starost: a) 15-19   b) 20-24   c) 25-30

Anketa je bila izvedena v Velenju na vzorcu 50 oseb.

POROČILA VPRAŠALNIKA ZA NAKLJUČNO ZBRANO MLADINO V VELENJU

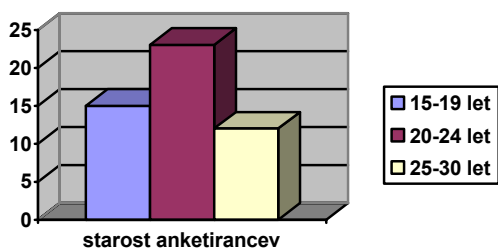
Graf 1: Spol anketirancev

Anketo je rešilo 29 žensk in 21 moških.

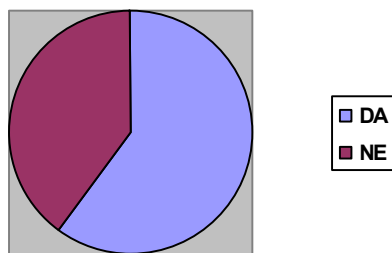
Graf 2: Starost anketirancev

Anketo je rešilo petnajst oseb starosti od petnajst do devetnajst let, triindvajset oseb starosti od dvajset do štiriindvajset in dvanajst oseb starosti od petindvajset do trideset.

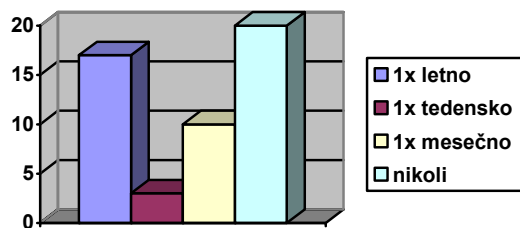
Graf 3: Ali poznaš kaj kulturnih ali naravnih znamenitosti Mestne občine Velenje?

Trideset anketirancev je odgovorilo z Da, dvajset pa z Ne.

Graf 4: Kako pogosto obišeš Velenje?

Sedemnajst anketirancev je odgovorilo enkrat letno, trije anketiranci so odgovorili enkrat na mesec, deset anketirancev enkrat tedensko in dvajset anketirancev, da nikoli ne obišejo Velenja.

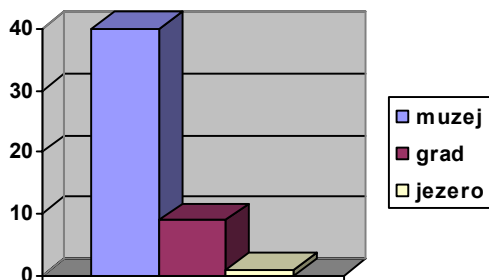

Graf 5: Zakaj obiščeš Velenje?

Na tretje vprašanje zakaj obiščejo Velenje so odgovarjali predvsem, da zaradi nakupov, hobijev, prijateljev in zabave.

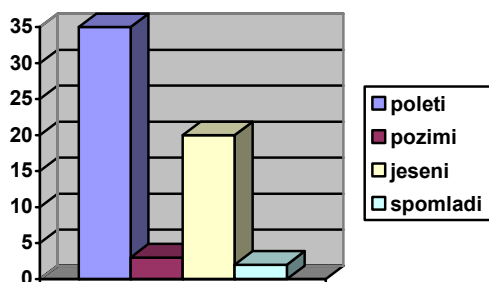
Graf 6: Katere znamenitosti v Velenju bi si rad/a ogledal/a?

Na četrto vprašanje katere znamenitosti bi si ogledali do najpogosteje odgovorili z muzej premogovništva, ki jih je odgovorilo kar 40 anketirancev, drugo najpogostejše mesto, ki bi si ga ogledali je grad, za katero je odgovorilo 9 anketirancev, eden pa je odgovoril, da jezero.

Graf 7: V katerem letnem času navadno obiščeš Velenje?

Na četrto vprašanje v katerem času obiščejo Velenje je petintrideset anketirancev odgovorilo poleti, dvajset jeseni, dva spomladi in trije pozimi.

Graf 8: Katere lokale/prireditve v Velenju poznaš?

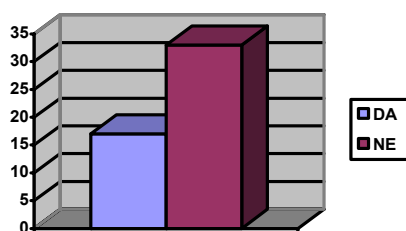
Na šesto vprašanje katere lokale ali prireditve v Velenju poznajo so večinoma odgovarjali z Markiz, Venezija, Rdeča dvorana, Pika Nogavička, Noč ob jezeru, razne sejme....

Graf 9: Katere od teh obiskuješ ti?

Na sedmo vprašanje katere od naštetih obiskujejo oni so odgovarjali podobno Markiz, Venezija, rokometne tekme v Rdeči dvorani, Noč ob jezeru, različne koncerte...

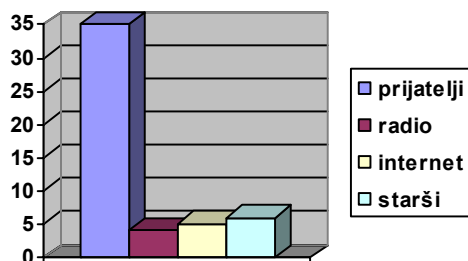
Graf 10: Ali se ti zdi, da ima Velenje dovolj primerno infrastrukturo za mlade?

Na osmo vprašanje je sedemnajst anketirancev odgovorilo z DA in trintrideset z NE.

Graf 11: Kako izveš za dogajanje v Velenju?

Na deveto vprašanje po kateri poti izvedo za dogajanje v Velenju je petintrideset anketirancev odgovorilo, da preko prijateljev, štiri preko radia, pet preko interneta in šest preko staršev.

Graf 12: Kaj bi spremenil v Velenju, da bi ga pogosteje obiskoval/a?

Na zadnje vprašanje kaj bi oni spremenili v Velenju se večina strinja, da je treba uvesti več prireditev na jezeru in nasploh za mlade, večina se strinja, da izgradnja športnega parka, bi pripomogla k večjemu obisku mladih. Nekatere moti nasploh razporeditev Velenja in bi raje videli, da namesto trgovin zgradijo kakšen objekt za mlade, kjer bi se odvijali koncerti in bi bil aktiven lokal tudi v zimskem času.

6.3 Primer anketnega vprašalnika za naključno izbrane prebivalce Velenja

ANKETNI VPRAŠALNIK

Smo dijakinje 4. letnika programa Turistični tehnik Šolskega centra Velenje. Izdelujemo raziskovalno nalogo na temo Mladi in turizem.

Vljudno vas prosimo, da odgovorite na naslednja vprašanja, saj nam boste s tem pomagali pri izdelavi vsebinsko ustrezne naloge.

Primer anketnega vprašalnika

1. Katere turistične programe v Velenju poznaš?

---

2. Kateri izmed teh so za mlade?

---

3. Po kateri poti izveš za dogajanje v Velenju?

a) radio	e) od prijateljev
b) internet	f) oglasni plakati
c) televizija	g) drugo: _____
d) časopisi in revije	

4. Katere programe si že obiskal oziroma jih redno obiskuješ?

---

5. V katere programe bi se vključil/a?

- a) kultura
- b) šport in rekreacija
- c) glasba
- d) drugo: _____

6. V katerem programu bi ti sodeloval/a?

---

7. Kateri letni čas je po tvojem mnenju za turizem pri nas najbolj primeren?

- a) pomlad
- b) poletje
- c) jesen
- d) zima

8. Česa oziroma kaj v Velenju za mlade še primanjkuje?

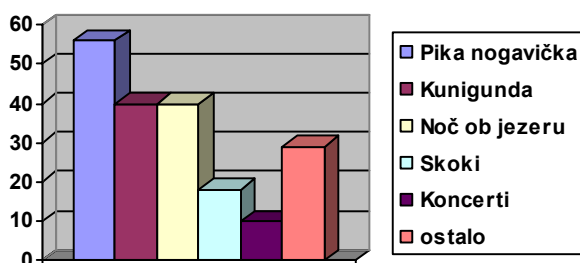
Spol: M / Ž

Starost: a) 15-20
b) 21-25
c) 26-30

Izobrazba: a) dijak
b) študent
c) zaposlen
d) nezaposlen

ANALIZA ANKET

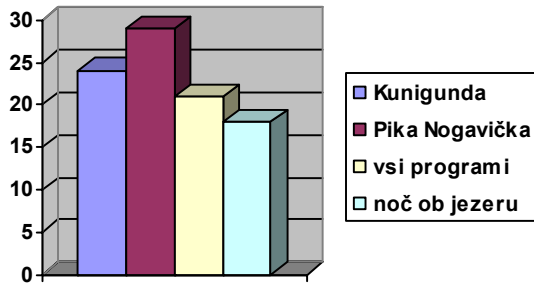
Opravile smo anketo med naključno izbranimi mladimi mimoidočimi Velenjčani. Z veseljem so nam pomagali ter izpolnili to anketo. Odgovarjalo je 47 anketirancev.

Graf 13: Katere turistične programe v Velenju poznaš?

- Največ Velenjčanov (56) pozna Piko Nogavičko, saj je že Velenjski simbol.
- Kunigunda in Noč ob jezeru pozna 40 Velenjčanov.
- Skok čez kožo pozna 27 Velenjčanov.
- Poletne skoke pozna 18 Velenjčanov.
- Koncerte v Velenju pozna 10 Velenjčanov.
- poznajo še turistične tržnice (4), tek za zdravje (2), dan odprtih vrat v Gorenju (3), turistične in cvetlične sejme (11), pustovanje (5), mastodont Fest (3), ledeno deželo (3), rokometne tekme (3), poulična košarka (2), Vip teniški turnir (2), staro šaleški dnevi, novoletna zabava, citrarski dan, turnir namiznega tenisa, kolesarski vzpon na Sleme, boljši sejem, nekateri pa ne poznajo nič turističnih programov. Mislimo, da takšnih odgovorov ne bi smelo biti.

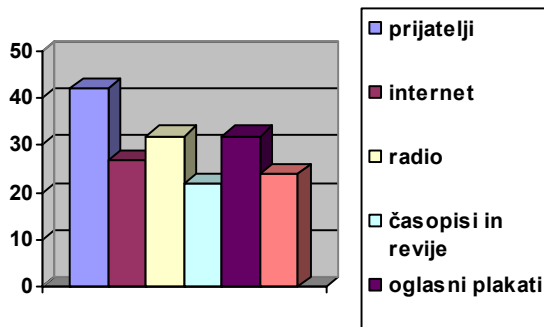

Graf 14: Kateri izmed teh so za mlade?

Mladi Velenjčani menijo, da so za njih najbolj primerni programi: -Pika nogavička (29), Kunigunda (24), vsi programi (21), noč ob jezeru (18)

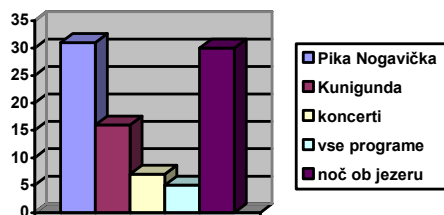
-Za mlade pa naj bi bili tudi programi kot so smučarski skoki, skok čez kožo, koncerti, ledena dežela, mastodont fest, srednjeveški dnevi, novoletne zabave.

Graf 15: Po kateri poti izveš za dogajanje v Velenju?

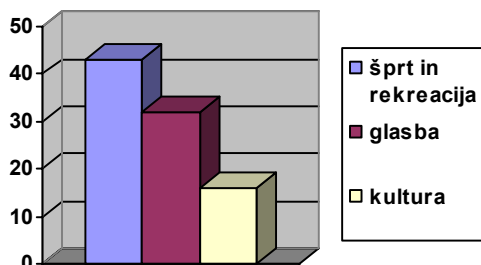
-Največ anketirancev (42), jih izve za dogajanje od prijateljev.

-Sledijo radio (32), oglasni plakati (32), internet (27), časopisi in revije (22), najmanj pa jih izve za dogajanje preko televizije (24).

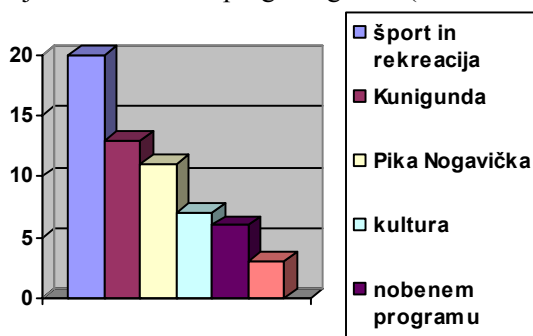
Graf 16: Katere programe si že obiskal/a oziroma jih redno obiskuješ?

-Največkrat so mladi obiskali Piko nogavičko (31), noč ob jezeru (30), Kunigundo (16), koncerte (7), vse programe (5), smučarske skoke, skok čez kožo, razne sejme, Mastodont fest, kar je tudi normalno za mlade Velenjčane.

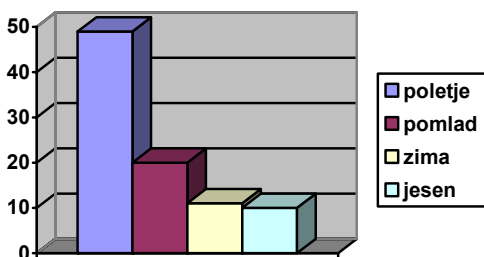
Graf 17: V kateri program bi se vključil/a

-Mladi Velenjčani bi se najbolj radi vključili v program šport in rekreacija (43 anketirancev)
-Vključili bi se tudi v program glasbe (32 anketirancev) in kulture (16 anketirancev).

Graf 18: V katerem programu bi ti sodeloval/a?

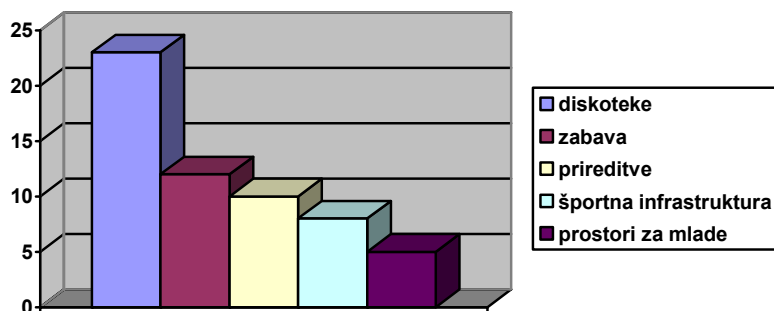
-Anketiranci bi radi sodelovali v programu šport in rekreacija (kar 20 anketirancev)
- radi bi sodelovali tudi v Kunigundi (13 anketirancev)
-sledijo programi kot so glasba (12), pika nogavička (11), kultura (7), v nobenem programu (6) in noč ob jezeru (3). To vprašanje nam pove, da se mladi zelo radi ukvarjamo s športom in da želimo bolj sodelovati v programih, ki ga vključuje.

Graf 19: Kateri letni čas je po tvojem mnenju za turizem pri nas najbolj primeren?

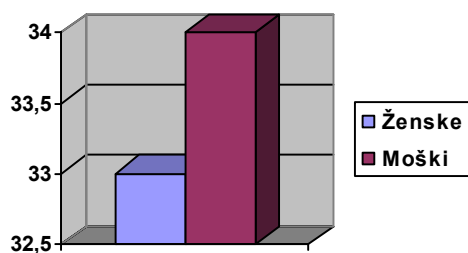
-Kar 49 anketirancev meni, da je najbolj primeren čas za turizem v Velenju poletje.
- 20 anketirancev meni, da je pomlad najbolj primeren letni čas.
- 11 anketirancev meni, da je to zima.
- 10 jih meni, da je to jesen.

Raziskovalke menimo, da so vsi letni časi primerni za razvijanje turizma.

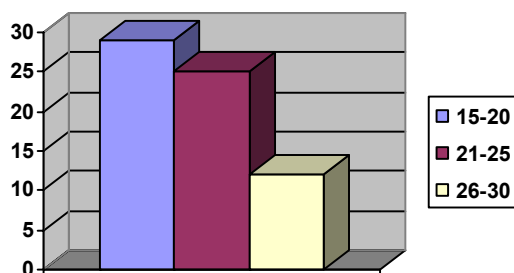
Graf 20: Česa oziroma kaj v Velenju za mlade še primanjkuje?

- največ mladih meni, da jim najbolj primanjkuje diskotek (23).
- 12 jih meni, da primanjkuje zabave.
- 10 jih meni, da primanjkuje prireditev in enako število jih meni, da primanjkuje koncertov z raznovrstno glasbo.
- 8 jih meni, da primanjkuje športne infrastrukture.
- 5 jih meni, da primanjkuje več prostorov za mlade kot so mladinski in študentski domovi.
- Menijo tudi, da primanjkuje letni bazen, boljši kino in bowling.

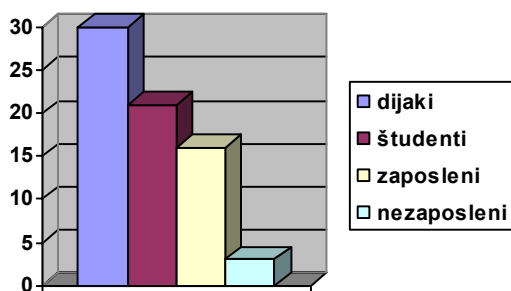
Graf 21: Spol

-na ankete je odgovarjalo 34 moških in 33 žensk.

Graf 22: Starost

- 29 anketirancev je bilo starih od 15-20 let.
- 25 anketirancev je bilo starih od 21-25 let.
- 12 anketirancev je bilo starih od 26-30 let.

Graf 23: Izobrazba

- Med anketiranci je 30 dijakov, 21 študentov, 16 zaposlenih in trije nezaposleni.

Anketa je bila opravljena na vzorcu 90 oseb.

6.4 Poročila vprašanj turističnih agencij skozi elektronske naslove

Poslale smo naokoli po Ljubljani, Mariboru in Celju vprašanja za turistične agencije, da bi videle ali se Velenje res tako slabo oglašuje kot meni večina njenih prebivalcev in smo prav zaradi tega v nekakšnem »zatišju«
glede mladih obiskovalcev iz drugih regij pri nas.

Vprašanja, ki smo jih zastavile agencijam so:

Ali imate kakšne izlete ali ponudbo za Mestno občino Velenje?

Če imate ali jih lahko prosim napišete!

Ali vodite skupine mladih od 15 do 28 let na izlete v Mestno občino Velenje?

Kaj imate vse vključeno v ogled ali izlete Mestne občine Velenje?

Kakšna je udeležba mladih na teh izletih/programih?

Ali so mladi zainteresirani in zadovoljni z obiskom Mestne občine Velenje?

Odgovor smo dobile iz **Turistične agencije GAIA PLUS** iz Ljubljane. Ta nam je sporočila, da se z turizmom za mlade ne ukvarjajo, da to prepuščajo drugim organizatorjem. Njihove stranke so predvsem upokojnenci, delno tudi nekateri zaposleni iz različnih podjetij. Sporočili so nam tudi, da v Velenje so že vodili ogled predvsem na Grad in v Muzej premogovništva. Poslali pa so nam tudi programček, ki ga ponujajo v katerega je vključena Mestna občina Velenje.

VELENJSKI RUDNIK in MOZIRSKI GAJ

Sreda, 18. april 2008

Program

Odhod avtobusa iz Ljubljane ob 7.00 uri. Vožnja proti Štajerski do **Polzele**. Kratek postanek za jutranjo kavico ali za obisk prodajalne ob tovarni nogavic. Nadaljevanje poti do **Velenja**, kjer si bomo ogledali **Podzemni muzej premogovništva Slovenije** – dobitnik posebnega priznanja na tekmovanju za Evropski muzej leta 2001. Muzej je skoraj v celoti multimedijsko opremljen (filmi, scenske postavitve, vožnja z vlakom v globine rudnika) in na izredno zanimiv način prikazuje rudarjenje v Šaleški dolini, tako s tehničnega kot s sociološkega vidika. Ogled traja približno uro in 45 minut, zato vam bodo ob vstopu v jamo razdelili **rudarsko malico**, ki jo boste zaužili v podzemni jedilnici. Po ogledu muzeja bomo naredili še krajši postanek ob **Velenjskem jezeru**, nato pa se podali v Mozirje. V **Mozirskem gaju** si bomo pod strokovnim vodstvom ogledali park cvetja, ki je ponavadi v maju prava paša za oči. Če boste želeli, se bomo lahko ustavili v Nazarjah pred prodajalno tovarne **Elkroj** (hlače in ostala ženska, moška in otroška

konfekcija) za morebitne nakupe. Sledila bo vožnja proti **Gornjem Gradu**, nekdanji rezidenci ljubljanskih škofov, kjer si bomo ogledali znamenito baročno cerkev Sv. Mohorja in Fortunata in stavbni kompleks nekdanjega samostana. Čas bo že za **večerjo**, ki nam jo bodo postregli v tukajšnji gostilni. Proti domu se bomo vračali čez preval **Črnivec** in mimo Kamnika. Povratak v Ljubljano je predviden do 22.00 ure.

Cene: 43,00 EUR pri udeležbi 40 do 46 oseb

CENA VKLJUČUJE:

- prevoz s turističnim avtobusom, cestnine, parkirnine
- turistično vodenje
- vstopnina v premogovnik z malico
- vstopnina Mozirski gaj – voden ogled
- večerja (meni s 4 hodi)
- osnovno nezgodno zavarovanje
- organizacijo in DDV

Na vprašanja smo dobile tudi odgovor od Slovenskega popotniškega društva ERAZEM. Ta nam je povedal samo, da so popotniško društvo in izletov za mlade po Mestni občini Velenje ne nudijo.

Nudijo le informacije in možnost nakupa letalskih, ladijskih in železniških kart, ter izdelavo mednarodnih izkaznic za študente.

Odgovor smo prejeli tudi iz Turistične **agencije M iz Maribora**.

Povedali so nam, da so zelo majhna turistična agencija, ki večinoma pripravljajo izlete a la carte. Na prvo vprašanje so nam odgovorili da so agencija, ki se pretežno ukvarja s pripravo izletov in potovanj za skupine. Razpisanih izletov v MO Velenje nimajo, jih pa ponujajo po želji skupine. Vključeno v ogled Mestne občine Velenje pa imajo predvsem ogled rudnika.

Poslale smo tudi vprašanja na **Turistično informativni center Maribor**. Njim smo zastavile naslednja vprašanja:

Ali imate v vaši ponudbi kakšne izlete za Mestno občino Velenje?

Kakšni so ti izleti?

Koliko mladih se je že udeležilo teh izletov?

Ali imate veliko ali bolj skromno povpraševanje za Velenje?

Kaj v Velenju osebno bi vključili v vašo ponudbo, če jo še do sedaj nimate?

Ali menite, da ima Velenje dovolj objektov za mlade in zabavo?

Ali bi si vi osebno prišli kaj pogledat v Velenje?

Ti so nam odgovorili, da na, žal ne morejo prav dosti pomagati, saj v njihovem Turistično informacijskem centru predstavljajo predvsem mesto Maribor. Seveda promovirajo tudi širšo Slovenijo, turisti lahko vzamejo prospekte, ki jih prejmejo iz drugih občin. Za Velenje imajo nekaj prospektov, največje zanimanje je za Muzej premogovništva. Izletov za občino Velenje ne ponujajo in tudi zato niso mogli odgovoriti na naša vprašanja.

Za pomoč smo se obrnile tudi na **Fakulteto za turistične študije - Turistica**, ki se nahaja v Portorožu.

Govorile smo z gospo doc.dr. Ksenija Vodeb, ki je pod dekanica za študentske zadeve. Zastavile smo ji naslednja vprašanja:

Ali imate v študijskih programih kakšna posebna predavanja, kako delati z mladimi?

Ali menite, da je organizacija potovanj za mlade nekakšna ovira ali morda nova tržna niša?

Ali menite, da imajo mladi sploh željo po izletih v mesta kot so Velenje?

Ali menite, da je na trgu dovolj ponudb za mlade in da je zanje dovolj poskrbljeno v okviru Slovenije?

Ali se Vam zdi, da je v tujini več in boljših ponudb za mlade kot v Sloveniji?

Ali ste že obiskali kdaj Mestno občino Velenje?

Ali poznate kakšno turistično agencijo, ki bi sestavljala programe, izlete, potovanja za mlade?

Kaj mislite, katera oblika turizma je najbolj razvita pri mladini?

Ali bi se po vašem mnenju bilo donosno ustanoviti turistično agencijo, ki bi nudila svoje storitve samo za mlade?

Ali imate v študijskih programih kakšna posebna predavanja, kako delati z mladino?

Ali se sam kdaj poslužuješ prireditvev, izletov po Mestni občini Velenje in ali si želiš jih ponoviti?

Gospa Ksenija pa nam je pojasnila, da Mladinski turizem predstavlja 20% delež in značilen segment zaradi posebnih potrošniških vedenjskih vzorcev, ki veljajo za mlade ljudi.

Statistike kažejo, da se dijaki in študentje v večjem številu udeležujejo turističnih potovanj v primerjavi s starostniki (nad 65 let) in tudi več porabijo na potovanju.

7. INTERVJU:

7.1 Intervju z g. Markom Pritržnikom, direktorjem Mladinskega centra Velenje

Opravile smo intervju z direktorjem Mladinskega centra Velenje g. Markom Pritržnikom

Raziskovalke: Kakšne ponudbe za mlade imate?

g. Pritržnik: Za mlade, mislim na Mladinski center moremo gledati kot na en velik servis za mladino, splošno poleg tega da je tukaj več servisev. Npr. imamo izobraževanje, različne izmenjave, oblikujemo tudi različne delavnice, ponujamo v prostoru Multimedijskega centra Kunigunde dostop do interneta. Tam se tudi osredotočamo na druge multimedijske dejavnosti kot so film, glasba, video, produkcija. Nenazadnje v naših prostorih odvijamo koncerte, delamo tudi druge koncerte, ki jih klasificiramo bolj kot kulturno-umetniško dejavnost. Za mlade imamo tudi galerijo, trenutno so razstavljeni akti, če še gremo na drugo področje, za mlade umetnike vsako leto pripravljamo tudi projekte, nasploh za mlade pa je iz naše strani priporočljiv tudi dnevni center, ki je odprt od 8 do 2 ure. Ta vam nudi različne dejavnosti, trenutno smo šli v posodobitev in imamo tedenski program, en teden je film, drugi glasbe potem sproščanja, risanja do joge. Mi organiziramo tudi druge dogodke, naš tradicionalni festival Kunigunda, ki se odvija v zadnjem tednu meseca Avgusta ponuja veliko možnosti za mlade, tam se razvrstijo različne umetniške reprodukcije kot gledališče na prostem, koncertne dejavnosti, razni projekti. Podpiramo tudi gledališko dejavnost t.i mladinski gledališki abonma, ki ima 5 predstav v letu, sodelujemo tudi s Šolskim centrom Velenje.

Raziskovalke: Imate veliko udeležbo/obisk mladih v vaših programih in prostoru Mladinskega centra?

g. Pritržnik: Tukaj lahko rečem, da je različno, če je kakšen dogodek, ki je izjemno zanimiv potem je tukaj velik obisk, npr. če organiziramo eno stvar naprej potem bo takrat zagotovo polno. V soboto imamo npr. Elektronsko glasbo in zopet pričakujemo le eno skupino kulture, ki bo prišla sem pogledat saj je ta večer namenjen njim. Tukaj se moremo zavedati, da javni zavod moramo biti dostopni vsem, tudi za tiste organizirane programe, ki že vnaprej vemo, da bo obisk bolj »klavrn« ampak ker so oni v tej smeri zainteresirani smo mi tukaj zato, da to naredimo.

Raziskovalke: Razvijate trenutno kakšno novo ponudbo za čas počitnic?

g. Pritržnik: Za te zimske počitnice, ki so že mimo smo imeli v Mladinskem centru filmske večere, kjer smo predvajali različne filme. V času prvomajskih pa se bo tudi gotovo kaj našlo ker je stvar zanimiva, poskušali bomo delovati na stadionu, kar se pa tiče poletnih počitnic pa je naš program zelo pester, tukaj bi recimo lahko ocenili socialni program Kotalkališče, to je program za mlade kjer bodo različne dejavnosti npr. risanje po asfaltu potem igranje športnih iger, glasba in tako naprej. Drugi projekt, ki ga pripravljamo je »Park spet dogaja« pri Gimnaziji, kjer bo letos čez cele počitnice vsak dan nekakšno dogajanje, saj se je vse skupaj že lansko leto izkazalo za pozitivno zadevo. Pripravljamo pa tudi ob proslavi 50-letnice Velenja mladinsko-delovno brigado, ki bo prostovoljna, trenutno še čakamo od občine, da nam sporoči kaj točno bomo počeli. Ta mladinsko-delovna brigada gre predvsem za to podedovanje generacij, pokazali bi radi ob tej priložnosti da mladi še vedno dajo veliko vrednost prostovoljnemu delu in pokazali, da mladi tudi spoštujejo delo, zraven pa bomo vpeljali še zabavne dejavnosti, glasbo, šport in razne igre.

Raziskovalke: Kaj menite, da bi pritegnilo mlade na področju turizma v Velenju?

g. Pritržnik: Zdaj tako, da mladi splošno ne najdejo nebi rekel, saj ima Velenje velik turistični potencial in predvsem mladi tisti, ki niso preveč zakomplicirani na tem področju bi zagotovo kaj našli. Bi izpostavil da v Velenju nimamo prenočitvene kapacitete s sprejemljivimi cenami in ravno zaradi tega mi podpiramo to prenovo/izgradnjo Youth hostela, saj bomo s tem pridobili 58 ležišč, tja bo tudi Mladinski center prenesel nekaj svojih dejavnosti. Kot potencial za mlade pa bi omenil zagotovo jezero, ki je mogoče premalo izkoriščeno med mladimi, zakaj je tako pa ne vem. Poglejte primer Kunigunda ta je znan a ne dovolj promoviran. Mladi bi lahko prihajali tudi od drugod, če bi bilo zanimanje za to. Velenje je mesto izrednega potenciala ampak tukaj so tudi potem finančna sredstva za vso promocijo, organizacijo.

Raziskovalke: Kako vključujete Vi kulturo in turizem v vaše programe?

g. Pritržnik: Vsepovsod kar se tega tiče. Moramo vedeti, da vsak koncert privabi določeno skupino ljudi. Tudi nenazadnje naše galerijske dejavnosti so močno povezane s kulturo. Mladinski center je na splošno prostor zelo povezan s kulturo. Prejemamo ostale ponudbe za multimedijško kulturo, trenutno se ukvarjamo z organizacijo fotografskih potopisov s Stanetom Štiglom, nenazadnje kultura je pri nas tudi na zunanjem pročelju samega centra, tam imamo t.i. grafitno kulturo in platna, kjer lahko mladi razstavljajo večje projekte. Seveda najde se še veliko ampak morejo mladi sme prit in nam povedat kaj bi želeli, saj zato smo tu.

Raziskovalke: Kaj Vi menite ali je premalo ponudb za mlade ali mlade turizem preprosto ne zanima?

g. Pritržnik: Turizem je posebna panoga, splet različnih dejavnosti in mlade turizem zanima, samo pravilno jim mora biti predstavljen. Sem izviram iz pedagoških vod in sem tri leta poučeval predmet na MPT šoli in v sklopu tega programa smo pripravljali različne dejavnosti, recimo ena izmed njih je bila izdelava turističnih spominkov, katere so otroci naredili sami in moram povedati, da so ustvarili zanimive ideje kot so rezljanje Šaleškega gradu iz sveč do izdelave brošk ali magnetke z Velenjskim grbom. Če se na pravi način predstavi potem je mladim turizem zagotovo velika tema, ki bi jih zanimala, če pa gledamo mladinski turizem bi pa ravno Velenje izpostavil saj ima izjemne potenciala za to že zaradi močnih mladinskih kulturnih dejavnosti od festivalov do Dnevi mladih in kulture, športne zabave do Park dogaja in Kunigunde. Vse te zadeve so izključno namenjene le mladim, mogoče je včasih še premalo aktivnosti s strani mladim, da bi se udeležili, zdaj razlog za to iskat bi bila lahko ogromna debata. Lahko je to mogoče, da se mladi skrivate za internetom in se ne počutite varne, ne vem. Na splošno menim, da mladinski turizem je potencial in mi ga bomo izkoriščali v tej smeri in še naprej ustvarjali programe in tudi nadgrajevali stare.

Raziskovalke: Mislite, da se Velenje nasploh premalo oglašuje po drugih regijah in je to vzrok, da mladi ne obiskujejo Velenje?

g. Pritržnik: Velenje je majhno mesto in edino trženje ter reklama sta tista, ki bosta sem privabila ljudi. Mogoče moramo gledati tudi na to, da smo mi prehodno območje, to pomeni iz Avstrije preko nas se lahko nadaljuje do drugih in mi moramo poskrbet, da bomo ljudi, ki hodijo mimo tukaj zadržali, ker sami po sebi ne bodo prišli. Kljub temu, da imamo izjemno zanimivo jezero, premogovnik, grad, okolico, v neposredni bližini imamo tudi smučišče za zimski turizem, ampak ja res je to mi nismo dovolj prepoznani navzven, ampak zdaj to tudi ni enostavno narediti, saj ena reklama tega ne bo naredila. Predvsem poskušamo preko drugih šol, društev k nam pripeljati neko skupino, ki bo izvajala izobraževanje in bodo takrat opazili prostor in se mogoče začeli zanimati zanj ampak potencial tukaj absolutno je.

7.2 Intervju z gospo Poštner Silvijo iz Managerja

Opravile smo intervju z gospo Poštner, ki je organizatorica potovanj v turizmu pri agenciji Manager.

Raziskovalke: Koliko ljudi imate zaposlenih v agenciji?

Gospa Poštner: 4

Raziskovalke: Ali ponujate počitniška dela za dijake ali študente?

Gospa Poštner: Počitniška dela boj malo, večinoma ponujamo le v sklopu prakse, ki jo imajo učenci v šolah

Raziskovalke: Ali ponujate kakšne izlete po mestni občini Velenje?

Gospa Poštner: Ponujamo samo, če imamo skupine iz tujine tako rečeno »incoming« to pomeni tuje goste, če jih pripeljemo v Slovenijo, pa potem, da so nameščeni v enih izmed naših hotelov ali Hotel Paka ali Hotel Razgoršek in jim potem v sklopu tega bivanja še organiziramo vodenje kot npr na grad ali ogled premogovnika. Drugače prav za slovenske goste pa tega nimamo.

Raziskovalke: Ali so ti izleti, ki jih imate po Velenju za tuje goste kateri mogoče tudi za mlade?

Gospa Poštner: Načeloma te skupine, ki jih imamo so skupine poslovnežev, gre za bolj splošen ogled Velenja, tako, da se ne vodi na te »šove«, ali predstave, prireditve, prevladujejo predvsem kongresniki.

Raziskovalke: Katere starostne skupine prevladuje pri povpraševanju pri Vas?

Gospa Poštner: Povpraševanje je različno od najstnikov do mladih do srednje generacije, starejši se navadno odločajo za zdravilišča, drugače pa prevladuje vsa populacija.

Raziskovalke: Ali se Vam zdi Velenje zanimivo za trženje?

Gospa Poštner: Da, menim, da bi se kakšna stvar še morala izboljšati, nekatere stvari še manjkajo. Velenje je veliko mesto in je precej znano po premogovniku vendar bi se tukaj znalo poiskati in narediti veliko več na področju turizma.

Raziskovalke: Ali se Vam zdi Velenje primerno mesto za izvajanje ponudb za mlade?

Gospa Poštner: Mislím, da je vsako mesto po svoje zanimivo, v vsakem se da izvajati nekaj za mlade, vendar more biti za to tudi prava organizacija, mogoče tudi ljudi, ki so sposobni za to, na nek način pa je treba tudi znati živeti s turizmom.

Raziskovalke: Prej ste omenili, da v Velenju veliko stvari primanjkuje. Kaj po Vaše pa primanjkuje Mestni občini Velenje?

Gospa Poštner: Zdaj trenutno težko rečem, saj nisem iz Velenja in tudi kot turistka sem ne prihajam, prihajam le zaradi službe ampak jaz bi naredila predvsem večji poudarek na športu. Mogoče bi okrog jezera organizirala kakšne aktivnosti v času poletnih počitnic, spremenila bi malo tudi gostinstvo, dodala bi kakšno restavracijo, ki bi bila dobra, zdaj za mlade ne vem točno kakšno je njihovo nočno življenje, ne vem kaj se dogaja ampak jaz bi dala večji poudarek na športnih aktivnostih.

Raziskovalke. Mislite, da bi bila izgradnja zabavišnega parka ali adrenalinskega parka v Velenju na jezeru dobra poteza za turizem?

Gospa Poštner: Seveda, karkoli povezano s športom bi bilo odlično. To bi bilo odlično predvsem za tiste, ki prihajajo v Velenje na ogled gradu ali premogovnika in bi potem lahko imeli malo sprostitve in zabave. Zdaj to je pa tudi odvisno od populacije, vrste ljudi, ki bi jih pripeljali, mogoče kar se tiče kot sem prej omenila iz športnega vidika bi bil adrenalinski park odlična poteza za Velenje, saj nam močno primanjkuje športne aktivnosti. Lahko bi pa tudi kakšno restavracijo še zgradili saj sta v elitnem razredu trenutno le Vila Herberstein in Restavracija Jezero.

7.3 Intervju z gospodom Damijanom Kljajičem iz Muzeja na Velenjskem gradu.

Opravile smo intervju z gospodom Damijanom Kljajičem, direktorjem muzeja na Velenjskem gradu.

Raziskovalke: Ali mislite, da bi lahko Velenjski grad vključili v turistično ponudbo za mlade?

Gospod Kljajič: Vsekakor, saj približno 40% vseh obiskovalcev, so mladi se pravi osnovnošolci ali srednješolci, ker hodijo gor obiskovat naše zbirke in jaz menim, da je to sigurno lahko vključeno v ponudbo za mlade

Raziskovalke: Ali imate kakšno idejo kaj bi vključili oziroma naredili, da bi bila ponudba zanimiva za mlade?

Gospod Kljajič: Za mlade ljudi je pač tako, da mladim je včasih težko kaj dati saj včasih nočejo sprejet tega kar jim ponudimo, tako, da za mlade ne vem kaj posebej bi jim lahko ponudili. Naš muzej se pretežno ukvarja s premično kulturno dediščino in imamo na gradu tudi zbirke, ki bi bile za mlade dosti zanimive ampak kot sme prej omenil večina mladih iz Velenja sem prihaja zato ker more in ne za to ker bi želeli.

Raziskovalke: Kaj pa obiskovalci iz tujih regij?

Gospod Kljajič: iz tujih regij, naših slovenskih regij pa tisti, ki k nam prihajajo imajo veliko navdušenje za grad in muzej, iz tujine pa ne prihaja toliko otrok tako, da o tem ne morem kaj reči.

Raziskovalke: Ali bi v ponudbo lahko vključili kakšne legende, ki krožijo o Velenjskem gradu?

Gospod Kljajič: To imamo, vso naše vodstvo, naši vodiči pri ogledu zbirk vključujejo te legende o Kunigundi, strahovih, zakladu...

Raziskovalke: Mislite, da je Velenje sploh mesto, ki bi lahko živelo z mladimi?

Gospod Kljajič: zagotovo lahko živi saj ima veliko za pokazat, kljub temu, da je mlado mesto staro komaj 50 let ima veliko stvari za pokazat, jaz mislim tu predvsem iz zgodovinskega vidika, saj se jaz ukvarjam z zgodovino. Za pogledat ima vsekakor to staro zgodovino kot tudi malo novejšo, kamor pridejo v poštev spomeniki, Hotel Paka itd..

Raziskovalke: Ali ponujate tudi kakšna počitniška dela za mlade pri Vas?

Gospod Kljajič: ne to pa ne ponujamo, mi ponujamo le prakso za turistične tehnike, ki jo vsako leto pri nas opravljajo tudi 5 ali 6 dijakov iz te šole, ker pač oni vodijo oz. poskušajo voditi po naših zbirkah.

Raziskovalke: Ali menite, da se Velenje dovolj dobro oglašuje po drugih regijah?

Gospod Kljajič: Jaz mislim, da se premalo oglašuje, vse premalo se sliši o Velenju in zaradi tega ni tudi toliko gostov. Seveda se mi trudimo po vseh naših močeh to izboljšati, vendar se mi zdi da bi tudi televizija ali časopisi morali več pisati o naših dogodkih, saj trenutno imamo le en časopis pa še ta nisem več prepričan, če je naš, tako, da nasploh premalo poročajo o Velenju mediji.

Raziskovalke: Ali bi bili pripravljene organizirati ali gostovati kakšen festival za mlade v času poletnih počitnic?

Gospod Kljajič: Velenjski grad oz. muzej sodeluje v organizaciji takih festivalov, kot so ti srednjeveški, sodelujemo pa tudi pri organizaciji Dnevi mladih in kulture, potem tudi pri Kunigundi, organiziramo tudi zdaj 2 srednjeveška dneva, tako, da takrat imamo veliko za ponuditi in pokazati.

7.4 Intervju z gospo Klemenčič Matejo, ravnateljico Šolskega centra Velenje

Opravile smo intervju z gospo Klemenčič Matejo, ravnateljico Šolskega centra Velenje.

Raziskovalke: Kakšne programa organizira Šolski center Velenje skozi leta za mlade in kakšen je njihov interes za njih?

Gospa Klemenčič: Na naši šoli imamo največ dejavnosti od celotnega Šolskega centra. Na voljo so plesno gledališki projekt, tečaj likovnikov, gledališki krožek in po željah dijakov tudi športne krožke

Raziskovalke: Na podlagi česa izbirate dogodke, programe, lokacijo?

Gospa Klemenčič: Predvsem predlagamo dijakom po izkušnjah iz prejšnjih let, predstavljamo programe ob posebnih priložnostih kot je novo leto, 8 marec, takrat imamo tako rekoč načrtovani dobrodelni koncert, na Valentinovo ali pa na otvoritev kakšnega prostora na Šolskem centru. Za lokacijo pa se pomenimo oziroma povežemo z Občino, to da smo v Domu Kulture, glasbeni šoli, to pa predvsem zato, da prostor ustreza predstavitvi.

Raziskovalke: Je organizacija na Vas ali so za to zadolženi drugi delavci šole? Sodelujemo pri tem tudi mladi?

Gospa Klemenčič: En more biti vedno nadzornik pri vsem, potem pa skupaj s vsemi sodelavci in sodelavkami odlično sodelujemo, si naloge tudi razdelimo. Dijaki sodelujejo tudi, če je potrebno in imajo krasne zamisli, ki ji zelo upoštevamo.

Raziskovalke: Ali šola organizira tudi kakšne turistične programe izven pouka? Bi bili pripravljene postati organizator za športne izlete ali festivale, ki bi jih uveljavili za mlade?

Gospa Klemenčič: Malo bolj skromni smo glede tega, imamo turistični krožek na osnovnih šolah, malo pri pouku malo izven pa potekajo tudi promocije. Organizator je zanimivo delo in smo pripravljene sodelovati v kreativnem in delovnem duhu tudi za mlade.

Raziskovalke: Na kakšen način dogodke oglašujete in pritegnete mlade k udeležbi?

Gospa Klemenčič: Iz oddelkov povabimo dijake, tako, da napišemo obvestilo za avdicije, dogodke promoviramo tudi preko tv, radia, v glavnem vse lokalno. Izobesimo pa tudi plakate, ki jih dijaki lahko opazijo povsod.

Raziskovalke: Ali sodelujete s kakšnimi drugimi šolami, organizacijami, festivali...?

Gospa Klemenčič: Morem priznati, da o tem razmišljamo, nismo pa še prišli tako daleč.

Raziskovalke: Vsako leto Šolski center Velenje organizira Pomladansko-cvetlični sejem.

Kakšna je udeležba in vtisi mladih na tem sejmu?

Gospa Klemenčič: Pri tem sejmu smo postali stalni partnerji z Občino Velenje, vedno združimo smiselne dogodke z obveznostmi na šoli, sejma se navadno udeleži okrog 100 dijakov zaključnih letnikov, saj jim ta sejem ponuja možnost opravljenega predmeta in mature.

Raziskovalke: Je Velenje po Vašem mnenju mesto priložnosti za mlade?

Gospa Klemenčič: To je zelo zanimivo in težko vprašanje zato ker vsak od nas si drugače išče svoje priložnosti. Želela bi, da bi mladi bolje začeli izkoriščati športne objekte in kulturne in da bi bila cena teh sprejemljiva zanje, saj je trenutno bolj sprejemljiva in vabljava cena po lokalih za kakšno kavico ali sok in je interes mladih bolj usmerjen tja.

Raziskovalke: Kakšne so Vaše želje in cilji za prihodnja leta? Boste v prihodnosti ponudili tudi kakšne druge oblike izobraževanja?

Gospa Klemenčič: Trenutno na šoli pripravljamo programe praktičnega izobraževanja in tega bo vsak dan več, ker je tudi povprečje večje, letos smo tudi odobrili 2 nova programa.

7.5 Intervju z gospodom Dimitrijem Amonom (mladinski svet)

Opravile smo kratek intervju z gospodom Amonom, ki je direktor Mladinskega sveta v Velenju.

Raziskovalke: Kaj vse lahko mladi pri Vas počnejo? Kakšna je vaša ponudba?

Gospod Amon: Mladinski svet je krovna organizacija drugim mladinskim društvom, klubom.. Zato sami ne organiziramo prireditev, ampak druge usmerjamo in jim pomagamo. Lani pa smo sami pričeli z organizacijo programa Park dogaja, nakar so se nam pridružili tudi drugi, da smo zamisel dobro izvedli.

Raziskovalke: Se Vam zdi Velenje za mlade kot mesto primerno ali ne?

Gospod Amon: Da, Velenje ponuja ogromno možnosti zabave, rekreacije, izobraževanja.. Ampak ni zanimanja s strani mladih za prireditve in dogodke in pa tudi oglaševanje za njih je slabo.

Raziskovalke: Kaj bi po Vašem mnenju v Velenju še lahko spremenili, da bi s tem privabili mlade tudi iz drugih regij?

Gospod Amon: Kar se tiče prireditev, zabave in izobraževanja imamo pestro ponudbo, problem je s prenočitvenimi kapacitetami. To pa mislimo popraviti s Hostlom ter Kampom, vendar nas skrbi zaradi oddaljenosti od centra mesta.

Raziskovalke: Ali meni te da je problem Mestne občine Velenje tudi slabo oglaševanje in je to vzrok, da mladi iz Ljubljane in Maribora ne prihajajo pogosto?

Gospod Amon: Tudi to je eden izmed problemov in bi se sigurno lahko na tem področju naredilo več. Najverjetneje bi oglaševali po širši Sloveniji s tem pritegnili pozornost nase, saj je dandanes internet povsod dostopen.

Raziskovalke: Se Vam zdi, da v Velenju ni primernih mest za mlade in da Mestna občina Velenje premalo naredi zanje, ali ni zanimanja za turizem s strani mladih?

Gospod Amon: Ni zanimanja s strani mladih. Imamo veliko primernih mest ter ponudbe v Velenju, ampak lahko s prepričanjem povem, da polovica mladih ni nikoli bila v muzeju premogovništva ali pa si ogledala zbirko na gradu.

Raziskovalke: Na kakšen način bi Vi pritegnili pozornost mladih za turizem?

Gospod Amon: Naredil bi turistični vodič na internetu in turističnih destinacijah, zabavah, prenočitvenih kapacitetah..

Tam bi bil prostor za vpis dni bivanja in bi ti vodič sam pripravil program ter ceno in rezervacijo vstopnic in nočitev.

8. MLADIM PRIMERNA SPLOŠNA INFRASTRUKTURA V VELENJU

8.1 Pregled stanja ustreznosti infrastrukture v Velenju za mlade

Odpravile smo se na sprehod po Velenju ter pregledale in s fotoaparatom dokumentirale infrastrukturo za mlade. S fotoaparatom smo dokumentirale tudi mesta, ki se nam zdijo, da bi bila primerna za mlade in še niso dosti izkoriščena.

- **Knjižnica in kavarna Nova Velenje**

V drugem nadstropju je knjižnica, v tretjem pa Kavarna Nova. Za mlade imajo čitalnico, na voljo imajo uporabo računalnikov, knjižnica je tudi razdeljena na 2 dela v enem delu so literature primerne za mlajše, na drugi strani pa že za starejše.

- **Dom Kulture Velenje**

V njem se redno odvijajo predstave namenjene mlajšim kot tudi starejšim.

- **Kunigunda**

Za mlade nudi na razpolago uporabo računalnikov, možnost sodelovanja v festivalu Kunigunda, izposojajo knjig, razne delavnice.

- **Klub Max**

Za mlade ponuja koncerte in različne tematske večere (elektronske glasbe, rock...)

- **Mladinski center Velenje**

Za mlade ponuja od koncertov, filmskih večerov, različne tematske večere, v času praznikov kot so pust in Noč čarovnic vedno prireja zabave, ponuja tudi različne delavnice in krožke za mlade.

- **Markiz**

Markiz je lokal, kjer se lahko odžejate s sokom, spijete dobro kavico in poklepetate. Je tudi zelo priljubljena lokacija mladih v Velenju.

- **Winner**

Lokal ob Rdeči dvorani, priljubljen med mladimi za sprostitvev in za zabavo v prostem času in vikendu.

- **Venezia**

Lokal na Titovem trgu, poleg Markiza. Prav tako primeren za odžejanje in klepetanje. V času koncertov, ki se odvijajo v MO Velenje prodaja tudi vstopnice.

- **Kofetarca**

Kavarna v centru mesta vam, kot pove že njeno ime, ponuja več vrst odličnih kav, čajev in ostalih pijač, ki si jih lahko privoščite v prijetnem ambientu kavarne, ob lepem vremenu pa tudi zunaj na promenadi, kjer lahko spremljate živahno dogajanje, medtem ko uživate ob kavici in prebirate svoj najljubši časopis.

- **Nakupovalni center Velenje**

Nudi pestro izbiro trgovin od oblačil do trgovin z živili, do elektronike, kozmetike in tudi lokalov za sprostitev ob vsem nakupovanju.

- **Rdeča dvorana**

Športni kompleks, ki za mlade ponuja različne vrste rekreacij in tudi družabnih dogodkov, kot so tekme, koncerti, plesi...

- **Šolski center Velenje**

ŠCV nudi za mlade možnost izobraževanja, kot tudi izhodiščna točka za kulturo, šport, mednarodno sodelovanje, saj organizirajo ekskurzije po Evropi, Sloveniji in nenazadnje tudi po Mestni občini Velenje. Sodelujejo v športnih tekmovanjih in organizirajo vsakoletne ogledе galerij, sejmov. Vsako leto se tudi na Titovem trgu posebej predstavijo kot celota Šolski center Velenje z različnimi temami od turizma do gostinstva, izdelkov...

8.2 Primerna infrastruktura za mlade, a še neizkoriščena

Mestna občina Velenje ima za mlade pestro ponudbo kompleksov, ki ponujajo različne vrste sprostitve in zabave, a kljub temu se najdejo lokacije, ki niso tako izkoriščene kot bi lahko bile. Te smo spodaj navedle in opisale za kaj bi lahko bile primerno izkoriščene.

- **Park Gimnazija**

Park je večino izkoriščen med počitnicami, veliko več skrivnosti in potenciala. Menimo, da bi se tukaj lahko odvijalo več prireditev/dogodkov za mlade, saj je priljubljeno zbirališče med počitnicami kot tudi med šolskim časom.

- **Jezero**

Jezero je večinoma izkoriščeno le v času Pika Nogavičke, Noč ob jezeru, ter kakšnih drugih večjih dogodkov. Jezero ima izjemno lepo lokacijo in ogromno prostora na voljo, zato menimo, da bi tukaj bila odlična lokacija za kakšen poletni kamp za mlade ali izgradnjo adrenalinskega parka.

- **Travnik pri osnovni šoli Anton Aškerc**

Travnik je ogromen, uporablja pa ga nihče. Tukaj menimo, da bi bila odlična lokacija za Skate park, ki je trenutno pred Rdečo dvorano. Tukaj bi otroci imeli več prostora, na voljo bi bila tudi izgradnja večjega števila ramp, poleg tega je veliko bolj primerno za otroke in mlade saj ni nevarnosti.

- **Sončni park**

V Sončnem parku, bi lahko na kotalkališču v času poletnih počitnic potekale različne delavnice. Uredili bi lahko tudi ponovno koše za košarko in postavili gole za nogomet.

- **Grad Velenje in Grad Šalek**

Na Velenjskem gradu so že bili organizirani koncerti in predstave a vseeno bi lahko bilo tega v prihodnosti več. Grad Šalek bi lahko bil odličen za umetnike, tam bi lahko potekale kakšne delavnice od risanja okolice, do izdelava spominkov iz naravnih materialov, tudi kakšni koncerti bi lahko bili organizirani.

- **Travnik pri Kardeljevem trgu ali »travca«**

V bližini travnika je že košarkaško igrišče, a vseeno menimo, da zaradi bližine vrtca bi se tam lahko postavilo kaj več igral in mogoče kakšno nogometno igrišče (lahko bi le narisali črte na travo, da bi bilo varneje za mlajše generacije)

- **Kotalkališče**

Strategija razvoja MOV se nahaja v **PRILOGI ŠT. 3**

9. PROBLEMATIKA TURISTIČNEGA UDEJSTVOVANJA MLADINE

9.1 PREDSTAVITEV PROBLEMATIKE MLADIH OSEB OZ. MLADINE

9.1.1 Uvod

V zadnjem času se o mladini govori več kot pred nekaj leti. Na mednarodnem nivoju je mladina zbudila pozornost predvsem v povezavi z dogodki v Franciji, v Sloveniji pa s tragedijo v diskoteki Lipa. Teme, povezane z mladino v Sloveniji v zadnjem času so delikventnost, študentske pravice, šolstvo, nočno gibanje v lokalih ipd. Zaskrbljujoče je, da se o mladih govori in piše predvsem, ko govorimo o prestopništvu, ponočevanju ipd. – torej o negativni plati, zelo malo pa o prostovoljstvu, aktivnostih na področju neformalnega izobraževanja, delu mladinskih organizacij in drugih področjih, ki so izjemnega pomena za družbo nasploh.

Današnja mladina je izgubljena generacija (okvirna starost 15 – 30 let) so ljudje, ki so bili premladi, da bi aktivno (so)delovali v po osamosvojitveni Sloveniji in hkrati prestari, da bi se jih obravnavalo kot otroke, za katere je v Sloveniji relativno dobro poskrbljeno.

9.1.2 Opredelitev mladine

V splošni javnosti ni jasno prepoznavne definicije, na podlagi katere bi se o mladini sploh lahko natančno govorilo. Mladino se pogosto zamenjuje oz. enači z otroki, s študenti ali z dijaki. S tem pa avtomatično izključimo najbolj ranljive skupine mladih – brezposelne mlade, mlade brez statusa študenta oz. dijaka in mlade zaposlene, ki jim njihova zaposlitev pogosto ne omogoča osamosvojitve.

Mladine v globalnem smislu ni najbolj primerno definirati s pomočjo števil (let), ampak kot socialno kategorijo. Med znanstveniki je najbolj prisotna definicija na podlagi točk odraščanja. V tradicionalnih družbah je oseba v trenutku simbolno prešla iz otroštva v odraslost; oseba je postala odrasla na vseh področjih (v psihološkem, telesnem, osebostnem in socialnem smislu). Z razvojem civilizacije pa so se začele točke odraščanja razhajati- psihološka in fizična zrelost nastopita prej kot socialna in osebostna. To prehodno obdobje do »odraslosti na vseh področjih« razumemo kot mladost. Mladi hkrati že imajo določene značilnosti zrelih oseb, kar pomeni, da želijo v družbi, družini, šoli itd. enakopravno sodelovati, po drugi strani pa jim na nekaterih področjih še veliko manjka, zaradi česar potrebujejo posebno obravnavo.

V skladu s trajanjem tega prehodnega obdobja je mogoče postaviti okvirno starostno razmejitev glede na razmere v določeni družbi. Edini pravni akt v RS, ki na nek način opredeljuje mladino, je Zakon o mladinskih svetih, ki govori o starostni opredelitvi 15 – 29 let. Urad RS za mladino prav tako kot mlade opredeljuje to starostno skupino.

Starostne razmejitve v okviru drugih držav ali struktur so različne. Večina evropskih držav, ki s svojimi akti postavljajo starostno opredelitev mladine, postavljajo zgornjo mejo okoli 30 let, spodnje meje pa so različne.

Mladina je specifična družbena skupina. Gre za ljudi, ki niso več otroci, ki imajo veliko potencialov, so v procesu osamosvajanja – postajajo vse aktivnejši člani družbe. V tem procesu postopno prevzemajo nase odgovornost za mlajše in starejše člane družbe in če jim država pri tem ne nudi dovolj podpore, to lahko pomeni nazadovanje za družbo v celoti.

9.1.3 Država in mladi

Ključni akt, ki ga mladina potrebuje je sistemski zakon, ki bo povedal, da mladina je v javnem interesu in definiral ključne pojme; kaj so mladi, kaj so mladinske organizacije, kaj podporne organizacije za mlade, kaj je mladinsko delo itd. Takšen zakon bo lahko podlaga za vse nadaljnje dokumente, za mladinsko organiziranje, razpise, programe itd.

Že v devetdesetih se je v okviru Urada RS za mladino pripravljala Nacionalni program za mladino, ki pa je žal ostal le na papirju. Že nekaj časa naj bi bil v pripravi sistemski zakon o mladini. V ta namen je bila po naročilu Urada RS za mladino pripravljena primerjalna analiza mladinskih zakonodaj v Evropi, ki pa je imela mnogo pomanjkljivosti.

(gl. http://www.mss.si/dokumenti/PRIMERJALNO_PRAVNA_ANALIZA.doc in http://www.mss.si/dokumenti/MSS-010-06-Pripombe_na_analizoPIC.doc)

9.1.4 Pomen mladinskih organizacij

V družbi naj bi se vedno bolj upoštevalo nevladne organizacije. Mladinske nevladne organizacije pa kljub vsemu niso ustrezno upoštevane; niso vključene v procese odločanja, niso priznane kot partnerji na področju mladine.

Zato želimo opozoriti na pomen podpore mladinskim programom in organizacijam, ki s svojim delovanjem dajejo mladim možnost, da sooblikujejo okolje, v katerem živijo. Mladinske organizacije, programi in projekti namreč omogočajo mladim:

- kvalitetno preživljanje prostega časa
- pridobitev neformalne izobrazbe, ki je v mogočem uporabnejša od formalne
- pridobitev koristnih delovnih izkušenj in
- kvalitetnejši osebni razvoj

S sodelovanjem v mladinskih organizacijah si mladi lahko pridobijo prve konkretne izkušnje s procesi demokratičnega odločanja, ki so temelj delovanja današnje družbe. Vse naštetu pa zanesljivo pomeni manj apatičnosti med mladimi in posledično manj kritičnega vedenja, ki ga je nato z veliko napori in vlaganji potrebno sanirati.

Mladinske organizacije spodbujajo mnoge vrednote, kot so prostovoljno delo, solidarnost, spoštovanje različnosti – vrednote, ki so za družbo neprecenljivega pomena in je zelo pomembno, da jih posameznik pridobi že v mladosti. Mladinske organizacije se trudijo iz mladih narediti aktivne in odgovorne državljane. Menimo, da si v zameno za to zaslužimo vsestransko podporo države in družbe nasploh.

Zaključki

- 1.** Mladina ni definirana. Zamenjuje oz. enači se jo s študenti ali/in dijaki. Ali pa jo definira kar vsak dokument, raziskava itd. po svoje.
- 2.** Mladine (skorajda) ni v pravnih aktih. Samo Zakon o mladinskih svetih (ZMS) omenja mlade. Nimamo ne sistema zakona, ne nacionalnega programa o mladini. ZMS se v svojem ključnem členu le redko upošteva.
- 3.** Mladinske organizacije imajo premalo podpore. Ni jim priznana strokovnost, mladinsko delo je premalo cenjeno, čeprav je zelo učinkovito.
- 4.** Mladina ne soodloča, ni priznana kot partner pri odločanju; niti pri tistih stvareh, ki se neposredno tičejo mladih.
- 5.** Mladina v državnih institucijah ni dovolj dobro zastopana. Urad RS za mladino ni dovolj učinkovit, manjka medsektorski pristop, ki bi lahko celostno reševal problematiko mladih.

9.2 OSVEŠČANJE MLADIH NA PODROČJU TURIZMA

Osveščanje mladih za področje turizma je zelo pomembna naloga vseh, ki so zadolženi za razvoj turizma v R Sloveniji. Kaj nam pomagajo vrhunski hoteli, usposobljeno osebje in vrhunske hotelske storitve, če turist ni pristržno sprejet v kraju, kjer hotel ali penzion stoji, če ne čuti iz celotnega delovanja in vzdušja med prebivalstvom, predvsem pa s strani mladih, da je zaželen. Tej problematiki bomo morali posvetiti veliko več pozornosti, kot smo jo do sedaj.

Mnoge aktivnosti že potekajo a to ni dovolj. Zagotoviti moramo tudi stabilen finančni vir za izvedbo aktivnosti pri osveščanju mladih za turizem. Nismo prepričane, da je v dokumentih, ki jih sprejemamo na področju turizma, področju osveščanja mladih za turizem dana ustrezna pozornost.

Pomembni nalogi države Slovenije in njenih ministrstev predvsem Ministrstva za gospodarstvo, Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstva za šolstvo, znanost in šport ter Pospeševalnega centra za malo gospodarstvo, Urada za mladino, Turistične zveze Slovenije, turističnih zvez in turističnih društev sta osveščanje mladih za področje turizma.

Osveščanje mladih za področje turizma pomeni, da pri vseh mladih v Republiki Sloveniji vzbudimo pozitiven odnos do turističnih dejavnosti, ki zahtevajo med drugim razvito turistično zavest, gostoljubnost do turista, ljubezen do kulturne in naravne dediščine in profesionalni pristop k turistu. Osveščanje izhaja iz pojmov zvedeti, zavem se, zavest in podobno. Gre za to, da nekaj zveš, kar prej nisi vedel. Do tega, da nekaj veš pa lahko prideš sam tako, da prebereš ustreznih tekst, da ti to sporočijo preko medijev (tisk, radio, TA, Internet, ...) ali pa ti to nekdo pove, razloži, pokaže.

Najpomembnejše metode in oblike osveščanja mladih za področje turizma so: informacije preko različnih medijev (časopisi, revije, radio, TV, Internet, ...), informacije na plakatih (v lokalih, na oglasnih deskah, obvestila ob cestah, ...), okrogle mize, poljudna predavanja, krajši, ciljno usmerjeni in strokovno vodeni izleti v bližnjo ali širšo okolico, udeležba na festivalih Turizmu pomaga lastna glava, in festivalu Več znanja za več turizma, promocije uspešnih tekmovanj in dogodkov, javne tribune in družabni večeri.

Zelo pomembna oblika osveščanja mladih za turizem je sodelovanje v programu Znanje mladi in turizem, ki vključuje mlade na vseh stopnjah izobraževanja. Možne so tudi kombinacije naštetih metod in oblik. Zelo pomemben je strokovni pristop k izbiri informacij in posredovanje na zanimiv način, ki mlade vzpodbuja k aktivnosti na turističnem področju

'Velenje brez mladine je kot drevo brez korenine!'

V Velenju je dokaj dobro poskrbljeno za mlade, ki lahko svoj prosti čas preživijo bodisi v mladinskem in študentskem klubu, piceriji, slaščičarni ali nočnem klubu. V nekaterih gostiščih imajo ob koncu tedna tudi živo glasbo: dostikrat gostujejo priznani ansambli in pevci.

Mladi se v Velenju brez pravil družijo zdaj tu, zdaj tam: če že niso v »Emceju« (Mladinski center), jih najdeš na drugi strani taiste stavbe (Rdeča dvorana) v Max klubu, pa v Kofetar'ci na Cankarjevi ulici, najdeš jih tudi po lokalih Nakupovalnega centra, v Veneziji in Markizu pri stavbi Upravne enote v središču mesta, v Starem Velenju pri nočnem Čuku ali malenkost stran v Klepetulji ali piceriji Picadilly ter drugod. Takih prijaznih in zabavnih lokacij je po samem mestnem središču ali kvečjemu le ulico stran ogromno. V staro trškem Šaleku je pretežno mladostna picerija Velun, brez pravila pa so njihova omizja v slaščičarni in na vrhu hotela Paka ter drugod.

Za utrip mestnega življenja skrbijo predvsem združenja kot so Turistično informativni center ter Mladinski center, Turistična zveza, Mladinski svet in ostali. V njihovih ponudbah so živahni ulični sejmi na Cankarjevi ulici, v Šaleku organizirajo tradicionalne stare trške dneve ipd.

Številne prireditve se zgodijo tudi izven mesta, tako na primer že tradicionalna tekmovalno-zabavna vaška olimpijada v Škalah ali številne glasbene prireditve v Vinski Gori in drugod.

Praznik Mestne občine Velenje, 20. september, je s številnimi kulturnimi in športnimi prireditvami, ki se ponavadi vrstijo kar ves september, zmeraj slovesen. V Velenju tudi sicer ne mine dan brez prireditvenega dogodka, kar kaže na veliko koncentracijo pestrega dogajanja, v marsičem primerljivega z evropskimi mesti.

Velenje je mesto priložnosti! Le poiskati jih je treba med številnimi možnostmi, ki jih mlado slovensko mesto nudi svoji prebivalcem vseh starostnih skupin. Z veliko gostoljubnostjo ter odprtostjo nudi zabavo in sprostitve za vse.

Dobrodošli v Velenju, stari in novi prijatelji!

V teku raziskovalne naloge smo tudi na internetu pobrskale po forumih ali diskusijah, kjer se mladi pogovarjajo o Mestni občini Velenje, o turizmu, o njihovih željah in podobno. Par takšnih strani smo spodaj naštele in tudi naredile kratko analizo teh diskusij.

<http://www.velenje.com/DISKUSIJEsporocila.php?stev=583981>

Velenje.com

http://velenje.in/index.php?option=com_fireboard&func=view&catid=34&id=3274&Itemid=53

Mladi upi Velenja

<http://www.velenje.com/lokalne/novica.php?fID=8584>

Velenje.com

27. Februarja je bila objavljena novica na spletnem forumu Velenje.com, ki je oznanjala da bo v marcu Mladinski center Velenje začel z novim popoldanskim programom. Program bo zastavljen tedensko in tematsko. Vsebine bodo zanimive, aktualne, predvsem pa takšne, da bodo blizu mladim. Prvi teden bo tako namenjen filmski kulturi, spoznavanju filmske in animacijske umetnosti, tako domače kot tuje. Drugi teden v marcu bo poln kreativnosti, kar pomeni da bodo potekale kreativne delavnice z izdelovanjem obeskov, origamija, seveda pa je vsakdo vabljen, da si izmisli svoj način izdelovanja kreativnih produktov. Tako se bo ob počasi marec prevesil v drugo polovico, in teden bo prinesel glasbeni program, tako se bodo mladi lahko izobraževali v spoznavanju različnih glasbenih zvrsti. Zadnji teden marca bo po »napornem« mesecu odlično prilegel teden sproščanja, kjer bodo mladi vsak dan risali in barvali mandale, se sproščali ob glasbi in svečkah ter se preizkusili v obvladovanju svojega telesa z jogo.

Marko Pritrznik, direktor Mladinskega centra Velenje je povedal: »Radi bi, da bi mladi spoznali naš popoldanski Mladinski center in ga na podlagi vsebin, ki so primerne za njih vzeli za svojega. Da bodo vedeli, da je to prostor, ki je namenjen njim in njihovim idejam, da je to prostor, kjer njihova domišljija lahko razpre krila in poleti.«

Na isti strani Velenje.com so tudi mladi sami odprli diskusijo z naslovom **....za mlade**. Tukaj mladi večinoma komunicirajo kakšne so njihove ideje za zabavo v Velenju, česa bi se udeležili... itd. Po pregledu foruma smo ugotovile, da večina bi rada imela kakšen Trinidad in Tobago party, na kotalkališču pod reflektorji. popoldan športne igre, zvečer pa žurka, Reggae park ob jezeru, več rock koncertov, metal, techno,...pa ne da je skoz 1 in isto, junija noč ob jezeru, decembra Šank rock,...več takih večjih zabav,

1. dan Reggae
2. dan Rock
3. dan Metal
4. dan Techno

5. dan Haus

6. dan Domače južnjaške

7. dan Domače slovenske

8. dan VSE ZGORAJ NAŠTETE ZVRSTI SKUPAJ, ZA MEGA ŽUR DO POZNIH

DOPOLDANSKIH UR

- 8 dnevni festival

»Vsakemu svoje ,kdor pride, kdor ne pač ne. Oder bi naredili na jezeru, najeli kamp za osem dni, da bi lahko žurerji kje prespali. Za kamp karto bi se odštelo 5€ na dan, to bi bilo to, vstopnina na posamezni dan 10€, dobili bi zapestnice, za vsak dan eno barvo. če kupiš za vseh osem dni, bi bila vstopnica 60€. pijača bi bila po trgovinskih cenah, da ne bi še bolj »lužli bogih ljudi.«

Na spletni strani:

http://velenje.in/index.php?option=com_fireboard&Itemid=53&func=view&id=89&catid=25

smo zasledile aktualno temo med mladimi *Nočno življenje v Velenju-predlogi?* Po pregledu celotne diskusije smo prišle do zaključka, da mlade v Velenju motijo cene v Winnerju, Maxu in podobnih lokalih, nekateri se srečujejo s problemom kako priti pijan iz Velenjskega jezera domov? Torej mladi si želijo lokale po zmernih cenah, bližje lokacije prireditev, želijo, da se infrastruktura Velenja malo popestri, mogoče doda kakšna diskoteka ali klub, ki obratuje posebej za mlade. Nekaj komentarjev se nam je zdelo silno zanimivih zato jih bomo spodaj citirale, kot pogled na to, kaj mladi pravijo na ta problem:

»V Velenju je res zelo slabo poskrbljeno za nočno življenje. Samo mislim, da tudi če bi se kaj naredilo na tem področju, da bi bile same težave.

Mogoče bi bilo dobro, če bi morda g. župan naredil kaj na tem področju. Sicer je gospod župan lepo poskrbel za letošnje počitnice za obiskovalce gimnazijskega parka.

To se mi zdi zelo pohvalno za g. župana.

Mogoče bi lahko še postoril na tem, da se morda kakšen bowling center ali kaj takšnega naredi za nas Velenjčane.

vsekakor bi pa morala biti osebje varnostne službe izven Velenja, sicer bi lahko prihajalo do tistega, saj veste: Tega poznam, ta ima vse privilegije.

Zelo dobro ima poskrbljeno Planet TUŠ, ki ima osebje varnostne službe pripeljano iz Ljubljane. Tako je poskrbljeno, da ni povezave med obiskovalci in osebjem varnostne službe.

Vsekakor se mi pa zdijo cene v Maxu in Minerju skregane z logiko. Skoraj enako vsoto denarja lahko odšteješ za sok in pivo (cca. Cena 2dl soka=5dl piva). Ta primerjava lahko nazorno pokaže, kaj si bo en dijak z parimi euri v žepu kupil!?!

Mislim, da bi se na tem področju moralo kaj narediti«

»V Velenju bi se res lahko kaj postorilo na področju zabave mladih. Imam samo par kafičev in to je to...Pa še ti se tak hitro se zaprejo...Če se človek želi zvečer sprostiti že mora kar v Celje. A ni to žalostno, da moramo mladi v Celje na zabave...

Koliko trgovskih centrov že imamo v Velenju ? Koliko jih bomo še imeli?

Bolje bi bilo če bi namesto enega trgovskega centra naredili nekakšen center za nočno življenje...«

»Bilo bi super če bi imeli kakšno diskoteko v Velenju, kot je na primer bowling v Celju al pa kakšen local...sej imamo kafiče, sam ni to, to. mladi rabimo plac kjer bomo sproščali svojo energijo(plesali)...kr mal žalostno to, da se moramo peljat v Celje na žur«

»Res je težko ugoditi vsem kriterijem....

Sam iskreno niti nimam nekega predloga. Kolikor mi je znano MAX-a in Winner-ja po novem zapirajo ob 2. uri zjutraj. Imam prav?

Mislím, da bi že bil korak napredka, če bil dovoljen obratovalni čas do jutranjih ur (5., 6. zjutraj)

Verjamem pa da se tu pojavi 100 drugih problemov, če dovolijo daljši obratovalni čas... Zaradi tega mi pa, če sem čisto iskren zmanjka idej za to«

9.3 Primer anketnega vprašalnika preživljanje prostega časa mladostnikov različnih starosti

ANALIZA

Primer anketnega vprašalnika

Smo dijakinje poklicne in tehniške šole za storitvene dejavnosti in sodelujem pri raziskovalni nalogi Mladi in turizem. S spodaj priloženo anketo želimo od Vas izvedeti, kaj mladi počnete v prostem času, kje ga preživljate in tako naprej. Prosim, če nam pomagate in rešite anketo spodaj.

1. Naštej svoje hobije?

---

2. Koliko prostega časa imaš med tednom? _____ ur

3. Koliko pa med vikendi in počitnicami? _____ ur

4. Prosti čas med tednom preživljam:

a) doma	e) v kulturni ustanovi
b) na igrišču	f) v organizacijah (skavti, taborniki, društva)
c) v športni dvorani	g) v naravi
d) v glasbeni šoli	h) v lokalih
	i) s prijatelji

5. Prosti čas med počitnicami in vikendom preživljam:

a) doma	e) v kulturni ustanovi
b) na igrišču	f) v organizacijah (skavti, taborniki, društva)
c) v športni dvorani	g) v naravi
d) v glasbeni šoli	h) v lokalih
	i) s prijatelji

6. Kaj pogręšaš v mestu Velenje?

a) javno dogajanje	e) športno infrastrukturo
b) nič	f) infrastruktura za zabavo
c) kulturno infrastrukturo	g) mestno infrastrukturo
d) mladinsko infrastrukturo	

7. S katerimi dejavnostmi, bi se ukvarjal v prostem času, če bi ga imel več na razpolago?

a) tuji jeziki	d) zabava
b) kulturne prireditve	e) umetnost/ustvarjanje
c) izleti, sprehodi	f) šport

8. Kaj navadno počneš s prijatelji?

a) gledam tv in poslušam glasbo	d) ustvarjam(rišem, pišem pesmi)
b) igram igre	e) družim in pogovarjam
c) gremo v lokale	

9. Kje se dobivaš s prijatelji?

a) v kulturnem centru	g) diskotekah
b) mladinskem centru	h) na dvorišču pred blokom/hišo
c) v lokalih	i) pri meni ali prijateljih doma
d) v kinu	f) športnem igrišču
e) nakupovalnem središču	

10. Koliko časa meniš, da preživiš v klubih, lokalih Mladinskem centru?

- a) premalo   b) ravno prav   c) preveč

Starost:

- a) 14 – 17
b) 18 – 21
c) 22 – 26

Spol:

- a) Ženska
b) Moški

Izobrazba:

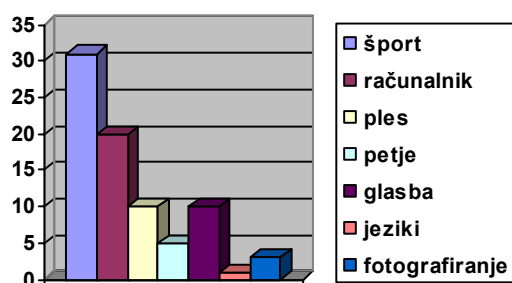
- a) osnovna šola
b) srednja šola
c) študent
d) nezaposlen
e) zaposlen

POROČILO ANKET PREŽIVLJANJE PROSTEGA ČASA MLADOSTNIKOV RAZLIČNE STAROSTI

Opravile smo ankete na Šolskem centru Velenje ter na osnovni šoli Antona Aškercia. Namen te ankete je bil, da poizvedemo kaj počno mladi različnih starosti. Poročilo bo sestavljeno iz dveh delov, namreč posebej bomo analizirale ankete iz Šolskega centra Velenja in posebej iz osnovne šole Antona Aškercia, nato bomo na koncu primerjale in dobile odgovor na zastavljeno vprašanje.

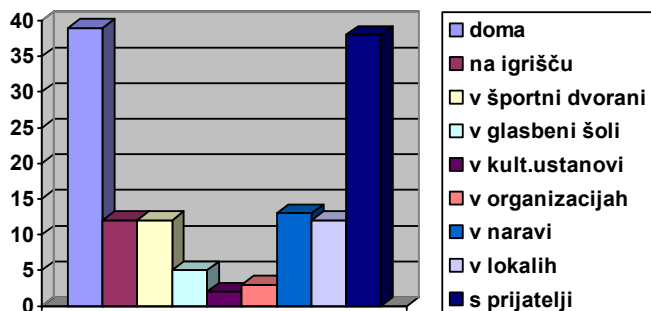
9.4 POROČILO ANKET IZ OSNOVNE ŠOLE ANTONA AŠKERCA

Graf 24: Naštej svoje hobije?

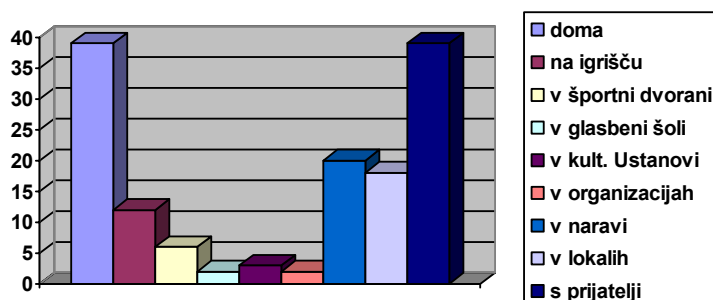
31 anketirancev je odgovorilo, da se ukvarja predvsem s športu, 20 anketirancev pravi, da je njihov hobi računalnik, eden pravi jeziki, 3 se ukvarjajo s fotografiranjem, 10 s plesom, 5 s petjem ter 10 s glasbo.

Graf 25: Prosti čas med tednom preživljam....?

39 anketiranih je odgovorilo, da svoj prosti čas med tednom preživljajo doma, 12 jih je odgovorilo, da na igrišču, znova 12 v športnih dvoranah, 5 jih preživi v glasbeni šoli, le 2 v kulturnih ustanovah, 3 v organizacijah, 13 v naravi, 12 po lokalih ter 38 s prijatelji.

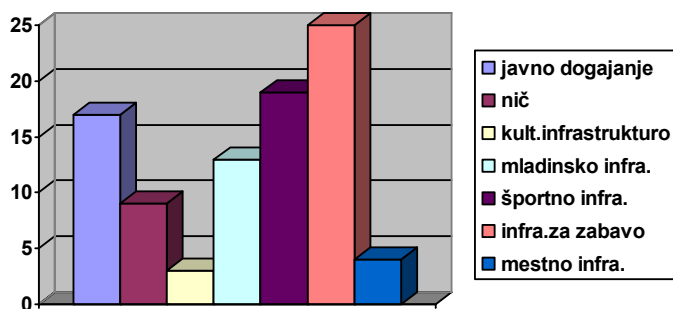
Graf 26: Prosti čas med počitnicami in vikendi preživljam....?

39 anketirancev je odgovorilo, da svoje počitnice preživlja doma, 12 jih preživi na igrišču, 6 v športnih dvoranah le 2 v glasbeni šoli, 3 v kulturnih ustanova, 2 v organizacijah, 20 v naravi, 18 v lokalih ter 39 s prijatelji.

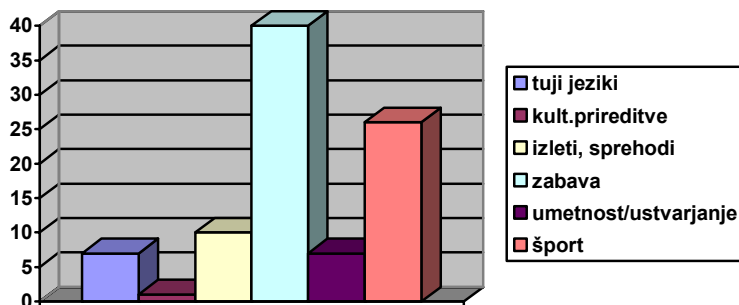
Tukaj lahko razberemo, da v času počitnic znatno manj obiskujejo športne, kulturne in glasbene ustanove, vendar jih pa več hodi v naravo in družijo s prijatelji.

Graf 27: Kaj pogrešaš v Velenju?

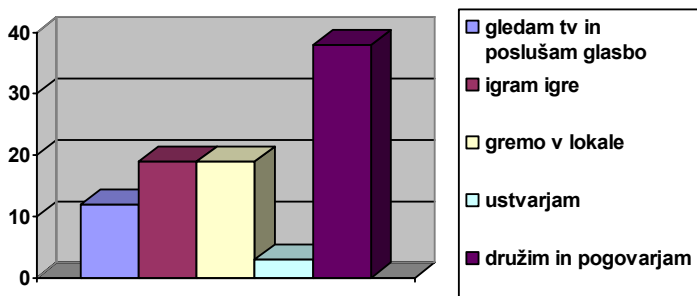
17 anketirancev je odgovorilo, da v Velenju pogreša javno dogajanje, 9 jih pogreša nič, jim je všeč tako kot je, 3 pogrešajo kulturno infrastrukturo, 13 jih pogreša mladinsko infrastrukturo, 19 športno infrastrukturo, kar 25 infrastrukturo za mlade ter 4 pogrešajo mestno infrastrukturo.

Graf 28: S katerimi dejavnostmi, bi se ukvarjal v prostem času, če bi imel več časa na razpolago?

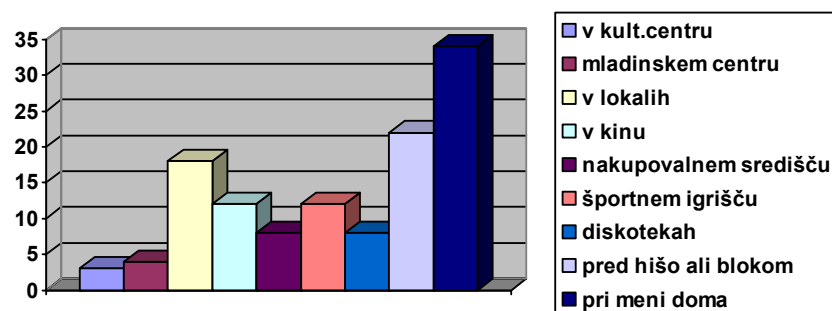
7 anketirancev bi se želelo ukvarjati s tujimi jeziki, eden s kulturnimi prireditvami, 10 z izleti ali sprehodi, kar 40 z zabavo, 7 z umetnostjo ter ustvarjanjem in 26 s športom.

Graf 29: Kaj navadno počneš s prijatelji?

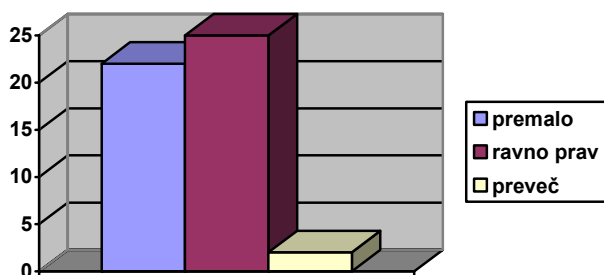
Na vprašanje kaj navadno počnejo s prijatelji je 12 anketirancev odgovorilo, da gledajo tv in poslušajo glasbo, 17 jih igra igre, 41 jih gre v lokale, le eden je odgovoril, da ustvarja in 43 se jih samo družijo in pogovarja.

Graf 30: Kje se dobivaš s prijatelji?

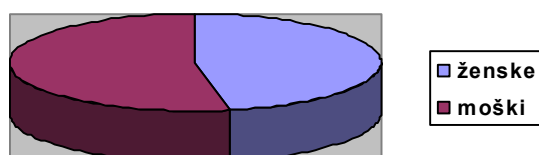
Na vprašanje kje se dobivajo s prijatelji noben kot prvo ni odgovoril v Kulturnem centru, 11 jih je odgovorilo v mladinskem centru, 38 se jih dobi v lokalih, 13 v kinu, 8 v nakupovalnem središču, 17 na športnem igrišču, 25 v diskotekah, 17 pred blokom ali hišo in 13 pri prijateljih ali njemu doma.

Graf 31: Koliko časa meniš, da preživiš v klubih, lokalih, Mladinskem centru?

16 anketirancev meni, da premalo, kar 37 so mnenja, da ravno prav in 4 menijo, da preveč.

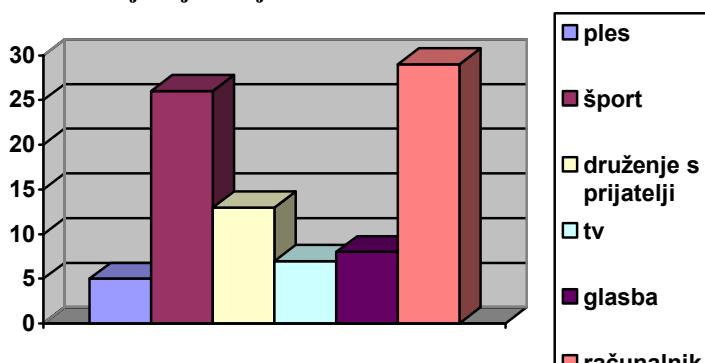
Graf 32: Spol anketirancev

V anketi je sodelovalo 50 osnovnošolcev Antona Aškerca.

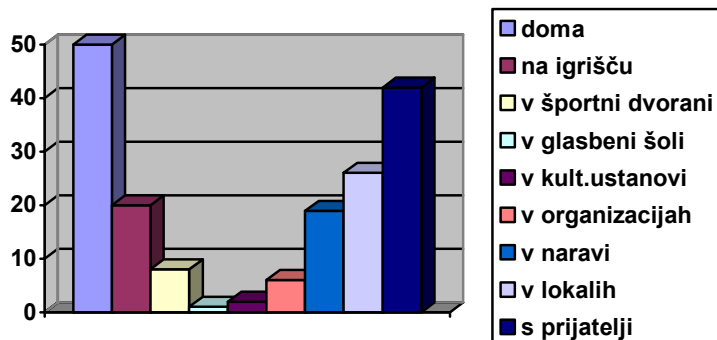
9.5 POROČILO ANKET IZ ŠOLSKEGA CENTRA VELENJE

Graf 33: Naštej svoje hobije?

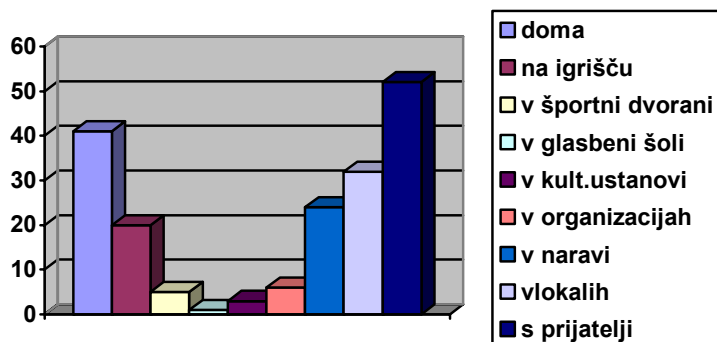
Pri naštevanju hobijev se je 5 anketirancev odločilo za ples, 26 se jih ukvarja s športom, 13 se jih druži s prijatelji, 7 gleda tv, 8 se jih ukvarja s glasbo ter 29 anketirancev ima računalnik za svoj hobi.

Graf 34: Prosti čas med tednom preživljam.....?

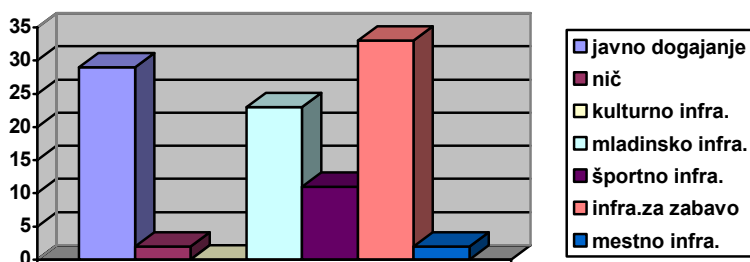
50 anketirancev preživi svoj prosti čas med tednom doma, 20 na igrišču, 8 v športnih dvoranah, le eden v glasbeni šoli, 2 v kulturnih ustanovah, 6 v organizacijah, 19 v naravi, 26 po lokalih ter 42 s prijatelji.

Graf 35: Prosti čas med počitnicami in vikendi preživljam...?

41 anketirancev preživi svoj prosti čas med počitnicami doma, 20 na igrišču, 5 v športnih dvoranah, le eden v glasbeni šoli, 3 v kulturnih ustanovah, 6 v organizacijah, 24 v naravi, 32 po lokalih in znova 52 s prijatelji.

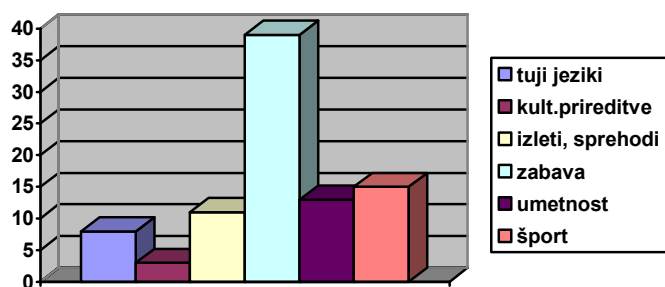
Graf 36: Kaj pogršaš v Velenju?

29 anketirancev pogrša javno dogajanje, 2 ne pogršata ničesar, noben ne pogrša kulturne infrastrukture, 23 jih pogrša športno infrastrukturo, 11 infrastrukturo za mlade, kar 33 infrastrukturo za zabavo in le 2 mestno infrastrukturo.

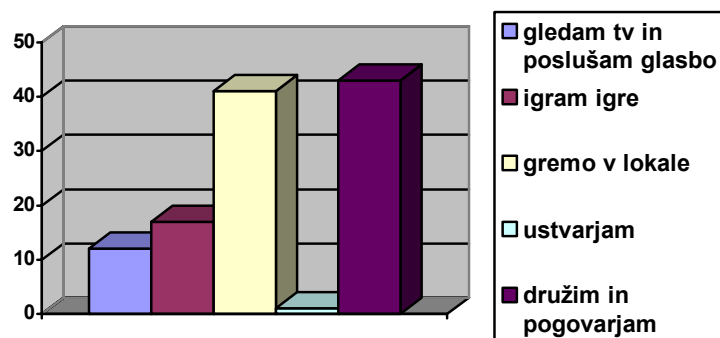

Graf 37: S katerimi dejavnostmi bi se ukvarjal v prostem času, če bi ga imel več na razpolago?

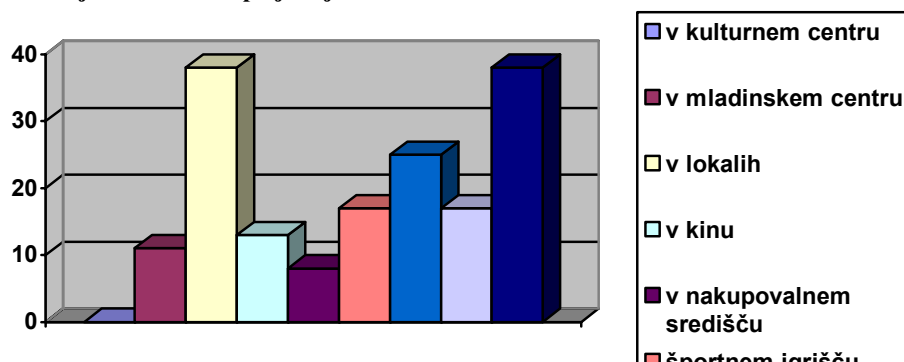
8 anketirancev bi se ukvarjalo s tujimi jeziki, 3 s kulturnimi prireditvami, 11 z izleti in sprehodi, kar 39 z zabavo, 13 z umetnostjo in 15 s športom.

Graf 38: Kaj navadno počneš s prijatelji?

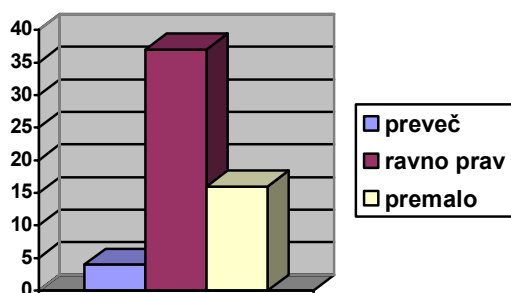
12 anketirancev navadno gleda tv in posluša glasbo, 17 jih igra igre, kar 41 jih gre v lokale, le eden ustvarja in 38 se jih samo družijo.

Graf 39: Kje se dobivaš s prijatelji?

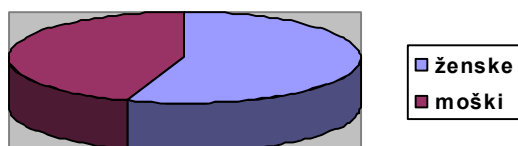
Nihče se ne dobiva v kulturnem centru, 11 se jih dobi v mladinskem centru, kar 38 v lokalih, 13 v kinu, 8 v nakupovalnem središču, 17 na športnem igrišču, 25 v diskotekah, 17 pred hišo ali blokom in 38 pri njemu doma.

Graf 40: Koliko časa meniš, da preživiš v klubih, lokalih, Mladinskem centru?

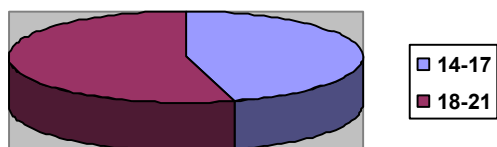

Na vprašanje koliko časa meniš, da preživiš po lokalih, klubih...je 16 anketirancev odgovorilo, da preveč, kar 37 jih je mnenja, da ravno prav in le 4 so mnenja, da preveč.

Graf 41: Spol anketirancev

Graf 42: Starost anketirancev

V anketi je sodelovalo 56 dijakov Šolskega centra Velenje.

Iz teh anket smo ugotovile, da otroci, ki so v osnovnih šolah se veliko več ukvarjajo s športom, petjem, plesanjem in znatno manj preživijo svoj čas za računalnikom. Zanimivo pa je, da pri vprašanju kaj pogrešajo v Velenju se vsi skupaj strinjajo, da Velenju primanjkuje infrastrukture za zabavo. Vendar se vseeno vidi razlika med starostmi, saj pri vprašanju kaj bi počeli, če bi imeli na razpolago več prostega časa so osnovnošolci odgovorili, da s športom, medtem, ko srednješolcem se misel nagiba k zabavi. Kar se tiče dobivanja s prijatelji se vsi gibljejo v smeri lokalih, klubih, nakupovalnih središčih in diskotekah. Tukaj nimajo posebej velikih odstopanj med seboj. Glede tega koliko časa pa menijo, da preživijo po klubih in lokalih pa so vsi mnenja, da ravno prav, vendar je številka pri srednješolcih le malo višja od osnovnošolcev. Nasploh, kaj smo ugotovile iz teh anket pa je, da otroci preveč časa preživljajo doma, tako med tednom, kot tudi med počitnicami in mogoče je to tudi razlog, da v Velenju mladi niso zadovoljni, saj smo prepričane, da nekateri še sploh niso izkusili kaj vse Velenje ponuja.

9.6 Zaključna misel

Ko se človek sprehodi po velenjskih ulicah velikokrat dobi občutek, da nekaj ni prav, da mestna družba ne deluje tako kot bi morala.

Sedanja Velenjska družba izgleda približno takole. Večina je nekako zaprta sama vase, pogoste so kritike na račun javnega življenja (saj veste – v Velenju se nič ne dogaja), hkrati pa kulturna osveščenost na nižjem nivoju pri večini skorajda ne bi mogla biti. Velikokrat na ulici opazimo mladino, ki bi lahko počela marsikaj drugega, kot pohajkovala po Velenjskih ulicah in delala – nič.

Vse naštetu bi se z drugačno družbo (morda bi lahko rekel bolj izobraženo in pomlajeno) korenito spremenilo. Moj predlog razvoja Šaleške doline in morda širše okolice temelji na spremembi sedanje družbe, saj se mi zdi, da v tem trenutku ni sposobna narediti nekega skupnega napredka, ki je v današnjem svetu vsekakor potreben.

Svet se dandanes razvija s takšno naglico, da ji enostavno posameznik na more več slediti.

Po našem mnenju je mesto Velenje sposobno privabiti veliko dobrih študentov, vendar se bo moralo marsikaj spremeniti. V prvi vrsti bi omenile odnos do mladih, ki so vsaj na začetku nekoliko zapostavljeni, saj jih imajo vsi za nove in neizkušene. To je res, vendar pa se v hitro razvijajočih znanostih, kot je biotehnologija, računalništvo, farmacija ipd. zna pojaviti tudi kakšen mladenič ali mladenka, ki bo po prihodu s fakultete bolje obvladal nekatere novosti (npr. moderne metode dela, moderne oprema...).

Kako privabiti mlade sem nekaj že omenil. S poštenim odnosom in omogočanjem normalnega življenja. Pomembno pa je vprašanje, kje mladino najti. Na slovenskih fakultetah je potenciala povsem dovolj za začetek, saj je nivo znanja boljših študentov na zavidljivo visoki ravni, čeprav se tega morda ne zavedajo. Ravno zato je pomembno, da se jih hitro vključi v delovni proces in se jim hkrati omogoči dovolj svobode pri delu. Verjetno bi bil za začetek potreben še kakšen izkušen gospod ali gospa, ki bi ga pripeljali (privabili) v Velenje, predvsem tu mislim na profesorje na naših fakultetah, ki se že sedaj bolj ukvarjajo z raziskovalno dejavnostjo (vsaj v večini).

Naši predlogi so, da se prične iskati mlade na slovenskih fakultetah, jih morda malce preverjati glede njihove uspešnosti, po koncu njihovega študija pa se »zgrebsti« za njih in njihovo znanje. Poskrbeti moramo, da omilimo pojav »bega možganov«.

Vzporedno bi kazalo razvijati lastne izobraževalne ustanove, predvsem visokošolske, ki bi postale vir znanja za Velenje. S tem mislim na to, da bi morda poleg Primorske univerze kmalu imeli še kakšno. Zakaj ne v Velenju.

Ustvarimo nov svet, NOVO, MLADIM ZABAVNO MESTO VELENJE skupaj!

10. RAZPRAVA IN SKLEPI

Pri naši raziskavi smo prišle do raznih zaključkov:

- Nekaj hipotez naše raziskovalne naloge bomo potrdile, nekatere pa ovrgle.
- H1: Hipoteza, ki pravi, da v Velenju ni nobena turistična agencija ki organizira prilagojene izlete ali počitnice za mladino, je ovržena, saj smo našle turistično agencijo Kažipot, ki organizira programe posebej za mlade
- H2: Hipotezo, da bi poslovanje specializirane turistične agencije za mlade, bi bilo uspešno, lahko potrdimo saj smo ugotovile, da s tem bi se v Velenju zanimanje po turizmu za mlade dramatično povečalo in s tem, bi se lahko začeli primerjati z mesti kot sta Maribor in Ljubljana
- H3: Hipoteza, da v Velenju je za mlade dobro poskrbljeno od zabave do športa lahko potrdimo, saj smo preko raziskav in sprehodov po Mestni občini Velenje videle mnogo objektov, ki nudijo tako zabavo kot športno sprostitev, kot na primer Rdeča dvorana, jezero, skate park, kotalkališče.
- H4: Hipoteza, da splošna infrastruktura Velenje ni primerna za mlade, je ovržena, saj smo si odšle pogledat infrastrukturo Velenja in smo ugotovile, da je kar dobro prilagojena mladim. Sicer so še tu in tam kakšne pomanjkljivosti, vendar se trudijo tudi to prilagoditi oziroma izboljšati.
- H5: Hipoteza, da problem Velenja je slabo oglaševanje je potrjena. Velenje je zelo slabo promovirano po drugih Slovenskih mestih.
- H6: Hipoteza, da je turizem je napačno predstavljen mladim je potrjena, saj smo preko pogovorov zasledile, da mnogim se zdi turizem kot nekakšna prisila, saj imajo v šolske sklopu tega preveč in zaradi tega menijo, da panoga zanje ne more prinesiti užitkov ter zabave. Vendar je ta hipoteza do druge skrajnosti popolnoma ovržena, saj smo zasledile tudi, da mladi zelo radi raziskujejo to panogo in si širijo obzorja s pomočjo nje.
- H7: Za hipotezo oziroma vprašanje kako informacije spraviti do mladih menimo, da se Velenje že sedaj zelo javno in na veliko oglašuje (plakati po celi občini), vendar pa, da bi informacije prišle v čim večji meri do mladih predlagamo, da na osnovnih ter srednjih šolah postavijo oglasne deske, kjer bodo organizacije, ki so zadolžene za promocijo dogodkov, oznanjale prireditve namenjene za mlade. Poleg teh klasičnih oblik obveščanja (tv, radio, plakati..) bi se lahko na straneh, ki so med mladimi popularne (Facebook, Netlog, Msn...) ustvarile posebne beležke, kjer bi se organizacije zadolžene za osveščanje povezale z mladimi in tako stopile v bližnji stik z njimi. Predlagamo pa tudi, da svojo tehniko obveščanja nadgradita Mladinski center ter Kunigunda in mogoče organizirata kakšne sestanke, razvojno projektne skupine, ki bi razpravljale o najbolj učinkovitih ter hitrih možnostih informiranja mladih.
- H8: Hipoteza ali mlade sploh zanimajo turistični programi je potrjena, saj mlade zanima to vrstna smer zabave, vendar je problem, da večina se težko loči od vsakdanjih navad torej kavica, lokal, klepet, cigaret in glasba.
- H9: V Velenju je za mlade izredno lepo poskrbljeno, samo lansko leto je Velenje za mlade organiziralo kar 431 različnih vrst prireditev, letos pa v treh mesecih že 72 prireditev. Torej ponudba Velenja je že sedaj zelo pestra in zanimiva. Naši predlogi so, da bi se v času poletja na jezeru organiziral kakšen kamp za različne ciljne skupine (umetniki, slikarji, plesalci, fotografi, otroci...). Menimo tudi, da bi bilo zanimivo Velenje mladim predstaviti na malo drugačen način tako rekoč smešen humorističen. Predlagamo ogled kulturnih znamenitosti Velenja preko smeha, kjer bi animator ali vodič

pripovedoval malo drugačne smešne zgodbe o nastanku Velenja, vsak spomenik predstavil v slengu mladih in dodal kakšno šalo na vse skupaj. Menimo, da bi tako mlade bolj pritegnila okolica Velenja in bi si ogled posebej zapomnili.

Prav tako smo ugotovile, da mladi se zelo radi zabavajo in, da se skriva veliko več v njih kolikor nam dajejo na prvi pogled. V večini se skriva veliko zanimanje za turizem in hkrati zabavo v skupni panogi, vendar še nihče ni stopil iz svoje lupine in stopil korak naprej ter pripomogel k razvijanju turizma za mlade v Velenju.

Lepo je bilo spoznati svet oseb, ki doživljajo življenje podobno kot mi mladi. Merilo vrednotenja različnosti je človek sam. Mladi bi lahko živeli lepše življenje od večine, če bi le bili zadovoljni že z malim in kaj postorili za svojo prihodnost ter prihodnost svojega mesta.

Upamo, da smo s to raziskovalno nalogo in našim zanimanjem za mlade glede njihove možnosti turističnega udejstvovanja in primernosti infrastrukture naredile korak naprej in mogoče koga spodbudile k razvijanju novih idej za programe, prireditve za mlade v Velenju.

11. ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam pomagali pri izvedbi raziskovalne naloge.

Posebej se zahvaljujemo vsem anketirancem, ki so nam pomagali pri pridobitvi pomembnih informacij, katere so imele bistveni pomen pri raziskavi. Rade bi se zahvalile tudi osnovni šoli Antona Aškercja, ki smo jo obiskale, za njihovo odkritost in pomoč. Prav tako tudi Šolskemu centru za pomoč pri izpolnjevanju anket, Mladinskemu centru, Mladinskemu svetu ter vsem turističnim agencijam za pomoč pri odgovarjanju na naša vprašanja.

Vsekakor smo iskreno hvaležne našemu mentorju gospodu Alojzu Hudarinu, ki nas je vodil, usmerjal in spodbujal pri delu ter nam nudil pomoč, kadar smo jo potrebovale.

Posebno se zahvaljujemo tudi turističnim agencijam iz Maribora, Ljubljane in Celja za njihov čas in pomoč, ter Turistiki – Visoki šoli za turizem v Portorožu.

12. VIRI IN LITERATURA

1. Zakošek D., 2008, Almanah občin Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki 2009,
2. Zdunič D, 1976, Velenje,
3. Vrbič D, 1992, Velenje, 67-91 str.
4. Zorko D, 2004, Najlepša mesta Slovenije, 288-295 str.

5. Elektronski viri:
  - <http://www.velenje.si/> , 12.1.2009
  - <http://www.velenje-tourism.si/>, 25.1.2009
  - <http://www.festival-velenje.si/>, 6.2.2009
  - http://www.dogaja.se/opis/turisticno_informacijski_center_velenje_tic/10106 , 15.2.2009
  - <http://www.velenje.com/DISKUSIJE.php> , 15.2.2009
  - <http://www.stat.si/> , 25.2.2009
  - <http://www.mc-velenje.si/> , 27.2.2009
  - <http://www.msv.si/index.php?c=2> , 4.3.2009
  - http://velenje.in/index.php?option=com_fireboard&Itemid=53&func=view&id=89&catid=25, 13.3.2009
  - http://velenje.in/index.php?option=com_fireboard&Itemid=53&func=view&id=89&catid=25, 27.2.2009

13. PRILOGE

13.1 MOV statistika

SPLOŠNI PODATKI

Upravna enota: UE Velenje

Občinski praznik: 20. september (Otvoritev mestnega središča leta 1959)

POVRŠINE

- Površina celotne občine 83,5 km²
- Gozdovi 4023 ha - 2008
- Najboljša kmet. zemljišča 1511 ha - 2008
- Druga kmet. zemljišča 904 ha - 2008
- Vsa stavbna zemljišča 1594 ha - 2008
- Nezazidana st. zemljišča 395 ha (ocena!) - 2008
- Površina jezer: Velenjsko jezero 134 ha, Škalsko jezero 16 ha

VIŠINE

- Povprečna nadmorska višina 503 m
- Najnižja točka občine 308 m (Meja MOV na cesti proti Celju, Črnova)
- Najvišja točka občine: 1089 m (Paški Kozjak - Špik)
- Višina centra mesta: 390 m (Titov trg)

DOLŽINE

- Dolžina občinske meje 55,8 km
- Dolžina vodotokov: 32,2 km (od tega reka Paka 13,9 km)
- Dolžina kategoriziranih cest: 220 km
- Dolžina kolesarskih stez: 10,2 km (v mestu)

PARKIRIŠČA

- Javna parkirišča cca 6000
- Brezplačna parkirišča cca 950

Število naselij v občini 25

Število KS in MČ: 16 krajevnih skupnosti, 3 mestne četrti

Krajevne skupnosti: Bevče, Cirkovce, Gorica, Konovo, Paka, Pesje, Plešivec, Kavče, Podkraj, Stara vas, Staro Velenje, Šalek, Šentilj, Škale – Hrastovec, Šmartno, Vinska Gora

Mestne četrti: Desni breg, Levi breg – vzhod, Levi breg – zahod

Naselja: Arnače, Bevče, Črnova, Hrastovec, Janškovo selo, Kavče, Laze, Lipje, Lopatnik, Lopatnik Pri Velenju, Ložnica, Paka pri Velenju, Paški Kozjak, Pirešica, Plešivec, Prelska, Podgorje, Podkraj, Silova, Šenbric, Škale, Škalske Cirkovce, Šmartinske Cirkovce, mesto Velenje, Vinska Gora

Sosednje občine:

Polzela, Šoštanj, Slovenj Gradec, Mislinja, Dobrna, Žalec

PREBIVALSTVO

Št. prebivalcev MOV: 34.140 (31. 12. 2007)

Št. moških: 17.553

Št. žensk: 16.587

Št. preb. mesta Velenje: 26.826 (31. 12. 2007)

Gibanje prebivalstva v letu 2007: Živorojeni skupaj: 316 (moški: 158, ženske: 158)

Umrlji skupaj: 211 (moški: 113, ženske: 98)

Naravni prirast skupaj: 105 (moški: 45, ženske: 60)

Tujci z začasnim prebivališčem v RS (v MOV), skupaj: 1.249 (31. 12. 2007)
Tujci z začasnim prebivališčem v RS (v MOV), moški: 1.108
Tujci z začasnim prebivališčem v RS (v MOV), ženske: 141
Državljeni, ki začasno prebivajo v tujini (31.12.2004): 675
Tujci s stalnim prebivališčem v RS (v MOV), skupaj: 937 (31. 12. 2007)
Tujci s stalnim prebivališčem v RS (v MOV), moški: 707
Tujci s stalnim prebivališčem v RS (v MOV), ženske: 230
Državljeni RS v MOV, skupaj (brez tistih, ki začasno bivajo v tujini): 31.954 (31. 12. 2007)

Državljeni RS v MOV, moški: 15.738
Državljeni RS v MOV, ženske: 16.216
Sklenitve in razveze zakonskih zvez v letu 2004: 121 sklenitev, 54 razvez

ZAPOSLOVANJE

Število brezposelnih UD Velenje: 1.653 (oktober 2008)
Število brezposelnih žensk UD Velenje: 906
Število brezposelnih moških UD Velenje: 747
598 brezposelnih oseb ima 1. in 2. stopnjo izobrazbe (36,18 %)
411 brezposelnih oseb ima 3. in 4. stopnjo izobrazbe (24,86 %)
487 brezposelnih oseb ima 5. stopnjo izobrazbe (29,46 %)
60 brezposelnih oseb ima 6. stopnjo izobrazbe (3,63 %)
96 brezposelnih oseb ima 7. in 8. stopnjo izobrazbe (5,81 %)
1 brezposelna oseba: Bolonjski študij (0,06 %)

Povprečna plača UE Velenje, avgust 2008 (v EUR): bruto: 1.247,14; neto: 820,38

IZOBRAŽEVANJE

Št. enot vrta: 12
Št. vpisanih otrok: šolsko leto 2008/09: 1069
Št. osnovnih šol: 7
Št. učencev skupaj 2008/09: 2.679
Št. učencev v ŠCV 2008/009: 2.001; dijakov: 1279, dijakinj: 722

TURIZEM

Prenočišča

Nočitve v Hotelu Paka v letu 2007: 11.475; domači: 1.995, tujci: 9.480

Muzeji

Št. obiskovalcev v Muzeju premogovništva Slovenije, 2007:

29.319; domači: 26.367, tujci: 2.952

Št. obiskovalcev v Muzeju Velenje, 2007:

23.613; domači: 21.899, tujci: 1.714

Št. prireditev, 2007 1.640

Vir: <http://www.velenje.si/692>

13.2 SWOT ANALIZA

Okolje in prostor

PREDNOSTI	SLABOSTI
Obsežne vodne površine (Šaleška jezera)	Ekološko obremenjeno okolje
Bogati viri pitne in termalne vode	Slaba cestna povezava v smeri proti glavnemu mestu
Naravne danosti (kraški pojavi, slapovi...)	Slaba dostopnost podatkov o okolju v medijih
Bogata mestna in podeželska arhitektura	Razpršene gradnje
Ohranjeno naravno okolje v hribovitem svetu	Nerešena denacionalizacija
	Zapuščena poslopja
Velike možnosti za rekreacijo	Negativen image zaradi industrije (dim, pepel)
Ugodne klimatske razmere za gojenje vinske trte (vinogradništvo)	Nedograjena sekundarna kanalizacija
Velika vlaganja v skrb za čisto okolje	Praznjenje podeželskega prostora
Prisotnost inštituta za ekološke raziskave	Premalo organizacij za mlade, premalo aktivnosti in prostora namenjenega mladim
Železniška povezava v smeri Celja	

PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
Turizem na podeželju lov, fotolov, jahanje, pohodništvo. planinarjenje	Zaprto doline v primeru v primeru neizkoriščenih priložnosti
Termalni turizem, obvodni turizem	Postavljanje pogojev države pri razvoju
Zimska rekreacija	Različni interesi uporabnikov prostora
Boljše izkoriščanje obstoječe turistične in rekreacijske infrastrukture	Splošno povečevanje motornega prometa, še posebej na ekološko občutljivih območjih
Ekološka sanacija – priložnost in izziv	
Turizem za mlade v smislu prenove igrišč, izgradnja skate parka...	
Umestitev avtoceste in izboljšanje železniške povezave v nacionalni program	
Čezmejno sodelovanje	

Turizem

PREDNOSTI	SLABOSTI
Naravne danosti	Slabo oglaševanje
Že vzpostavljena določena infrastruktura	Degradirano okolje
Tematske poti	Slaba izkoriščenost določenih objektov
Terme	Neizkoriščene nočitvene zmogljivosti

Vključevanje obstoječih ustanov v izobraževalni – študijski turizem	Pomanjkanje izvirnih turističnih spominkov
Obstoj mladinskega turizma	Slaba povezanost inštitucij, ki se ukvarjajo z razvojem turizma
Tradicionalne turistične prireditve (pripravljenost društev za sodelovanje)	
Bližina drugih zanimivih turističnih krajev z razvito turistično infrastrukturo	

PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
Rekultivacija okolja	Spreminjanje zakonodaje
Tradicionalne dejavnosti	Individualizem posameznih inštitucij
Povezovanje nosilcev turistične dejavnosti	Premajhna zainteresiranost nekaterih ponudnikov turističnih storitev
Izdelava izvirnih turističnih spominkov	
Skupna prodajna mesta	
Skupni turistični produkti	
Izkoriščanje objezerskih površin	
Razvoj smučarskega središča Golte	
Povezovanje v okviru bodoče SA ŠA regije	

Za mlade

PREDNOSTI	SLABOSTI
Možnost izobraževanja na ŠCV	Premalo dogajanja za mlade
Možnost zaposlitve v TA, na gradu....	Premalo infrastrukture namenjene zanje
Telovadni kompleks Rdeča dvorana – šport, tekme	Premalo zanimanje za njihove želje
Že obstoječi lokali namenjeni mladim	Odnos starejših do zabave
Festival Kunigunda, dnevi mladih in kulture....	

PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
Razvijanje novih idej za festivale na področju jezera	Premalo pomoči pri organizaciji s strani mladih
obnova skate parka	Premalo izvirnosti za ideje in zabave
Povezovanje mladih z organizacijami	Premalo pomoči s strani MO Velenje pri izgradnji lokalov, primernih mesta za mlade...
Razvoj Youth hostela za cenejša prenočišča	

13.3 Strategija razvoja turizma v Mestni občini Velenje

Turizem v svetu postaja najhitreje rastoča gospodarska panoga. Temu trendu sledi Slovenija. Pomena turizma kot gospodarske panoge se zaveda tudi Mestna občina Velenje..

Mestna občina Velenje je na javnem razpisu za pripravo Strategije razvoja turizma izbrala raziskovalno skupino Fakultete za turistične študije Portorož – Turistice, in pripravila Strategijo razvoja turizma Mestne občine Velenje za terminsko obdobje 2009–2013, ki je usklajena z interesi lokalnega gospodarstva, civilne družbe in občanov.

Cilj tega projekta je bil izdelati strateški dokument, ki bo predstavljal usklajen razvojni načrt vseh akterjev v občini (javnega, zasebnega in civilnega sektorja), in bo omogočal nadaljnji razvoj turizma v sozvočju z ostalimi področji gospodarskega in družbenega življenja ter tako zagotovil dolgoročno uspešnost in privlačnost širšega območja Velenja kot turistične destinacije.

Da lahko občina gradi prihodnost, se mora najprej zavedati svoje začetne pozicije, vedeti torej mora, kje se trenutno nahaja.

Strateški razvoj mestne občine Velenje je zasnovan na 5 stebrih oziroma 5 operativnih programih – gospodarstvo, promet, okolje, izobraževanje, kakovost življenja. Bil je sprejet na novembrski seji sveta Mestne občine Velenje. Predstavlja nam vodilo, kam naj bodo prioriteto usmerjene naše aktivnosti pri uresničevanju pričakovanih občanov.

Gospodarstvo

Prireditveni prostor jezero – Nosilec projekta je Mestna občina Velenje, ta projekt je v izvajanju. Mesto Velenje potrebuje večnamenski prireditveni prostor za izvajanje večjih in odmevnih prireditvev ob Velenjskem jezeru. V času, ki je preteklo do zadnje izdaje nove številke revije Razvoj, je Mestna občina Velenje izvedla natečaj na katerem je zmagala idejna rešitev podjetja Vegrad projektivni biro. Omenjena rešitev „presega stereotipno obliko prireditvenega odra kot škatle, paviljona ali školjke. Odr je živahno razgiban dinamičen organski kompleks, ki ne omejuje ampak nudi različne možnosti uporabe- postane lahko prilagodljiv in izzivalen objekt, ki je povsem usidran v dano lokacijo in ji kar najbolje služi. Nastane objekt, ki zaradi nenavadnosti človeka privlači sama po sebi, da si ga mora ogledati z vseh strani in zlesti nanj, če pride blizu“

Mladinski center s hostelom – Nosilca projekta sta Mladinski center Velenje in Mestna občina Velenje, projekt se izvaja. Oktobra 2008 je Mladinski center Velenje v sodelovanju z Mestno občino prijavljal projektni predlog na javni razpis Ministrstva za šolstvo in šport. Predmet prijavitelne investicije je „Izgradnja Mladinsko-turistične infrastrukture v Velenju- Mladinski center s hostelom“, ki zajema ureditev 1.539 m² površin in sicer za naslednja namena;(948 m² za mladinski hostel z 58 ležišči, katerih standard bo primerljiv s podobnimi objekti v Evropi) in (82 m² za delovanje mladinskega centra). Mladinski hotel bo lociran v neposredni bližini centra mesta Velenje, v objektu na lokaciji Efenkova 61 v Velenju. Programsko gledano bo Mladinski center s hostelom namenjen kot podpora izvajanju projektov, programov Mladinskega centra Velenje ter kot nizko cenovno prenočišče, namenjeno predvsem mladi. V decembru 2008 je bil projekt odobren, s čimer so delno zagotovljena sredstva za investicijo. Investicija se bo začela izvajati najkasneje v mesecu aprilu 2009.

Turistične karte Mestne občine Velenje – Nosilec projekta je Mestna občina Velenje, projekt je v izvajanju. Izdali bodo dva nova zemljevida; karto občine in mestno karto. Obe bosta dobrodošlo gradivo tako za Velenjčane kakor za vse obiskovalce našega mesta in njegove širše okolice. Karta območja Mestne občine Velenje bo poleg prikaza osnovnih topografskih značilnosti uporabniku ponudila še informacije o planinskih in kolesarskih poteh ter po gradovih in geomorfoloških znamenitostih.

Izgradnja multi-centra za adrenalinske športe

Nosilec projekta: Mestna občina Velenje in ŠRZ Rdeča dvorana

Namen projekta: Prostorsko in programsko oživiti prostor z izgradnjo večnamenskega multi-centra za adrenalinske športe. Cilj izgradnje centra za adrenalinske športe je povečati športno rekreativno ponudbo in odpreti nova delovna mesta. S tem projektom želimo ponuditi dodano vrednost športnih aktivnosti za občane in turiste, povečati skrb za zdravje ter mlajšim generacijam ponuditi dodatno aktivnost oz. zmanjšati mladinski kriminal.

Okolje

Eco Tour Alp – nosilec projekta je Mestna občina Velenje, projekt je že pripravljen. Namen projekta je s prenosom dobre prakse partnerskega sodelovanja na področju razvoja in razširitve turistične ponudbe v okviru izobraževanja, informiranja in promocije varstva okolja in Nature 2000 v pozabljenih oziroma opustelih lepotah Hude luknje doseči trajnostni razvoj in vzpostaviti mreže območij s podobno problematiko. Namen je oživitev in promoviranje sonaravnega turizma na občutljivih območjih Alp ter implementacija inovativnega izobraževalnega turizma. V okviru projektnih aktivnosti bi uredili tematske učne poti z multimedijo, kolesarska steza po opuščeni železniški trasi, jamski dom pa bi se preoblikoval v moderen informacijski center za namene informiranja in izobraževanja o pomembnostih varovanja okolja.

Obnova Sončnega parka – Nosilec projekta je Mestna občina Velenje. Projekt je v izvajanju. V poletnem času 2008 so v parku, ki velja za enega najbolj redko ohranjenih parkov, zasnovanega v obdobju moderne postavili 50 novih klopi. Prav za park jih je zasnoval arhitekt Goran Semečnik. Uredili so tudi pešpot ter s tem polepšali izgled in funkcionalnosti parka. Druga faza projekta, ki je predvidena v letu 2009 bo ograditev parka ter ureditev preostalih delov oziroma elementov v parku.

Izobraževanje

V sklopu izobraževanja bodo uredili Visokošolsko izobraževalno središče. Cilj tega bo predvsem zagotoviti ekološke in ekonomske sprejemljive oskrbe prebivalstva z energijo. Predvsem pa je priložnost tudi za številna delovna mesta.

EduCate – Nosilec projekta je Mestna občina Velenje ter Šolski center Velenjem projekt je v izvajanju. Razvoj turizma na podeželju -oblikovanje izobraževalnih modelov in razvoj novih produktov ali na kratko projekt EduCate je bil odobren decembra 2007. Namen in cilj tega dvoletnega mednarodnega projekta, v katerem iz Slovenije sodelujeta ŠCV in MOV, je povezovanje turizma na podeželju in v mestu, oblikovanje vzorčnega modela za izobraževanje ljudi, ki bi se želeli ukvarjati s turistično dejavnostjo na podeželju ter razvoj novih turističnih produktov.

Gaudeamus – Nosilec projekta je Mestna občina Velenje. Projekt je v izvajanju. Gaudemus je nov objekt na zelenici za gimnazijo v Velenju in bo dolgoročno del Kampusa, ki je predviden na tem območju. V kletni etaži bodo večnamenska dvorana in prostori, namenjeni mladim ter spremljajoči in servisni prostori celotnega objekta. Pritlična etaža bo namenjena samopostrežni restavraciji v kontekstu šolskega tipa in za izven ter razdeljevalnici v kontekstu samopostrežne restavracije. Drugi dve etaži bosta namenjeni potrebam in razvoju visokošolskega izobraževalnega središča.

Kakovost Življenja

Custodes – Nosilec projekta je Mestna občina Velenje, projekt je v izvajanju. Namen projekta CUSTODES - Cultural Sites and Tourism; Development of European Strategies je razvoj manj znanih turističnih destinacij kamor sodi Velenje z „ dolino gradov“ kot še neizkoriščenim potencialom zagotovo sodi. Cilj projekta je izdelava lokalnih turističnih strategij, razvoj novih turističnih destinacij in IKT orodij za podporo manj obiskanim destinacijam. V okviru projekta

bomo vzpostavili vsaj eno pilotno območje- novo turistično točko, izbrano kot najprimernejšo v okviru izdelane analize.

Uredili bodo tudi vrtičke v Mestni občini Velenje. Prvi cilj projekta je odstranitev „nelegalni“ vrtičkov z zemljišč v lasti Mestne občine Velenje, ki bodo v prihodnosti namenjena pozidavi, drugi cilj prav tako pomemben je ureditev površine po katerih bodo zakupniki vrtov izvajali aktivnosti pod določenimi pogoji. Trenutno je projekt v fazi pridobivanja projektne dokumentacije in gradbenega dovoljenja za samo ureditev vrtičkov v Mestni občini Velenje.

Stalna razstava mineralov – Nosilec projekta je Mestna občina Velenje, projekt je v pripravi. V Muzeju premogovništva Slovenije je razstava štiristotih različnih primerkov mineralov in fosilov, ki so last ljubiteljskega zbiralca gospoda Rihtarja, kar pa ne predpostavlja niti tretjine obsega celotne zbirke. Želja in namera Mestne občine Velenje je poiskati stalno razstavo mineralov in fosilov, v katerem bo omenjena zbirka zasijala v polnem sijaju.

Odločili so se tudi, da uredijo otroška igrišča in s tem zagotovijo otrokom prijazno mesto za igro. Nosilca projekta sta Mestna občina Velenje in Vrtec Velenje, projekt je pa v izvajanju. Otroška igrišča bodo opremili tako, da bodo primerna in označena mesta za različne starostne skupine otrok. Načrtujejo tudi postavitev igral za otroke s posebnimi potrebami. Igrišče bo urejeno v smislu posameznih nosilnih tem kot so Pikino igrišče, Rudarsko mesto, Grajsko igrišče, Čarovnica Kunigunda, Zmajček Pozoj...Kot nadstandardni igrišči se bosta še naprej urejali centralno otroško igrišče ter igrišče ob Velenjskem jezeru.

Urbana kultura-Nosilec projekta je Mestna občina Velenje, projekt je v pripravi. Izpeljan bo dvoletni program pod naslovom Razvoj urbane kulture in družbe. S strani Velenja bo pripravljen program, ki sloni na treh stebrih; na multimediji (grafitno risanje in multimedijski grafitni performansi), plesu (moderna ples, breakdance) ter vključenih elementov baleta in glasbe (hip hop delavnice) ter na vključevanju jazz glasbe z multimedijskimi metodami in tehnikami. Velenje lahko ponudi tisto za kar je najboljše, dodali bomo svoj prispevek in na podlagi projekta pripravili kulturo-umetniško produkcijo, ki bo produkt skupnih delavnic in bo predstavljena vsem partnerskim mestom, vključno z Velenje.

V sklopu ureditve okolja bo Mestna občina Velenje obnovila tudi Titov spomenik. Projekt je še trenutno v izvajanju.

Za razvoj turizma v Velenju in naši domovini Sloveniji imamo odlične možnosti. Priložnosti moramo pa predvsem prepoznati in jih tudi izkoristiti. Da se bomo lahko kot občina primerno predstavljali drugim in jih prepričali moramo najprej najboljše poiskati v sebi in na najdeno biti ponosni. Izboljšati moramo predvsem samopodobo in prepoznavnost naše občine, saj smo uspešna občina in smo gospodarsko pomembni za celotno državo. Velenje je mesto z visoko stopnjo bivalnega ugodja, je invalidom in otrokom prijazna lokalna skupnost in je tudi sredina med kulturnega sožitja, predvsem pa je Velenje mesto svobodnega duha in ustvarjalnih ljudi.

Več o načrtih mestne občine Velenje najdete tudi na strani: http://umv.si/projekti_44.html